

Замовник: Управління економічного розвитку
виконавчого комітету Смілянської міської ради.

Звіт про стратегічну екологічну оцінку

Об'єкт: Документ державного планування

Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік

010-25-CEO

ФОП

М.С.Дронь

Головний архітектор
проектів (кваліфікаційний
сертифікат серія АА №004227)

М.С.Дронь

СКЛАД ПРОЄКТУ

Назва матеріалів

Примітка

Текстові матеріали

146 арк.

Папір

Додатки:

- Додаток 1 «Таблиця для спрощеного розрахунку впливу різних діяльностей на клімат, до документу державного планування (далі – ДДП)»;
- Заява про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту Програми економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»;
- Викопіювання з єдиної екологічної платформи «ЕкоСистема»: про розміщення Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки документу «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік» та з офіційного сайту замовника;
- Копії звернень та відповідей уповноважених органів з питань охорони здоров'я та природних ресурсів по питанню розгляду заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки.
- Схема елементів екомережі на території Смілянської міської територіальної громади та прилеглих до неї громад;
- Довідка про консультації;
- Довідка про громадське обговорення;
- Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік (окремим томом).

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							2
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування	5
2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень).....	7
3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)	28
4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)	40
5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування.....	45
6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків.....	50
7. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки)	54
8. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення	60
9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.....	61
10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності)	67
11. Резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами 1-10 цієї частини, розраховане на широку аудиторію.....	67
12. ДОДАТКИ.....	74

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							3
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

Вступ

Здійснення стратегічної екологічної оцінки регламентується Законом України «Про стратегічну екологічну оцінку». Впровадження стратегічної екологічної оцінки (далі – СЕО) створило умови для здійснення такої оцінки до прийняття рішення про затвердження документів державного планування відповідно до вимог Директиви 2001/24/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 27 червня 2001 р. про оцінку наслідків окремих планів та програм для довкілля.

З 12 жовтня 2018 року в Україні введено в дію Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку», який визначає необхідність здійснення процедури стратегічної екологічної оцінки для документів державного планування у встановленому законодавством порядку.

Стратегічна екологічна оцінка (далі – СЕО) – це інструмент стратегічного планування, направлений на включення екологічних пріоритетів в програми, плани, політики.

Метою СЕО є забезпечення належного рівня захисту навколишнього середовища та сприяння інтеграції екологічних міркувань у підготовку планів з метою просування сталого розвитку. Це системний інструмент оцінки, який підтримує та інформує про процес прийняття рішень.

На виконання пунктів 6 і 7 частини першої статті 6 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» Міністерством екології та природних ресурсів був виданий наказ № 296 від 10.08.2018, яким затверджені методичні рекомендації із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування, що рекомендуються для використання центральними та місцевими органами виконавчої влади, органами самоврядування, спеціалістами і науковцями, залученими до консультацій, а також представниками громадськості, які будуть брати участь у СЕО. Даний документ дає детальні рекомендації щодо поетапного проведення стратегічної екологічної оцінки.

Основними законодавчими документами, що діють цій сфері є:

- Конституція України;
- Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища»;
- Закон України «Про основні засади (стратегія) державної екологічної політики України на період до 2030 року»;
- Закон України «Про ратифікацію Протоколу про стратегічну екологічну оцінку до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті»;
- Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку»;
- Закон України «Про засади державної регіональної політики».

Стратегічна екологічна оцінка, згідно базового закону – процедура визначення, опису та оцінювання наслідків виконання документів державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, виправданих альтернатив, розроблення заходів із запобігання, зменшення та пом'якшення можливих негативних наслідків, яка включає визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки, складання звіту про стратегічну екологічну оцінку, проведення громадського обговорення та консультацій, врахування у документі державного планування звіту про стратегічну екологічну оцінку, результатів громадського обговорення та консультацій, інформування про затвердження документа державного планування.

Суть стратегічної екологічної оцінки полягає у виявленні факторів, що мають суттєвий вплив на навколишнє природне середовище та організм людини.

Загалом, загальнопланетарна зміна клімату призводить до безлічі не прогнозованих наслідків в самих різних сферах. Зміна клімату посилює кругообіг води, що в одних регіонах призводить до інтенсивних опадів і пов'язаним з цим повеней, а в інших – до екстремальних посух. Зміна клімату впливає на характер випадання опадів, до зміни флори та фауни, до появи нетипових для конкретної місцевості збудників хворіб.

До факторів природного середовища, які впливають на захворюваність та здоров'я населення, належать геофізичні, біогеохімічні, живі збудники та їх токсичні продукти, отруйні рослини та алергени рослинного походження.

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							4
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

Геофізичні особливості території, як природні передумови поширення хвороб, визначаються тими ж таки погодно-кліматичні умовами на які накладаються фактори життєдіяльності в поєднанні з антропогенними факторами. На стан здоров'я людини здійснюють вплив біогеохімічні чинники середовища, які надходять до організму через харчові ланцюги, що включають хімічний склад ґрунту, повітря, води. Існує чітка залежність між захворюваністю на серцево-судинні хвороби і хімічним складом питної води та орного шару ґрунту. Встановлена взаємозалежність між поширенням глаукоми серед населення та кислою реакцією ґрунту. В результаті, від того яку господарську діяльність здійснюють на тій чи іншій території залежить і якість води, і якість ґрунту, а від так і здоров'я населення.

На розвиток патогенних організмів впливає температура, вологість та забрудненість різними сполуками. Внаслідок потрапляння до організму людини вірусів, бактерій, мікробів та ряду інших паразитів, розвиваються інфекційні хвороби.

Практично усі зазначені фактори спричинені діяльністю людини – штучно сформованим антропогенним навантаженням. Вони є результатом впливу на біологічні властивості земної (водної) поверхні, впливу на біоценози або безпосередньо на шари атмосфери (нагрівання повітря індустриальними тепловими установками; збільшення концентрації вуглекислого газу в атмосфері в результаті спалювання викопного палива і т.д.). В значній мірі антропогенні зміни клімату пов'язані з продукуванням цивілізаційних благ. Тому основна ціль на яку спрямована стратегічна екологічна оцінка документів державного планування, це мінімізація впливу на навколишнє природне середовище при формування сприятливого середовища життєдіяльності людини.

Призначення звіту СЕО

Головним призначенням СЕО є визначення, опис та оцінювання наслідків, що впливають або можуть впливати на довкілля та здоров'я населення через виконання документів державного планування, зокрема реалізацію Програми економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік. Відповідно важливою складовою СЕО є розроблення заходів із запобігання, зменшення та пом'якшення можливих негативних наслідків.

Процедура стратегічної екологічної оцінки включає наступні етапи (згідно ст. 9 ЗУ «Про стратегічну екологічну оцінку»):

1. визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки;
2. складання звіту про стратегічну екологічну оцінку;
3. проведення громадського обговорення (в разі необхідності) та консультацій;
4. врахування звіту про стратегічну екологічну оцінку, результатів громадського обговорення та консультацій;
5. інформування про затвердження документа державного планування;
6. моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля та здоров'я населення.

Згідно ст.5 ЗУ «Про стратегічну екологічну оцінку» заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту Програми економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік» занесено до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки (єдина екологічна платформа «ЕкоСистема»), реєстраційний номер справи №12-03-13988-25 від 12.03.2025р.

В рамках процедури СЕО Смілянською міською радою було направлено заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки документу державного планування Управлінню охорони здоров'я Черкаської ОДА та до Управління екології та природних ресурсів Черкаської ОДА.

За результатом розгляду заяви Управлінням екології та природних ресурсів Черкаської ОДА листом № 02/10-04-18/1025/02/10-04-24/7406 від 19.03.2025 направлено рекомендації, які враховані в процесі підготовки звіту (лист додається).

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							5
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

1. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування

Документ державного планування «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік» (далі – Програма) розроблена управлінням економічного розвитку виконавчого комітету Смілянської міської ради у взаємодії з іншими відділами та структурними підрозділами виконавчого комітету Смілянської міської ради на виконання законів України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України, «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо засад державної регіональної політики та політики відновлення регіонів і територій», «Про стратегічну екологічну оцінку» та постанови Кабінету Міністрів України (далі – КМУ) від 26.04.2003 № 621 «Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проектів Бюджетної декларації та державного бюджету» (зі змінами).

Метою розробки Програми є реалізація пріоритетних цілей і заходів, спрямованих на стабілізацію економічного та соціального розвитку громади в умовах війни, впровадження механізмів, направлених на подолання існуючих та мінімізацію подальших наслідків від воєнної агресії російської федерації.

Досягнення цієї мети можливо за умови координації спільних дій місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, територіальних органів міністерств у співпраці з представниками бізнесу, направлених на:

- ліквідацію руйнувань на пошкоджених об'єктах внаслідок військової агресії російської федерації;
- створення умов для безперебійного та надійного функціонування усіх систем життєзабезпечення в громаді, зокрема інженерно-транспортної, енергетичної, комунальної інфраструктури та соціальної сфери;
- залучення інвестицій;
- налагодження та розвиток міжнародного співробітництва, зокрема експорту;
- створення умов для розвитку підприємництва;
- забезпечення якості та доступності широкого спектра публічних, медичних і соціальних послуг, в тому числі для внутрішньо переміщених осіб, учасників бойових дій та ветеранів війни;
- збереження довкілля та раціонального використання природних ресурсів.

У Програмі наведено аналіз та тенденції економічного і соціального розвитку громади за 2024 рік, визначено ключові заходи, які необхідно реалізувати для досягнення пріоритетних цілей, основні показники економічного і соціального розвитку громади, перелік галузевих та міських програм, перелік інвестиційних проєктів, що планується реалізувати у 2025 році.

Програма відповідає завданням та пріоритетним напрямам Державної стратегії регіонального розвитку на 2021 – 2027 роки (постанова КМУ від 05.08.2020 № 695, із змінами, затвердженими постановою КМУ від 13.08.2024 № 940), Стратегії розвитку Черкаської області на період 2021 – 2027 роки (рішення обласної ради від 11.09.2020 № 38-9/VII), Стратегії розвитку Смілянської міської територіальної громади до 2027 року (рішення міської ради від 26.10.2022) (наразі до Стратегії вносяться зміни з метою приведення у відповідність із оновленою Державною стратегією регіонального розвитку на 2021-2027 роки), Цілям сталого розвитку України на період до 2030 року (Указ Президента України від 30.09.2019 № 722/2019), основним засадам (стратегії) державної екологічної політики України на період до 2030 року (Закон України від 28.02.2019 №2697-VIII), Стратегії формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року (розпорядження КМУ від 30.05.2025 №483-р).

Реалізація Програми забезпечується спільною роботою усіх структурних підрозділів виконавчого комітету міської ради в співпраці з представниками бізнесу та громадськими організаціями.

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							6
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

Фінансування заходів Програми здійснюватиметься за рахунок різних джерел: коштів міського бюджету, субвенцій з державного бюджету, власних коштів підприємств і організацій розташованих на території громади, міжнародної фінансової та технічної допомоги, благодійної, гуманітарної, спонсорської допомоги та інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

Відповідальними за виконання заходів Програми є – структурні підрозділи виконавчого комітету міської ради, керівники підприємств та організацій громади.

2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогностичні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)

Для підготовки зазначеного Розділу використовувались дані Регіональної доповіді про стан навколишнього природного середовища Черкаської області 2023 року та Статистичний Збірник Довкілля України за 2022 рік, підготовлений Державною службою статистики України. Основними джерелами інформації були Регіональні доповіді про стан навколишнього природного середовища Черкаської області.

2.1. Місцезоналення.

Черкаська область утворена 7 січня 1954 року. До її складу увійшли три міста обласного підпорядкування – Черкаси, Сміла, Умань і 30 районів Вінницької, Київської, Кіровоградської та Полтавської областей.

На даний час відповідно до адміністративно-територіального поділу (Постанова Верховної Ради України від 17.07.2020 № 807-IX) область складається з 4 районів (Звенигородський, Золотоніський, Уманський, Черкаський) та 66 територіальних громад:

16 – міських (Ватутінська, Городищенська, Жашківська, Звенигородська, Золотоніська, Кам'янська, Канівська, Корсунь-Шевченківська, Монастирищенська, Смілянська, Тальнівська, Уманська, Христинівська, Шполянська, Черкаська, Чигиринська);

10 – селищних (Бабанська, Буцька, Вільшанська, Драбівська, Єрківська, Катеринопільська, Лисянська, Маньківська, Стеблівська, Чорнобаївська);

40 – сільських (Балаклеївська, Баштечківська, Березняківська, Білозірська, Бобрицька, Будищенська, Бужанська, Великохутірська, Вознесенська, Виноградська, Водяницька, Гельмязівська, Дмитрушківська, Зорівська, Іваньківська, Іркліївська, Ладижинська, Леськівська, Ліпнявська, Лип'янська, Матусівська, Медведівська, Михайлівська, Мліївська, Мокрокалигирська, Мошнівська, Набутівська, Новодмитрівська, Паланська, Піщанська, Ротмістрівська, Руськополянська, Сагунівська, Селищенська, Степанецька, Степанківська, Тернівська, Шевченківська, Шрамківська, Червонослобідська).

Черкаський район утворено 7 березня 1923 року. Укрупнення району відбулося 25 жовтня 2020 року згідно із Постановою Верховної Ради України № 807-IX від 17 липня 2020 року в рамках Адміністративно-територіальної реформи в Україні. До його складу увійшли: Городищенська, Кам'янська, Канівська, Корсунь-Шевченківська, Смілянська, Черкаська, Чигиринська міська, Балаклеївська, Березняківська, Білозірська, Бобрицька, Будищенська, Леськівська, Ліпнявська, Медведівська, Михайлівська, Мліївська, Мошнівська, Набутівська, Ротмістрівська, Руськополянська, Сагунівська, Степанецька, Степанківська, Тернівська, Червонослобідська сільські територіальні громади.

Найбільшими населеними пунктами за чисельністю в межах області є міста: Черкаси, Умань, Сміла, Ватутіне та Канів.

Місто Сміла Черкаського району Черкаської області є адміністративним центром Смілянської міської територіальної громади, до якої входить також село Ірдинівка. Місто Сміла знаходиться на відстані 30,4 км від адміністративного центру районної та обласної ради. В місті розташований найбільший залізничний вузол Черкаської області: станції «імені Тараса Шевченка», «Сміла». Також місто забезпечено автомобільним транспортом – станції «АС-1», «АС-2».

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							7
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

Смілянська міська громада — територіальна громада в Україні, в Черкаській області. Утворена 17 липня 2020 року постановою Верховної Ради України № 807-ІХ. Перші вибори відбулись 25 жовтня 2020 року.

КАТОТТГ: UA71080390000078978

Адміністративний центр — місто Сміла. Населення громади становить 65,7 тис осіб. Кількість населених пунктів: 2. До підпорядкування Смілянської міськради входить селище Ірдинівка. Площа територіальної громади: 39,8 км².

Вулична мережа являє собою складну структуру, розташування вулиць обумовлено рельєфом місцевості та сформованою забудовою.

Територія Смілянської міської ради розташована в південній частині району.

Зовнішні транспортні зв'язки здійснюються по автодорогах національного, обласного та місцевого значення, внутрішні – по автодорогах внутрішньогосподарського значення.

Згідно із класифікацією ДБН Б.2.2-12:2019, місто Сміла відноситься до групи середніх міст.

Рельєф території міста рівнинний та відноситься до Придніпровської височини.

Ґрунти придатні для будівництва та висадки зелених насаджень.

В суху пору року територія населеного пункту не затоплюється, заболоченість відсутня.

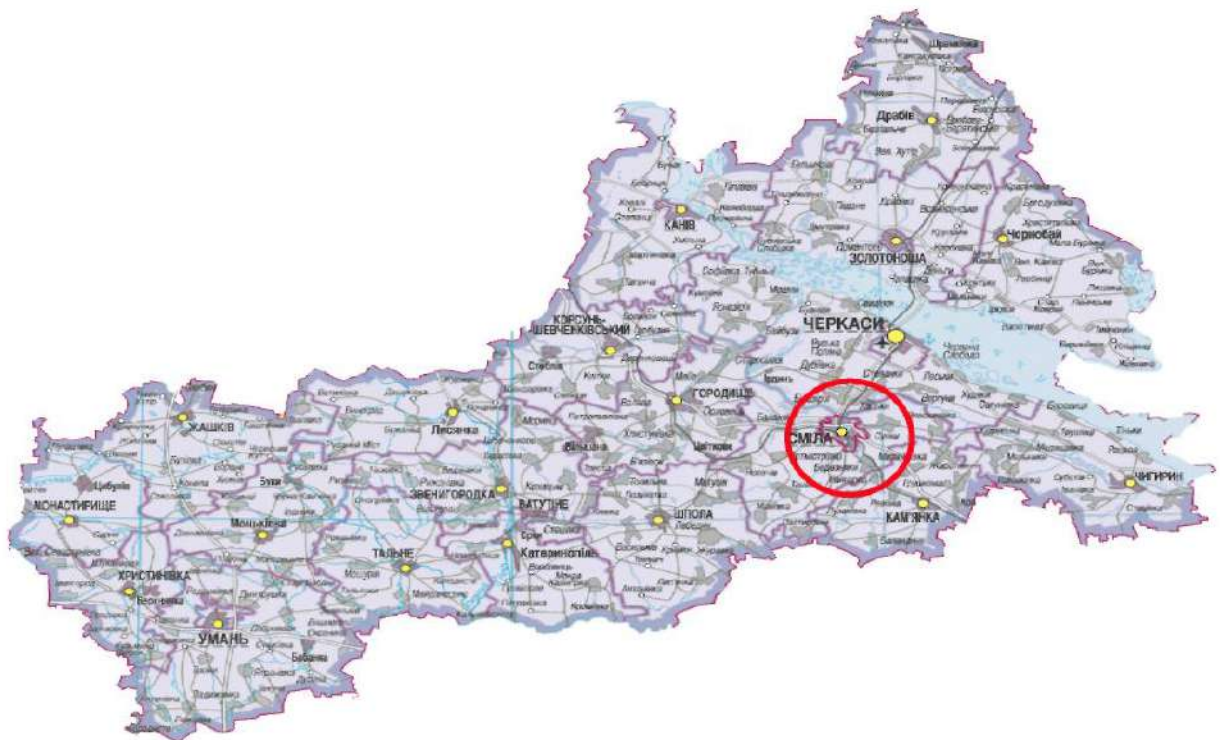

Рисунок 1. Географічне розташування громади.

2.2. Фізико-географічні умови.

Черкащина в цілому рівнинна і умовно поділяється на дві частини – правобережну і лівобережну. Переважна частина правобережжя розміщена в межах Придніпровської височини з найвищою точкою області, що має абсолютну висоту 275 метрів над рівнем моря (поблизу м. Монастирище).

Черкаська область розташована в басейнах двох основних річок: Дніпра та Південного Бугу. Басейн річки Дніпро становить 12,0 тис. км², басейн річки Південний Буг – 8,9 тис. км². Густота річкової мережі добре розвинута і складає 0,2 - 0,54 км/км². Найбільше водосховище - Кременчуцьке, загальною площею водного дзеркала 2 252 км² і повною ємністю 13,520 млн км³, розташоване на річці Дніпро.

Географічно Смілянська міська територіальна громада розташована на Придніпровській височині, над річкою Тясмин. Тясмин – річка в Кіровоградській та Черкаській областях України, права притока Дніпра. Річка бере початок у північній частині села Любомирка Олександрій-

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							8
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

ського району. Спочатку тече на південь та південний захід, у селі Соснівка повертає на північний захід і тече в цьому напрямку до села Райгород Кам'янського району. Потім напрямок змінюється на північний, а в місті Сміла річка повертає на північний схід. У селі Бузуків Тясмин ще раз повертає, тепер на південний схід і тече в цьому напрямку до самого Чигирина. Останній відрізок річка протікає в східному напрямку.

2.3. Ґрунти

Ґрунти Черкаської області вважаються найбільш продуктивними в Україні, однак за деякими агрохімічними параметрами вони поступаються ґрунтам східних і південних областей. Порівняно менший вміст елементів живлення гумусу та підвищена кислотність компенсуються більш сприятливими кліматичними умовами, особливо в період вегетації сільськогосподарських культур. У ґрунтовому покриві області переважають чорноземи типові та чорноземи сильно реґрадовані, які займають 53,7%. Темно-сірі опідзолені і реґрадовані ґрунти та чорноземи опідзолені і слабо реґрадовані займають 28,9 %, а світло-сірі і сірі опідзолені ґрунти – 7,3 %.

За механічним складом ґрунтовий покрив області практично в рівній мірі розподілений на легкосуглинкові, середньосуглинкові та важкосуглинкові ґрунти. Перших більше на Лівобережжі та в Подніпров'ї. Центр області зайнятий середньосуглинковими ґрунтами, а західні райони – важкосуглинковими. Супіщані ґрунти найбільшим масивом знаходяться в Черкаському районі (Мошенська зона) та на терасах річок Тясмин, Гірський і Гнилий Тікич. Механічний склад у значній мірі визначає вміст обмінного калію в ґрунтах та їх фізико-хімічні характеристики.

Із загальної площі Черкаської області (2091,6 тис. га) сільськогосподарські землі складають 1486,88 тис. га, в тому числі сільськогосподарські угіддя 1 450,82 тис. га, з них: рілля – 1271,86 тис. га, перелоги – 8,47 тис. га, багаторічні насадження – 27,34 тис. га, сіножаті – 64,75 тис. га, пасовища – 78,40 тис. га.

В межах Смілянської міської територіальної громади Смілянська міська СЕС (нині не діюча) вибірково проводила дослідження ґрунтів по хімічним, бактеріологічним показникам та проби на гельмінти (у місцях транспортних магістралей, звалищ, в житлових районах, громадських закладах, у т.ч. в дитячих садках, в зоні пляжів). Фіксувалися незначні відхилення по бактеріологічних показниках на полігоні/звалищі ТПВ, де малий відсоток проб на гельмінти не відповідав нормам, а також у житлових масивах, зоні пляжів.

СЕС Шевченківської ділянки Одеської залізниці проводила контроль стану ґрунтів на території промпідприємств (ПАТ НВП «СЕМЗ»), а також уздовж залізничної колії та ЗСО джерел централізованого господарсько-питного і технічного водопостачання – на хімічні дослідження. Проводився контроль в зоні впливу промпідприємств, на дитячих майданчиках, в зоні пляжів – на гельмінти. Відхилень від норм не було зафіксовано.

Потенційними територіями, де можливе забруднення ґрунтів з перевищенням нормативних гранично-допустимих розрахунків по бактеріологічних та хімічних показниках, є міський полігон/сміттєзвалище ТПВ і несанкціоновані звалища, закинуті відстійники цукрового заводу, комунальні каналізаційні очисні споруди, виробнича ділянка ТОВ «Смілянський асфальтний завод», нафтобаза, під'їзні колії до цехів (територія Локомотивного депо ім. Т. Шевченка), ділянка тимчасового полігону з накопичення гальванічних шлаків на території ВО «Орізон».

Деградації і ерозії ґрунтів, пиловим буревіям також сприяє значна розореність земель міста і передмістя, які використовуються під рілля і городи населення, наявність ярів і крутосхилів.

2.4. Надра

Ресурсно-сировинний потенціал міста представлений, головним чином, нерудними корисними копалинами: мергель, топаз, моріон, горючі сланці, поклади граніту, темно-сірий гранодіорит, сієніт, гіпс, каолінові глини, графіт, фосфорити та осадові залізні руди.

У відсотковому відношенні мінерально-сировинна база на 67,3% складається із сировини для виробництва будівельних матеріалів, на 18,7% – з прісних та мінеральних підземних вод, на 11,7% – з паливно-енергетичних корисних копалин (вугілля, торф), на 1,5% – з гірничоруд-

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							9
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

них корисних копалин, по 0,4% – з нерудних корисних копалин для металургії та гірничо-хімічних корисних копалин.

2.5. Водний басейн.

Смілянське водосховище розташовано в центральній частині м. Сміла та служить джерелом водопостачання промислових підприємств та місцем відпочинку мешканців міста. Наповнення водосховища здійснюється верхньою течією р.Тясмин, зливовими та талими водами. Водосховище побудовано в 1956 році. Наповнення водосховища до нормального підпірного рівня (НПР) здійснювалося з літа 1957 року до весни 1958 року. Безпосередньо у водосховище впадає річка Серебрянка, а на відстані – 5 км. від верхів'я водосховища в річку Тясмин впадає його лівобережна притока р. Гнилий Ташлик.

Призначення і використання Смілянського водосховища пов'язане з акумуляцією поверхневого стоку річок Тясмин, Гнилий Ташлик і Серебрянка та є багатоцільовим: для виробничого водопостачання промислових підприємств; рекреаційних потреб населення м. Сміла (місце масового відпочинку населення); рибовідтворення аборигенних видів риб; поливу зелених насаджень міста; водопостачання сільськогосподарських підприємств.

За даними проекту інституту «Мостранстехпроект» і Водогосподарського паспорта станом на 1989 рік Смілянське водосховище характеризувалося наступними даними: позначка нормального підпірного рівня (НПР) води 85,5 м Бс, позначка форсованого підпірного рівня (ФПР) води 87,47 м Бс, площа водного дзеркала при НПР 320,0 га., об'єм водосховища при НПР повний 4,40 млн.м³, корисний 0,4 млн.м³, глибина води при НПР середня 1,4 м, довжина 3,50 км, ширина найбільша 1,8 км і середня 0,90 км.

У паспорті потенційно небезпечного гідротехнічного об'єкта – Смілянське міське водосховище на р. Тясмин, розробленому в 2001 році, наведена наступна характеристика водосховища: введення об'єкта в експлуатацію 1957 рік; довжина водосховища 3,0 км; максимальна ширина 0,8 км; середня ширина 0,5 км; максимальна глибина 2,8 м; середня глибина 0,85 м; площа водного дзеркала 318,0 га; об'єм води 2,703 млн.м³.

Аналіз даних з різних технічних документів, показує, що частина показників зменшилася: позначка нормального підпірного рівня води на 0,11 м (з 85,50 до 85,39 м Бс); позначка форсованого підпірного рівня води на 0,36 м (з 87,47 до 87,11 м Бс); площа водного дзеркала на 2,0 га (з 320,0 до 318,0 га); середня глибина води при НПР на 0,55 м (з 1,40 до 0,85 м); об'єм води у водосховищі при НПР на 1,697 млн.м³ (з 4,400 до 2,703 млн.м³); середня ширина на 0,1 км (з 0,9 до 0,8 км); довжина водосховища 0,5 км (з 3,50 до 3,00 км).

Такі зміни параметрів пояснюються тим, що за 44 роки його експлуатації твердий стік (наноси) трьох річок Тясмин, Гнилий Ташлик і Серебрянка акумулювалися у вигляді мулових відкладень по всій довжині Смілянського водосховища, в якому швидкості води різко зменшуються, а завислі тверді частинки випадали в осадок як у відстійник; зокрема товщина мулових відкладень становила 1,00 до 1,25 см/рік. Мули являють собою суглинисті і супіщані ґрунти чорного і темно-сірого кольору. В мулі накопичилися хімічні елементи, вміст яких перевищує гранично допустимі концентрації по нітратах в 23 рази, по солям металів в 31 раз, по іншим хімічним сполукам від 17 до 50 разів.

Замулення викликає швидке прогрівання води, внаслідок зменшення глибини та недостатчі кисню може відбуватися мор риби, іхтіологія погіршується. З метою збереження, відтворення й охорони рибних ресурсів доцільним є проведення очистки водосховища.

Смілянське водосховище є місцем масового відпочинку мешканців міста. В літній період вода в водосховищі нагрівається до 22-25 градусів. Мул і залишки водорослів шумують. У воді відбуваються небезпечні біологічні процеси, які обумовлюють можливі епідемічні захворювання.

Ґрунтові води не розвантажуються, так як, мул створює бар'єр на їх шляху, внаслідок цього відбувається підняття рівня ґрунтових вод по периметру (навколо) водосховища, перезволоження ґрунту, що призводить до підтоплення прилеглої території.

Крім того, внаслідок зменшення глибини водосховища, на мілководді розвиваються та розмножуються малярійні комарі.

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							10
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

Основною причиною погіршення екологічного стану річки є неефективна робота очисних споруд міст Кам'янка, Сміла, Чигирин.

Каналізаційні очисні споруди міста збудовані в кінці 60-х років минулого століття. Вони складаються з двох ліній загальною потужністю 16,2 тис. м³/добу. Очищення стічних вод відбувається по наступним етапам: механічне, біологічне очищення та знезараження.

На даний час очищення стічних вод здійснюється в об'ємі 4000-5000 м³/добу.

Технологія очищення стічних вод, яка застосовується на очисних спорудах розрахована на концентрацію стоків, які надходять від абонентів в розмірі:

- Азот амонійний – до 20 мг/дм³;
- БСК – 5 – 14,5 мг/дм³;
- Завислі речовини – 24,6 мг/дм³.

Фактичні показники становлять:

- Азот амонійний – більше 50 мг/дм³;
- БСК – 5 – 180 мг/дм³;
- Завислі речовини – 140 мг/дм³;
- Фосфати – 15 мг/дм³.

Склад стічних вод змінився у співвідношенні: побутові стоки – 65 %, промислові – 35%. Технологічна схема очищення не відповідає сучасним вимогам енергозбереження і якості показників очищення.

Основні проблемні питання, з якими стикається КП «ВодГео» при експлуатації каналізаційних очисних споруд:

- висока концентрація забруднюючих речовин в стічних водах, які надходять на КОС;
- зношеність гідротехнічних споруд, трубопроводів, запірної арматури та насосного обладнання;
- залпові подачі стічних вод з КНС – 10.

Для доведення якості очищення стоків до нормативів ГДС КП «ВодГео» на протязі багатьох років зверталось до міського голови, в Черкаську ОДА, управління екології Центрального округу, депутатам обласної та державної ради з вимогою про необхідність фінансування робіт по розробці робочого проекту з реконструкції каналізаційних очисних споруд.

У 2020 році при співфінансуванні обласного та міського бюджетів між департаментом будівництва Черкаської ОДА та ФОП Максимовим А.С. укладений договір на виготовлення проекту – кошторисної документації по об'єкту «Реконструкція каналізаційних очисних споруд міста Сміла, Черкаської області».

Постійний контакт із агресивним середовищем, збільшення концентрації стічних вод, призвели до значного зносу елементів гідротехнічних споруд та енергетичного обладнання і як наслідок погіршення якості очистки стічних вод. Для виправлення даної ситуації необхідно провести реконструкцію каналізаційних очисних споруд, що потребує значних коштів.

2.6. Фауна та біорізноманіття, природно-заповідний фонд.

На території району наявні 179 природоохоронних об'єкта площею 14906 га з них: 31 об'єктів загальнодержавного значення площею 10740 га та 148 об'єктів місцевого значення загальною площею 4166 га.

На території міста Сміла нараховуються об'єкти природно-заповідного фонду:

1. Гідрологічний заказник місцевого значення «Ірдинське болото» (тип – заказник місцевого значення), площа – 0,9211 га. Рішення міської ради від 13.11.2009 № 42-96/V «Про організацію та встановлення меж території гідрологічного заказника місцевого значення «Ірдинське болото».

2. Міський парк культури та відпочинку – пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення (парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення), площа – 33,2015 га. Рішення міської ради від 03.03.2008 № 24-51/V «Про затвердження проекту землеустрою з організації та встановлення меж території міського парку культури та відпочинку».

3. Ботанічні пам'ятки природи місцевого значення (пам'ятки природи місцевого значення): Багатовікові дерева дуба звичайного, Графський дуб-красень, Віковий дуб імені Якова Водяно-

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							11
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

го, Софіївські дуби. Рішення міської ради від 05.07.2018 № 73-7/VII «Про оголошення природних об'єктів ботанічними пам'ятками природи місцевого значення у м. Сміла».

4. Заповідне урочище «Юрова гора» – державне заповідне урочище в Черкаському районі Черкаської області. Створене рішенням Черкаської обласної ради від 13.05.1975 р. № 288. Має площу 149 га. Розташоване біля північної околиці м. Сміла, у кв. 28, 35, 41 Смілянського лісництва.

Крім того, рішенням виконавчого комітету Черкаської обласної ради народних депутатів від 21.11.1984 №354 оголошений гідрологічний заказник місцевого значення «Ірдинське болото» загальною площею 857,5 га, з яких 484,6 га – на території ДП «Черкаське лісове господарство», 246,9 га- на території ДП «Смілянське лісове господарство» та 126,0 га – на території Балаклеївської сільської громади Черкаського району та околиці м.Сміла.

Територія Смілянської міської територіальної громади потрапляє в межі Смарагдової мережі UA0000254 Cherkaskyi Bir. Об'єкт Смарагдової мережі «Черкаський бір» знаходиться в середній частині лісостепової зони. За фізико-географічним районуванням територія належить до Черкасько-Чигиринського району Центральнопридніпровської височинної області Подільсько–Придніпровського лісостепового краю Лісостепової зони (Екологічна енциклопедія, 2006). На піщаних та супіщаних ґрунтах Черкаського бору переважають соснові та дубово–соснові деревостани. Чисті соснові насадження займають сухі підвищені місця. В Черкаському бору трапляються і листяні насадження на відносно бідних ґрунтах, а саме дубові та грабово-дубові деревостани. На Мошногірському кряжі переважають широколистяні насадження, переважно грабово– ясенovo–дубові. В деревостані домінують граб звичайний (*Carpinus betulus*), ясен звичайний (*Fraxinus excelsior*), дуб звичайний (*Quercus robur*), інколи – липа серцелиста (*Tilia cordata*). На болоті Ірдинь велику площу займають ценози з домінуванням вільхи чорної (*Alnus glutinosa* (L.) Gaertn). Тут виявлено популяції 17 видів судинних рослин, що входять у відповідні переліки охоронюваних видів. Достатньо добре представлені і мають добрий життєвий стан популяції таких видів як *Senecio borysthenticus*, *Stipa borysthentica*, *Tragopogon ucrainicus*, *Daphne sneorum*, *Dracosephalum ruyschiana*, *Ceratophyllum tanaiticum*, *Epipactis helleborine*, *Jurinea cyanoides*, *Platanthera bifolia*, *Pulsatilla pratensis*, *Pulsatilla patens*. В межах території цього об'єкту найбільші площі представлені лісовими (G) оселищами.

Збереження біо- та ландшафтного різноманіття - це багатоаспектний процес, який передбачає законодавче, науково-методичне, соціально-економічне забезпечення програм і заходів у цій сфері. Один з перспективних напрямів втілення стратегії збереження біо- та ландшафтного різноманіття це є розбудова екологічної мережі.

Формування екологічної мережі передбачає зміни в структурі земельного фонду міста шляхом віднесення частини земель господарського використання до категорій, що підлягають особливій охороні з відтворенням притаманного їм різноманіття природних ландшафтів.

Загальна площа земель у межах міста Сміла становить – 3985 га, яка поділяється на такі види угідь, а саме: сільськогосподарські землі – 1303,4 га, ліси та інші лісовкриті площі – 170,1 га, чагарники – 0,8 га, забудовані землі – 1881,5 га, відкриті заболочені землі – 117,8 га, відкриті землі без рослинного покриву або з незначним рослинним покривом – 125,1 га, води – 387,1 га.

Із усіх земель: природоохоронного призначення – 33,2 га, оздоровчого призначення – 12,0 га, рекреаційного призначення – 24,6 га, історико-культурного призначення – 10,6 га.

Ресурсно-сировинний потенціал міста представлений нерудними корисними копалинами: мергель, топаз, моріон, горючі сланці, поклади граніту, темно-сірий гранодіорит, сієніт, гіпс, каолінові глини, графіт, фосфорити та осадові залізні руди.

2.7. Території, що можуть бути включені до складу ПЗФ

Природно-заповідний фонд являє собою ділянки суші та водного простору, природні комплекси та об'єкти, які мають особливу природоохоронну, наукову, естетичну, рекреаційну та іншу цінність та виділені з метою збереження природної різноманітності ландшафтів, генофонду тваринного і рослинного світу, підтримання загального екологічного балансу та забезпечення фонового моніторингу навколишнього природного середовища.

Відповідно до Закону України «Про природно-заповідний фонд України» природно-заповідні території охороняються як національне надбання, щодо яких встановлені особливі

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							12
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

режими охорони, відтворення і використання, які виступають складовою частиною світової системи природних територій. Розвиток системи природоохоронних територій є важливою передумовою для забезпечення сталого розвитку як країни, так і регіонів.

На території Смілянської міської територіальної громади та на прилягаючих до неї територіях знаходяться території, віднесені до природно - заповідного фонду, діяльність яких регулюється Законом України "Про природно-заповідний фонд", іншими документами що стосуються охорони довкілля (перелік об'єктів наведено в п 2.6 даного звіту СЕО):

Перелік територій та об'єктів ПЗФ

№ п/п	Назва об'єкта ПЗФ, категорія	Стан перенесення меж в натурі	Площа, га	Адміністративне розміщення та місцезнаходження об'єкта ПЗФ	Назва підприємства, організації, установи – землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об'єкт ПЗФ	Постанова, рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об'єкт ПЗФ, змінено його площу, категорію тощо
1	2	3	4	5	6	7
Смілянська територіальна громада						
1	Ірдинське болото, ботанічний заказник	372,9	857,5	Смілянський район: Пн-Сх околиця м.Сміли, землі КСП–126,0 га, Смілянське л-во ДП "Смілянське ЛГ"–246,9 га;	ДП "Смілянське ЛГ", Костянтинівська сільська рада, ДП "Черкаське ЛГ"	Ріш. ОВК від 28.11.79 р. № 597 Ріш. ОВК від 21.11.84 р. № 354
2	Юрова гора, заповідне урочище	149	149	Пн околиця м.Сміли, кв. 28, 35, 41 Смілянського л-ва	ДП «Смілянське лісове господарство»	Ріш. ОВК від 13.05.75 р. № 288 Ріш. ОВК від 21.11.84 р. № 354
3	Міський парк, парк пам'ятка садово-паркового мистецтва	33,2	33,2	м.Сміла, вул. Перемоги	Відділ культури Смілянського міськвиконкому	Ріш. ОВК від 27.06.72 р. № 367, Ріш. ОВК від 21.11.84 р. № 354
4	Багатовікові дерева дуба звичайного, пам'ятка природи		0,01	м. Сміла, на розі вулиць Перемоги та Соборна	Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 3 колегіум	Рішення Черкаської облради від 21.09.2018 № 21-51/VII

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							13
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

5	Графський дуб-красень, пам'ятка природи		0,01	м. Сміла, вул. Родини Бобринських, 123	Смілянська міська рада	Рішення Черкаської облради від 21.09.2018 № 21-51/VII
6	Віковий дуб імені Якова Водяного, пам'ятка природи		0,01	м. Сміла, Північний вокзал Шевченківської дирекції залізничних перевезень Одеської залізниці	Одеська залізниця	Рішення Черкаської облради від 21.09.2018 № 21-51/VII
7	Софіївські дуби, пам'ятка природи		0,01	м. Сміла, на розі вулиць Соборна та Софіївська	Смілянська міська рада	Рішення Черкаської облради від 21.09.2018 № 21-51/VII

Загалом кількість ОПЗФ в громаді невисока та рекомендована до розширення. Вичерпну інформацію про стан об'єктів ПЗФ в громаді можливо отримати лише за результатами польових обстежень, оскільки актуальних геопросторова прив'язаних вихідних даних на час розробки СЕО немає. В таблиці вище наведено стан перенесення геопросторових даних про межі об'єктів ПЗФ, оскільки, відомості про розташування існуючих об'єктів та територій ПЗФ мають бути чітко визначені та винесені в натурі.

Згідно Закону України "Про ПЗФ" землі природно-заповідного фонду України, а також землі територій та об'єктів, що мають особливу екологічну, наукову, естетичну, господарську цінність і є відповідно до статті 6 цього Закону об'єктами комплексної охорони, належать до земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного або історико-культурного призначення. На землях природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного або історико-культурного призначення забороняється будь-яка діяльність, яка негативно впливає або може негативно впливати на стан природних та історико-культурних комплексів та об'єктів чи перешкоджає їх використанню за цільовим призначенням. На землях територій та об'єктів природно-заповідного фонду, які створюються в зоні відчуження та зоні безумовного (обов'язкового) відселення території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи, забороняється будь-яка діяльність, що не забезпечує режим радіаційної безпеки.

Межі територій та об'єктів природно-заповідного фонду встановлюються в натурі відповідно до законодавства. До встановлення меж територій та об'єктів природно-заповідного фонду в натурі їх межі визначаються відповідно до проектів створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

На використання земельної ділянки або її частини в межах природно-заповідного фонду може бути встановлено обмеження (обтяження) в обсязі, передбаченому законом або договором. Обмеження (обтяження) підлягає державній реєстрації і діє протягом строку, встановленого законом або договором.

Завдані внаслідок обмеження (обтяження) у землекористуванні втрати відшкодовуються в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. Збереження територій та об'єктів природно-заповідного фонду забезпечується шляхом: встановлення заповідного режиму; організації систематичних спостережень за станом заповідних природних комплексів та об'єктів; проведення комплексних досліджень з метою розробки наукових основ їх збереження та ефективного використання; додержання вимог щодо охорони територій та об'єктів природно-заповідного фонду під час здійснення господарської, управлінської та іншої діяльності, розробки проектної і проектно-планувальної документації, землевпорядкування, лісовпорядкування, здійснення оцінки впливу на довкілля; запровадження економічних важелів стимулювання їх охорони; здійснення державного та громадського контролю за додержанням режиму їх охорони та використання; встановлення підвищеної відповідальності за порушення режиму їх охорони

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							14
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

та використання, а також за знищення та пошкодження заповідних природних комплексів та об'єктів; проведення широкого міжнародного співробітництва у цій сфері; проведення інших заходів з метою збереження територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

Додатком до даного звіту СЕО виконана схема елементів екомережі на території Смілянської міської територіальної громади та прилеглих до неї громад. При здійсненні аналізу елементів екомережі враховано спільну транспорту інфраструктуру та об'єкти природного екологічного каркасу двох громад – Смілянської МТГ та Балаклеївської СТГ. Запропоновано зони пріоритетного розвитку елементів екологічної мережі та визначено природні екокоридори, які можуть бути спільними для обох громад.

2.8. *Смарагдова мережа та водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення, біосферні резервати програми ЮНЕСКО "Людина і біосфера", об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.*

Окремі території, що мають особливу цінність для охорони довкілля, відносяться до Смарагдової мережі. Мета збереження територій Смарагдової мережі полягає у забезпеченні охорони оселищ та видів, наведених у Резолюціях Бернської конвенції, що і є передумовою для створення територій Смарагдової мережі та збереження яких реалізується через біогеографічний підхід, що передбачає визначення територій довгострокового збереження видів і оселищ в межах біогеографічних регіонів.

Смарагдові об'єкти розташовані на території області характеризуються специфічними біотопноекотопними, екотонними характеристиками та мають певні відмінності та особливості в поширенні природного, антропогенного та спонтанного рослинного покриву, в різноманітті яких зберігається значна кількість зникаючих та рідкісних видів флори і фауни. Всі об'єкти мають важливе природоохоронне значення і охоплюють всі типи біотопів (оселищ) цієї території.

На території об'єктів Смарагдової мережі зустрічаються види рослин та тварин, які охороняються Бернською конвенцією.

Через територію громади проходить територія Смарагдової мережі - UA0000254 Cherkaskyi Bir (див. графічний матеріал схема елементів екомережі на території Смілянської міської територіальної громади та прилеглих до неї громад в додатках до даного звіту СЕО).

2.9. *Перспективні до заповідання території в межах громади*

Природно-заповідний фонд (ПЗФ) охороняється як національне надбання, щодо якого встановлюється особливий режим охорони, відтворення і використання. Україна розглядає цей фонд як складову частину світової системи природних територій та об'єктів, що перебувають під особливою охороною.

Правовий режим існування територій та об'єктів ПЗФ визначається ЗУ «Про природно-заповідний фонд України», ЗУ «Про охорону навколишнього природного середовища України» та Земельним кодексом України. Землі ПЗФ, згідно зі ст. 43 Земельного Кодексу України віднесені до особливо цінних земель природоохоронного призначення.

Створення територій та об'єктів ПЗФ регулюється ст.ст. 51 – 53 ЗУ «Про ПЗФ». Відповідно до ст. 51 цього Закону підготовка і подання клопотань про створення чи оголошення територій та об'єктів ПЗФ можуть здійснюватись державними та науковими установами, природоохоронними громадськими об'єднаннями або іншими організаціями та громадянами. Докладні рекомендації щодо пошуку територій під ПЗФ підготовлено МБО «Екологія - Право – Людина»

У виборі ділянок, перспективних для заповідання, варто керуватися Оселищною директивою та зважати на наявність існування на територіях видів флори та фауни, занесених до Червоної книги України. Важливо пам'ятати про роль природно-заповідної мережі у показниках сталого розвитку країни. Так рекомендованими під ПЗФ можуть бути наступні території в межах громади (опираючись на рекомендації http://epl.org.ua/images/pdf/people/1767_EPL_Posibnyk_Fond_Zapovidnuk.pdf):

- природні ділянки, що можливо включити до складу існуючих територій природно-заповідного фонду;

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							15
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

- місця поширення видів рослин і тварин, занесених до Червоної книги України, регіональних переліків видів флори та фауни, що охороняються в областях, а також місця поширення рослинних угруповань, занесених до Зеленої книги України, місця поширення видів флори і фауни та оселища, що знаходяться під охороною Бернської конвенції (додатки конвенції I, II та III, Резолюції Постійного комітету конвенції № 4 (1996, 2010) «Про зникаючі природні середовища (оселища), що потребують спеціальних заходів для їх збереження» та № 6 (1998, 2011) «Про перелік видів, щодо потребують спеціальних заходів для їх збереження»);

- потенційними для заповідання є об'єкти-кандидати (які не мають статус об'єктів ПЗФ в Україні) Смарагдової мережі Європи, що створюється на виконання Бернської конвенції як аналог екомережі ЄС НАТУРА 2000;

- землі лісогосподарського призначення, насамперед лісові землі наукового призначення, рекреаційно-оздоровчі та захисні ліси, та інші ділянки лісів, важливі для збереження біорізноманіття;

- внутрішні природні та штучно створені водні об'єкти (водотоки, водойми), прибережні захисні смуги та водоохоронні зони, заболочені території, острови та інші водно-болотні угіддя, що не використовуються інтенсивно у сільському господарстві; заплави малих річок (долини річок, збережені у природному стані);

- сільськогосподарські угіддя екстенсивного використання (пасовища, сіножаті);

- території, на яких у минулому було здійснено заходи з консервації земель шляхом залуження;

- неугіддя, малопродуктивні, деградовані та еродовані землі, що підлягають відновленню;

- перелogi, що виведені з категорії орних земель;

- природні степові ділянки (в сучасних умовах, як правило, розміщені на схилах та у яружно-балочних комплексах), якщо на їх території немає заростання деревною рослинністю, представленою інвазивними видами, а також якщо в минулому на цих ділянках не здійснювались заходи з лісорозведення.

Відповідно до зазначених рекомендацій, території, зарезервовані для заповідання рішеннями органів місцевого самоврядування, які потребують створення станом на 1.01.2015 року в межах Черкаської області визначені рішенням Черкаської обласної ради № 2/6 від 28.10.1994 року «Про резервування для наступного заповідання цінних природних територій і об'єктів»: Заповідні урочища «Хутір», «Храмолів хутір», «Болота», «Монастирі», «Чобіток», «Озера», заказники «Смілянський», «Звенигородський», «Михайлівський».

Природно-заповідний фонд є складовою природно-рекреаційних ресурсів громади, які мають значні перспективи щодо створення територіально-рекреаційного комплексу, що поєднає місця рекреації та відповідну інфраструктуру виховної, естетичної, наукової та природоохоронної направленості. Найбільш перспективними можуть бути напрями оздоровчого, пізнавального, наукового та історико-культурного туризму, як регіонального (внутрішнього), так і міжнародного, включаючи активний відпочинок (зелений туризм, спортивний туризм тощо) та історико-етнографічний туризм.

Території Смарагдової мережі, можуть бути перспективними до створення ПЗФ. Крім того, виконання вимог Закону України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року», також сприятиме розвитку природно-заповідного фонду.

Для точної характеристики потенційних об'єктів ПЗФ мають бути надані геопросторові дані про території, зокрема інформація про рельєф, існуючі та проектні санітарні та планувальні обмеження.

2.10. Залізничні та автошляхи.

Магістральні залізничні та шосейні дороги мають вихід до Києва, Одеси, Дніпра, Львова.

Транспортна система:

- залізнична станція «ім. Т. Шевченка»;
- залізнична станція «СМІЛА»;
- автостанція «АС – 1»;
- автостанція «АС – 2».

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							16
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

Залізнична станція ім. Т. Шевченка – великий транспортний вузол південно-західного напрямку українських залізничних доріг. Дільнична вузлова електрофікована залізнична станція Шевченківської дирекції Одеської залізничної дороги, розміщена на перехресті основних магістралей.

Пасажи́рський термінал станції має два вокзали – південний та північний. З південного вокзалу можна виїхати за напрямком Знам'янки, Черкас, Золотоноші, Конотопу, Одеси, Миколаєва та Херсону. З північного вокзалу – Києва, Львову, Житомира, Ковелю. На станції зупиняються всі пасажирські та міжміські потяги.

Автотранспортним сполученням забезпечено всі райони міста, функціонує 15 автобусних маршрутів. Перевезення пасажирів на міських автобусних маршрутах загального користування здійснюють 3 суб'єкти підприємницької діяльності.

Загальна протяжність міської дорожньої мережі становить 220,4 км, у тому числі дороги з твердим асфальтовим покриттям – 102,3 км, дороги без твердого покриття – 118,1 км, дороги державного значення, що проходять на території міста – 9,8 км, дороги обласного значення – 17,7 км.

2.11. Інженерне обладнання

Довжина повітряних мереж системи зовнішнього освітлення міста Сміла становить 193,75 км, з них: кабельних ліній – 1,93 км, повітряних ліній – 181,59 км. Кількість приладів обліку електричної енергії – 52 одиниці, з них: диференційованого обліку – 46 од., кількість опор – 793 од.

Послуги з теплопостачання по місту надають 2 підприємства:

- КП «Смілакомунтеплоенерго»;
- ТОВ «Смілаенергопромтранс».

Працює 19 котелень. Котельні працюють на природному газі.

ТОВ «Смілаенергопромтранс» виробляє теплову та електричну енергію, що працюють на паливі – природний газ і деревна тріска. Це дає змогу цілий рік виробляти електроенергію за «зеленим» тарифом, що на 30% дешевша від теплоенергії, виробленої та відпущеної з котлів із використанням у якості палива природного газу.

Протяжність теплових мереж складає 20,94 км в двохтрубному вимірі. Втрати в магістральних теплових мережах складають 24,8%. Загальна зношеність теплових мереж складає 68%.

КП «Смілакомунтеплоенерго» надає послуги з централізованого теплопостачання міста.

Протяжність теплових мереж складає 34,54 км. Втрати в магістральних теплових мережах складають 16%. Загальна зношеність теплових мереж складає 57,6%.

Послуги з централізованого водопостачання та водовідведення надає комунальне підприємство «ВодГео», яке забезпечує споживачів питною та технічною водою, здійснює забір, транспортування та очистку стічних вод на власних каналізаційних очисних спорудах.

Водопровідні мережі протяжністю 182,7 км. Загальна зношеність – 25,4%. Втрати – 46,2%. Водовідвідні мережі протяжністю 167 км. Загальна зношеність – 20,4%.

Забір питної води здійснюється артезіанськими свердловинами, що розташовані у лісовому масиві в адміністративній межі Білозірської ОТГ Черкаського району.

Загальна кількість свердловин – 27 штук, у тому числі 21 – робоча, 6 – непрацюючих.

Якість питної води, яку подає підприємство КП «ВодГео» відповідає вимогам ДСанПіНу 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною».

На каналізаційних очисних спорудах стічні води, що надходять із міста, проходять повне біологічне очищення. Після очищення стоки скидаються у річку Тясмин.

2.12. Утворення та накопичення відходів

Технічна характеристика полігону/звалища побутових відходів:

Розташування полігону/звалища побутових відходів – північно-східна околиця м. Сміла Черкаської обл. межування з землями Залевківської сільської ради, що увійшла до складу Степанківської територіальної громади. Відстань від села Залевки – 2,5 км., від автомагістралі Київ-Дніпропетровськ – 2,5 км., від автошляху Сміла-Сунки – 1 км.

Рік введення в експлуатацію – 1989.

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							17
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

Проектна потужність – 575000 тонн;
 Розмір земельної ділянки, яка покривається – 4,0 га;
 За даними паспорту місця видалення відходів (далі – МВВ) за № 26 від 14.12.2001, внесеного до обласного реєстру МВВ, полігон твердих побутових відходів м. Сміла має загальну площу 4,47 га.
 Кадастровий номер: 7123782200:02:002:0002;
 Розташування: межує з усіх сторін із землями Степанківської територіальної громади.
 2,5 км від села Залевки.
 2,5 км від автомагістралі Київ – Дніпропетровськ.
 1 км від автошляху Сміла-Сунки.
 Технічні показники (скільки приймає сміття в рік/місяць) – 22-26 тис т на рік; (2,2 тис т/місяць).
 Відсоток заповнюваності – 102,86%.
 Землекористувач – з 05.11.2015 СКП «Комунальник. Договір оренди землі між СКП «Комунальник» та Смілянською райдержадміністрацією від 05.11.15 р. на підставі розпорядження Черкаської ОДА № 484 від 25.09.15р.
 Власник відходів, експлуатація та утримання – СКП «Комунальник»;
 Фактичне накопичення відходів:
 - у 2018 році – 90175,57 м. куб., 20740,38 тонн;
 - у 2019 році – 100344,8 м. куб., 23079,3 тонн;
 - у 2020 році – 116640,1 м. куб., 26914,3 тонн.
 У кошторисі доходів та видатків міського фонду ОНПС, відповідно до п. 74-1 постанови КМУ від 17.09.1996 № 1147 «Про затвердження переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів» заплановано видатки на природоохоронний захід: «Забезпечення екологічного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, видалення, знешкодження і захоронення відходів та небезпечних хімічних речовин, у т.ч. непридатних або заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин».
 Розпорядженням виконавчого комітету міської ради від 13.11.2018 № 194р «Про створення постійно діючої комісії з питань поводження з безхазяйними відходами» утворено постійно діючу комісію з питань поводження з безхазяйними відходами та затверджено Порядок роботи комісії. На підставі ст. 12 Закону України від 15.11.2024 № 2320-IX «Про управління відходами» та постанови Кабінету Міністрів України від 03.08.1998 № 1217 «Про затвердження Порядку виявлення та обліку безхазяйних відходів» підставами для здійснення процедур визначення відходів безхазяйними та наступного їх обліку можуть бути заяви (повідомлення) громадян, підприємств, установ та організацій, засобів масової інформації, результати перевірок територіальних органів Держекоінспекції, Держпродспоживслужби тощо. У разі отримання звернення (повідомлення) органи місцевого самоврядування зобов'язані визначити кількість, склад, властивості, вартість відходів, рівень їх небезпеки для навколишнього середовища і здоров'я людини та вжити заходів для визначення власника відходів.
 У випадку виявлення несанкціонованих та неконтрольованих звалищ відходів спеціалістами управління житлово-комунального господарства проводяться співбесіди із головами квартальних комітетів та доводиться інформація щодо притягнення до відповідальності передбаченої ст. 152 Кодексу України про адміністративні правопорушення за порушення державних стандартів, норм і правил у сфері благоустрою населених пунктів, Правил благоустрою території м. Сміла, із складанням приписів та протоколів про адміністративні правопорушення.
 Підприємством СКП «Комунальник» постійно здійснюються роботи по санітарному очищенню міста, ліквідації сміттєвих навалів, які щоденно утворюються на території міста. Інвентаризація стихійних сміттєзвалищ не проводилась із-за відсутності фінансування.
 На сьогоднішній день збір ТПВ, які потім потрапляють на полігон, в даний час валовий, тобто, без розділення на окремі складові. На полігоні ТПВ м. Сміла тверді побутові відходи також не розділяються. На полігоні виконуються такі основні види робіт - приймання, складування та ізоляція ТПВ. Щодо впровадження системи роздільного збирання сміття, в місті Сміла працює дванадцять пунктів роздільного збору вторинних відходів, а саме паперу, плівки, склотари, PET-пляшок. Існує практика укладання договорів між торговельними закладами міста і

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							18
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

підприємствами, переробниками вторсировини щодо приймання паперових відходів різного типу, а також пакувальної тари. Діяльність щодо збирання, перевезення для подальшої утилізації пластику, ПЕТ-пляшок в населеному пункті здійснюють два підприємства – ТОВ «Смілав-торресурси»; ПП Шалахов В.В. Збір запроваджено в 2008 році і проводиться у спеціальні контейнери, які розміщені на території міста. Кількість контейнерів для збору ПЕТ-пляшок – 130.

Несанкціоноване розміщення твердих побутових відходів населення є суттєвим чинником негативного впливу на земельні та водні ресурси міста, здоров'я людей.

Масові накопичення побутового сміття в ярах та схилах, вздовж автомобільних доріг, поблизу водоймищ, в зоні житлової забудови - є одним із потенційних джерел забруднення довкілля, і являють собою велику загрозу навколишньому природному середовищу та підлягають утилізації.

Основними завданнями по напрямку раціональне використання і зберігання відходів виробництва, побутових відходів є:

- будівництво, розширення та реконструкція споруд, придбання та впровадження установок, обладнання та машин для збору, транспортування, перероблення, знешкодження та складування побутових, сільськогосподарських і промислових відходів виробництва, кубових залишків;

- забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, видалення, знешкодження і захоронення відходів та небезпечних хімічних речовин, у тому числі непридатних або заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин.

2.13. Демографія та трудові ресурси

Статева структура населення міста характеризується перевагою жіночого населення над чоловіками:

- 54,1% - жінки;
- 45,9% - чоловіки.

Визначальним фактором зменшення чисельності населення є природне скорочення:

- смертність перевищує народжуваність в 3,5рази (на період 2021 року орієнтовно на 71%);
- з 2017 року відбувається міграційний відтік працездатного населення.

Соціальна інфраструктура Сфера освіти міста:

- 13 загальноосвітніх закладів;
- 17 дошкільних закладів;
- 3 професійно-технічні освітні заклади;
- 2 позашкільних заклади.

Сфера охорони здоров'я міста:

- КНП «Смілянська міська лікарня»;
- КНП «Смілянська міська стоматологічна поліклініка»;
- Комунальне некомерційне підприємство «Центр первинної медико-санітарної допомоги Смілянської міської ради».

Об'єкти культури міста:

- міський будинок культури;
- будинок культури ім. Т.Г. Шевченка;
- клуб М. Яблунівки;
- клуб Гречківки;
- міський краєзнавчий музей;
- кінотеатр;
- 2 бібліотеки з філіями.

Завдяки історичній спадщині, економіко географічному розташуванню і підприємливості жителів у місті найбільш розвинені промислові підприємства, які задіяні в обробній промисловості – 22 од;

три підприємства виробляють і розподіляють електроенергію, газ та воду.

Свою діяльність на території громади здійснюють:

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							19
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

- 31 суб'єкт господарювання. Які мають статус великих платників податків;
- 65 юридичних осіб – неприбуткових бюджетних установ;
- 2463 фізичних осіб-підприємства;
- 9739 кількість платників податків по громаді.

Найбільш вагомі підприємства міста:

- ТОВ «Фірма Технокомплекс» – виробництво нетканих матеріалів і виробів із них, крім одягу.

- ПрАТ «Смілянський машинобудівний завод» – виробництво обладнання для харчової, хімічної промисловості та залізничного транспорту.

- ДП «Оризон - Навігація» – виробництво електророзподільної та контрольної апаратури. Дослідження і розробки в галузі природничих та технічних наук.

- НВПП «ДАК-Електропром» – послуги з технічного обслуговування, ремонту та перемотування електричних двигунів, генераторів і трансформаторів.

- ПП «Салон Сніжана» – виробництво верхнього одягу.

- ТОВ «Смілянський ливарний завод» – виробництво металу.

- ПрАТ «Спектр-Сміла» – меблева фурнітура, с/г техніка та запчастини.

- ТОВ «Меблі -ЛІВС» – виробництво меблів.

Відповідно станом на 01.01.2020 громада займала 5 місце по обсягам реалізації промислової продукції (товарів, послуг) серед 6-ти міст Черкаської області.

Актуальним проблемним питанням щодо впливу на довкілля є наразі високий ступінь зношеності основних фондів підприємств, що здійснюють свою діяльність на території міста. Тому для оновлення основних засобів підприємств необхідні капітальні інвестиції. Такі вкладення спрямовані на зростання виробничих потужностей на новій технологічній основі і відповідно – підвищення продуктивності праці.

2.14. Атмосферне середовище та повітря

За даними «Регіональної доповіді про стан навколишнього природного середовища у Черкаській області у 2023 році» Основними забруднювачами атмосферного повітря області у 2023 році були:

- ПрАТ «Черкаське хімволокно» ВП «Черкаська ТЕЦ» з валовим викидом 28,989 тис. т, що на 11,783 тис. т більше у порівнянні з 2022 роком;

- ПрАТ «Миронівська птахофабрика» – 6,178 тис. т, що на 0,279 тис. т більше у порівнянні з 2022 роком;

- ПрАТ «Азот» – 6,018 тис. т, що на 2,913 тис. т більше у порівнянні з 2022 роком.

Загальні викиди від основних підприємств-забруднювачів у 2023 році становили 41,185 тис. т. (67% від викидів стаціонарних джерел області).

Інформація щодо основних забруднювачів атмосферного повітря відповідно до даних, наведених суб'єктами господарювання, надана в таблиці:

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							20
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

№ з/п	Підприємство - забруднювач	Вид економічної діяльності	Валовий викид, т.		Зменшення/-	Причина зменшення/ збільшення
			2023	2022	збільшення/+	
1	ПрАТ „Черкаське хімволокно“	Постачання електроенергії, газу, пари та кондиціювання повітря (виробництво електроенергії)	28988,790	17205,724	+11783,066	збільшення використання вугілля
2	ПрАТ „Миронівська птахофабрика“	Сільське, лісове та рибне господарство (розведення свійської птиці)	6178,08	5899,529	+278,551	Збільшення випуску продукції
3	ПрАТ „Азот“	Переробна промисловість (виробництво добрив та азотних сполук)	6018,599	3106,020	+2912,579	Збільшення випуску продукції

Інформація про викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від основних забруднювачів атмосферного повітря за даними Головного управління статистики у Черкаській області у 2023 році наведена в рисунку:

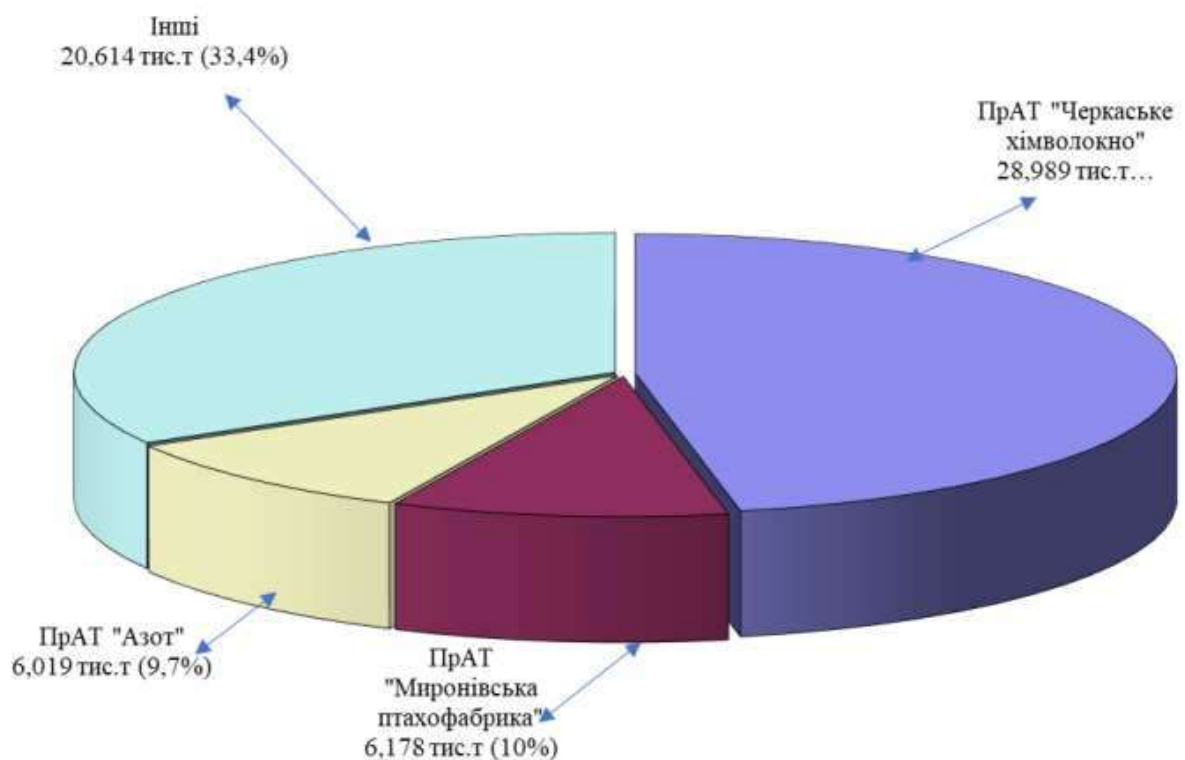

Рисунок 2. Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від основних забруднювачів атмосферного повітря за даними Головного управління статистики у Черкаській області у 2023 році

Інформація про викиди окремих забруднюючих речовин та діоксиду вуглецю в атмосферне повітря по м. Сміла в 2023 році від стаціонарних джерел забруднення (за даними Головного управління статистики у Черкаській області):

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							21
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

Викиди основних забруднюючих речовин, діоксиду вуглецю в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення у 2023 році¹

	Кількість підприємств, які мали викиди забруднюючих речовин і парникових газів, одиниць	Кількість викидів забруднюючих речовин і парникових газів, т	2023 у % до 2022
Всього забруднюючих речовин і парникових газів	429	61752,8	131,5
у тому числі			
метали та їх сполуки	178	13,7	107,6
з них			
свинець	7	0,2	125,4
мідь	12	0,1	106,9
нікель	12	0,3	126,6
хром	15	0,5	126,4
цинк	16	0,8	126,6
арсен	8	0,3	128,7
метан	280	14011,6	98,3
неметанові леткі органічні сполуки	312	631,3	103,1
оксид вуглецю	344	2475,4	121,3
діоксид та інші сполуки сірки	234	18639,4	192,2
з них			
діоксид сірки	150	18522,2	193,5
сполуки азоту	377	16586,5	125,8
з них			
діоксид азоту	322	8137,0	131,3
оксид азоту	154	2450,1	192,1
аміак	153	5966,2	104,7
речовини у вигляді твердих суспендованих частинок	329	9197,3	131,9
стійкі органічні забруднювачі	–	–	–
з них			
поліароматичні вуглеводні (ПАВ)	–	–	–
Крім того, діоксид вуглецю, млн,т	314	2,9	142,2

¹ Інформація сформована на основі фактично поданих підприємствами звітів. Дані можуть бути уточнені.

Постійні спостереження за станом атмосферного повітря здійснюються Черкаським обласним центром з гідрометеорології тільки в м. Черкаси.

За даними регіональної доповіді Черкаської області 2023 року лабораторією спостережень за забрудненням атмосферного повітря Черкаського обласного центру гідрометеорології, який має 3 пости спостереження у м. Черкаси, у минулому році контролювалось 4 основних і 13 специфічних забруднюючих речовин, включаючи 8 важких металів. У 2023 році лабораторією проаналізовано 19125 проб повітря, у тому числі по основних інгредієнтах – 9568, та по специфічних – 9557.

Інформація про вміст основних забруднюючих речовин в атмосферному повітрі представлена в таблиці.

За даними постійних спостережень у 2023 році максимальні концентрації в порівнянні з 2022 роком збільшилися по оксиду вуглецю на ПСЗ № № 3, 4, по діоксиду азоту на ПСЗ №№ 2, 3, по сірководню на ПСЗ № 4, по аміаку на ПСЗ № 2. Зменшилися максимальні концентрації по сірководню на ПСЗ № № 2, 3, по аміаку на ПСЗ №№ 3,4 та по формальдегіду на ПСЗ № 3.

Збільшилися середньорічні концентрації в порівнянні з 2022 роком по аміаку та формальдегіду. Вміст інших домішок залишився майже без змін.

Високе забруднення (вище 5 ГДК м. р.) у 2023 році не зафіксовано.

Тенденція зміни середнього рівня забруднення атмосферного повітря за останні 5 років характеризувалася збільшенням по діоксиду сірки та сірководню. По аміаку, формальдегіду та

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							22
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

оксидах азоту спостерігалось зменшення рівня забруднення. По пилу та оксиду вуглецю забруднення не змінилось. По важким металам зменшення рівня забруднення не відбулося.

Речовина	Клас небезпеки	Кількість міст, охоплених спостереженнями	Середньорічний вміст, мг/м ³	Середньодобові ГДК	Максимальний вміст, мг/м ³	Максимально разові ГДК
Пил	3	1	0,1	0,15	0,5	0,5
Діоксид сірки	3	1	0,014	0,05	0,107	0,5
Оксид вуглецю	4	1	1,0	3	5,0	5
Діоксид азоту	3	1	0,03	0,04	0,3	0,2
Оксид азоту	3	1	0,02	0,06	0,11	0,4
Сірководень	2	1	0,002	-	0,007	0,008
Аміак	4	1	0,04	0,04	0,2	0,2
Формаль-дегід	2	1	0,008	0,003	0,070	0,035
Бензол	2	1	-	0,1	-	1,5

Природними джерелами надходження оксиду азоту в навколишнє середовище: розряди блискавки, виверження вулканів. Джерелами надходження оксиду азоту в атмосферу є підприємства хімічної промисловості, виробництво мінеральних добрив, вибухових речовин, нітратної кислоти, бактеріальний розклад силосу та ін. Найбільші обсяги викидів оксиду азоту в атмосферу - від автомобільного транспорту. Динаміка концентрацій оксиду азоту у міське повітря протягом доби тісно пов'язана з інтенсивністю руху транспорту й сонячного випромінювання. Так, у світловий час доби накопичення в атмосфері оксиду азоту зростає внаслідок фотохімічного окиснення цього газу. Оксид азоту – небезпечний забруднювач через його високу токсичність і несприятливу зміну атмосфері, які він спричиняє (опаді кислотні, смог).

Отже, для зменшення обсягу викидів діазоту оксид в навколишнє середовище шляхом використання автомобільного транспорту перш за все необхідно:

- Проводити постійний контроль за технічним станом автомобілів.
- Вдосконалити конструкції паливної системи двигуна.
- Використовувати більш якісні паливно-мастильні речовини, що мають меншу концентрацію домішок.

Найкращий варіант для запобігання викидів в атмосферу будь-яких забруднюючих речовин автомобільним транспортом – перехід на використання електромобілів.

2.15. Клімат та його зміни.

Кліматична система – це сукупність компонентів атмосфери, гідросфери, біосфери, геосфери, які взаємодіють між собою. Процеси, що відбуваються в кліматичній системі, зумовлюють саму можливість існування біосфери, а отже, і людини.

Клімат Черкащини помірно континентальний і континентальність зростає із заходу на схід. За даними Черкаського обласного центру з гідрометеорології середня річна температура повітря за період спостережень з 1961 по 1990 роки становила +7,7 °С; середня річна кількість опадів – 517 мм.

За період спостережень з 1991 по 2020 роки найбільше потепліли основні сезони: зима на 1,6 °С та літо на 1,3 °С. Із перехідних періодів найменша зміна температури спостерігається восени на 0,6 °С.

Зима починається пізніше, а закінчується раніше, тобто стала коротшою на 2,5 тижні. Найбільші зміни температуриного режиму відбулися у лютому, який потеплішав (з 1961 по 1990 рр. середньомісячна температура становила -4,6 °С; з 1991 по 2020 рр. -2,7 °С). Кількість

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							23
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

опадів за зиму зменшилась на 8%, найбільше зменшення відбулось в грудні. Найсильніший мороз тепер не перевищує 29 °С, а раніше був до 34 °С.

Весною наростання тепла відбувається прискореними темпами, але наприкінці сезону уповільнюється і літо настає в ті ж самі строки. Опадів за весну стало випадати на 20% більше, найбільш вологими стали березень і травень.

Літо стало більш теплим та посушливим. найбільше зросла температура липня, а в червні стало випадати найбільше опадів: з 1991 по 2020 роки середня річна кількість опадів становить 72 мм (раніше лідером по опадах був липень з 1961 по 1990 рр – 76 мм). Інтенсивність спеки зросла з 36 °С до 38 °С.

Осінь дещо потеплішала, а дощів стало випадати більше на 25%. При цьому вересень став більш дощовим, а листопад менш дощовим. Тривалість осіннього сезону та темпи спадання температури майже не змінилися. Перепади тепла і холоду восени стали контрастніші.

Причиною зміни клімату є динамічні процеси на Землі зумовлені природними та антропогенними чинниками. Крім збільшення концентрації парникових газів та аерозольних частинок в атмосфері, антропогенний вплив на клімат здійснюється в результаті вирубки лісів, урбанізації (забудови) територій, створення значної кількості сміттєзвалищ.

На даний час зміна клімату – це не лише екологічне, а й економічне та соціальне питання, яке тісно пов'язане з правами людини, у т. ч. на безпечне для життя і здоров'я довкілля.

За останні 20 років наслідки зміни клімату в Україні стають все відчутнішими. Відтак, за цей період середньорічна температура зросла на 0,8°С, а середня температура січня та лютого – на 1-2°С, що призвело до змін у ритмі сезонних явищ: смерчів, весняних паводків, посухи, тощо. Такі темпи глобального потепління у майбутньому можуть спричинити серйозні кліматичні зміни і різні екосистеми опиняться під загрозою зникнення.

Причиною зміни клімату є динамічні процеси на Землі, зумовлені природними та антропогенними чинниками. Крім збільшення концентрації парникових газів (далі – ПГ) та аерозольних частинок в атмосфері, антропогенний вплив на клімат здійснюється в результаті вирубки лісів, внаслідок урбанізації (забудови) територій, створення значної кількості сміттєзвалищ.

Парниковий газ – газ, який поглинає в атмосфері інфрачервоне випромінювання Землі, що призводить до глобального потепління на планеті. Шість газів прямої дії регулюються Кіотським протоколом до РКЗК ООН: діоксид вуглецю (CO₂), метан (CH₄), діазоту оксид (N₂O), ГФВ, ПФВ та гексафторид сірки (SF₆).

М. Сміла характеризується помірно-континентальним кліматом. Зима м'яка, з частими відлигами, літо тепле, іноді посушливе.

Період з температурою +10 градусів становить 160–170 днів.

Річна кількість опадів 450–520 мм.

Через місто протікає ріка — Тясмин, притока Дніпра.

Середньорічна температура повітря складає 7,7 °С, найбільш низька вона у січні (мінус 5,9 °С), найбільш висока – в липні (19,8 °С).

В останні 100–120 років температура повітря в Смілі має тенденцію до підвищення. На протязі цього періоду середньорічна температура повітря підвищилася на 1,0 °С.

Територія міста, за показниками техногенного навантаження на навколишнє природне середовище та клімат, складає 39,8 км² з наявним населенням 66,5 тис.осіб.

2.16. Безпека життєдіяльності та здоров'я населення.

Загальна тенденція захворюваності в місті Сміла береться відповідно до зведених показників у Черкаській області згідно з аналізу роботи сфери охорони здоров'я Черкаської області, заходи щодо подальшої її оптимізації, реформування та поліпшення стану здоров'я населення.

Кількість постійного населення Черкаської області станом на 1 січня 2022 року (наявні офіційні дані) становила 1 157 115 осіб, що складало 2,82 % від загального населення України. Із наведених даних про забезпеченість області медичними ресурсами очевидно що, регіон задовільно забезпечений ресурсами охорони здоров'я. Всі показники медичних ресурсів (2,74–5,99 %) майже дорівнюють або перевищують частку населення області в структурі населення України. Також й усі показники діяльності медичних закладів перевищують відсоток частки на-

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							24
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

селення області в структурі населення країни. Перевищення частки всіх основних показників діяльності закладів охорони здоров'я над часткою населення можна пояснити тим, що область є віддаленою від лінії бойових зіткнень армій рф та ЗСУ.

З березня 2020 по червень 2023 року як в цілому в Україні, так і в Черкаській області тривала пандемія COVID-19. За цей період в регіоні було зареєстровано 204791 підтверджений випадок цієї інфекції або 3,68 % від всіх випадків в Україні, що помітно перевищує частку населення області в структурі населення країни (2,82 %). Це може вказувати як на дещо більшу природну інтенсивність циркуляції збудника в області, ніж в середньому по Україні, так і на більш якісні заходи з виявлення випадків COVID-19.

Щодо кількості померлих, то в області % померлих (2,92%) також дещо більше % населення області в структурі населення країни, але летальність в області (1,61%) менше від летальності в цілому по Україні (2,02%). Примітним є те, що летальність медпрацівників в області в 1,42 рази менша, ніж відповідний загально-український показник.

Питання здоров'я населення в м. Сміла тісно пов'язані із соціальними факторами. У структурі основних причин смерті населення хвороби системи кровообігу посідають 1 місце і складають 71,7%, новоутворення – 12,2%, травми – 5,9%. Хворобами системи кровообігу страждає більша половина дорослого населення. Рівень первинної захворюваності на злоякісні новоутворення залишається стабільним.

Інтенсивне забруднення атмосферного повітря викидами забруднюючих речовин є суттєвим фактором ризику виникнення та ускладнення перебігу у населення гострих та хронічних захворювань дихальних шляхів, бронхолегеневої системи, алергічних станів, тощо. Доведено прямий зв'язок між інтенсивністю забруднення повітря і станом здоров'я, а також зростанням хронічних неспецифічних захворювань, зокрема таких, як атеросклероз, хвороби серця, рак легень тощо. Забруднене повітря значно знижує імунітет. Негативно впливає на стан здоров'я людини смог, що утворюється в повітрі міст в результаті фотохімічних реакцій забруднюючих речовин, спричинених викидами підприємств та автотранспорту. Він спричиняє сльозотечу, різь в очах, сухий кашель, нудоту, головний біль, стискання в грудях, задишку, загальну слабкість, є причиною розладів функцій органів дихання. Забруднення атмосферного повітря діоксидом сірки частіше призводить до виникнення таких захворювань, як хронічний і астматичний бронхіт, бронхіальна астма, емфізема легень. Учені виявили збільшення частоти інфекційних захворювань дихальних шляхів у дітей, що мешкають в умовах забрудненого атмосферного повітря. Дуже несприятливо діє на організм оксид вуглецю. Наявність оксиду вуглецю в організмі стає причиною скарг (особливо у регулювальників руху) на головний біль, запаморочення, порушення сну, зниження пам'яті й уваги, задишку, біль у ділянці серця тощо. В атмосферному повітрі м. Черкаси спостерігаються перевищення середньорічних ГДК по аміаку та формальдегіду. Дія аміаку на організм людини проявляється у пошкодженні органів дихання, очей, слизових оболонок та шкіри. Людина скаржиться на свербіж та почервоніння, опіки шкіри, різь в очах та сльозотечу, задуху, сильний кашель. У випадку попадання рідкого аміаку і його розчинів на шкіру можливе обмороження. При високих концентраціях парів аміаку – судомі.

За даними Комунального закладу «Черкаський обласний інформаційно-аналітичний центр медичної статистики» у зв'язку із відміною відповідно до наказів Міністерства охорони здоров'я України первинної облікової документації стосовно обліку захворюваності населення інформація щодо рівня захворюваності населення офіційно відсутня.

Забруднення атмосферного повітря також негативно впливає на живі організми - вони уражаються як прямо, так і опосередковано, наприклад, коли забруднювальні речовини попадають в організми тварин і людей із рослинною їжею. Оксиди сірки й азоту, що викидаються в атмосферу внаслідок роботи теплових електростанцій і автомобільних двигунів, сполучаються з атмосферною вологою і утворюють дрібні крапельки сірчаної та азотної кислот, які переносяться вітрами у вигляді кислотного туману та випадають на Землю кислотними дощами. Кислотні дощі виникають в результаті поєднання двоокису сірки та оксидів азоту з атмосферним киснем.

Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік тку передбачає здійснення вкладу в розвиток територіальної громади, зокре-

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							25
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

ма, шляхом вирішення і соціально-екологічних та санітарних проблем (забезпечення екологічно безпечного зберігання та захоронення твердих побутових відходів, запобігання забрудненню атмосферного повітря суб'єктами господарювання, розташованими на території Смілянської міської територіальної громади, збільшення площі територій та об'єктів природно-заповідного фонду, їх охорона та збереження, відтворення лісів, створення нових та реконструкції існуючих полезахисних лісових смуг та інших захисних насаджень; створення нових та збереження існуючих територій та об'єктів природно-заповідного фонду, а також територій смарагдової мережі; формування екомережі тощо, що буде сприяти покращенню здоров'я населення.

2.17 Об'єкти культурної спадщини.

Історико-культурна спадщина Смілянської міської територіальної громади є невід'ємною частиною культурного надбання українського народу. Відносини щодо її збереження регулюються Конституцією України, Законом України «Про охорону культурної спадщини», іншими нормативно-правовими актами.

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 26.07.2001 р. № 878 у 2001 році місто Сміла було внесено до історичних міст України.

В місті на обліку перебуває 53 пам'ятки культурної спадщини. З них: 25 пам'яток архітектури, 3 об'єкти природо-заповідного фонду, 11 пам'яток археології та 4 пам'ятки монументального мистецтва.

Слід зазначити, що відповідно до чинного законодавства на пам'ятки Смілянської міської територіальної громади, що знаходяться на державному обліку, відсутня облікова документація (облікова картка і паспорт). Згідно з сучасними вимогами, один з пунктів облікової документації вимагає наявності графічного матеріалу із зазначенням території об'єкта та його охоронної зони.

Програмою охорони та збереження культурної спадщини на території Смілянської міської територіальної громади на 2023-2025 роки передбачено виготовлення облікової документації на щойно виявлені об'єкти культурної спадщини та на ті об'єкти, на які вона відсутня, для занесення їх до Державного реєстру нерухомих пам'яток України, об'єктів культурної спадщини.

Відповідно до чинного законодавства на території Смілянської міської територіальної громади продовжується робота щодо складання технічних паспортів на об'єкти культурної спадщини, укладення охоронних договорів, визначення охоронних зон, балансоутримувачів і вартості пам'яток. Міським краєзнавчим музеєм проводиться науково-дослідницька робота по об'єктам культурної спадщини міста.

Для створення більш сприятливих умов для розвитку сфери охорони культурної спадщини, забезпечення належного рівня збереження та використання об'єктів культурної спадщини міста у суспільному житті громади необхідна реалізація заходів:

- забезпечення обліку та контролю за збереженням і використанням об'єктів культурної спадщини;
- раціональне використання та консервація об'єктів культурної спадщини, їх гармонійне функціонування в життєвому середовищі;
- проведення невідкладних реставраційних робіт на об'єктах культурної спадщини;
- покращення туристичної привабливості Смілянської міської територіальної громади через історико-культурну спадщину;
- здійснення системних заходів з популяризації пам'яток культурної спадщини;
- створення сприятливого інформаційного поля для охорони культурної спадщини;
- виготовлення облікової документації на об'єкти культурної спадщини;
- поліпшення екологічного стану об'єктів природо-заповідного фонду.

2.18. Матеріальні активи.

Позитивний соціально-економічний вплив планованої діяльності на території громади обумовлений створенням нових робочих місць, надходженням коштів в місцевий бюджет, розвитком інфраструктури даного регіону. Залучення матеріальних активів здійснюється з урахуванням інвестиційної привабливості регіону, комфортного обслуговування проживаючого на-

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							26
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

селення громади, передбачає можливість створення додаткових робочих місць та розвиток агропромислового потенціалу регіону.

Основними заходами для реалізації зазначених напрямків є необхідність запровадження геоінформаційних систем містобудівного моніторингу та планування території громади. Одним з важливих інструментів є забезпечення території громади містобудівною документацією, яка в свою чергу сприятиме інвестиційній привабливості регіону та забезпечуватиме вимоги щодо планової діяльності з урахуванням санітарно-епідеміологічних норм та вимог.

Програмою передбачено здійснення заходів щодо створення (функціонування) містобудівного кадастру місцевого рівня (місцевої геоінформаційної системи), розроблення та оновлення містобудівної документації, що в свою чергу сприятиме залученню матеріальних активів до Смілянської територіальної громади та залученню інвестицій.

Ймовірний майбутній розвиток, якщо Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік не буде затверджена:

До сфери охоплення СЕО документа державного планування відноситься оцінка наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, від реалізації проєктних рішень. Стратегічна екологічна оцінка документа державного планування - Програми економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади до 2025 року здійснюється на основі принципів законності та об'єктивності, гласності, участі громадськості, наукової обґрунтованості, збалансованості інтересів, комплексності, запобігання екологічній шкоді, довгострокового прогнозування, достовірності та повноти інформації у проєкті документа, міжнародного екологічного співробітництва.

Альтернатива 1: «Нульовий сценарій» – не затвердження зазначеного документа державного планування. При обранні цієї альтернативи не буде досягнуто цілей та мети Програми.

У випадку, якщо Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік не буде затверджена, то не відбудеться координації спільних дій місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, територіальних органів міністерств у співпраці з представниками бізнесу, направлених на:

- ліквідацію руйнувань на пошкоджених об'єктах внаслідок військової агресії російської федерації;
- створення умов для безперебійного та надійного функціонування усіх систем життєзабезпечення в громаді, зокрема інженерно-транспортної, енергетичної, комунальної інфраструктури та соціальної сфери;
- залучення інвестицій;
- налагодження та розвиток міжнародного співробітництва, зокрема експорту;
- створення умов для розвитку підприємництва;
- забезпечення якості та доступності широкого спектра публічних, медичних і соціальних послуг, в тому числі для внутрішньо переміщених осіб, учасників бойових дій та ветеранів війни;
- збереження довкілля та раціонального використання природних ресурсів.

Якщо документ державного планування не буде затверджено, це створить умови для невиконання Стратегії розвитку Черкаської області на період 2021 – 2027 роки (рішення обласної ради від 11.09.2020 № 38-9/VII), Стратегії розвитку Смілянської міської територіальної громади до 2027 року (рішення міської ради від 26.10.2022 № 50-2/VIII), Державної стратегії регіонального розвитку на 2021 – 2027 роки (постанова КМУ від 05.08.2020 № 695, із змінами, затвердженими постановою КМУ від 13.08.2024 № 940).

Альтернатива 2: У зв'язку з тим, що необхідність розробки та затвердження Програми закріплена Законами України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо засад державної регіональної політики та політики відновлення регіонів і територій» та зважаючи на мету, цілі та заходи Програми, від впровадження яких очікується позитивний вплив на навколишнє природне середовище, у тому числі на здоров'я населення,

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш 27
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

найсприятливішим варіантом буде затвердження запропонованої Програми.

До основних завдань проєкту Програми економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік також віднесено: подальше удосконалення сформованої спроможної мережі лікарень; розширення спектру надання медико-психологічної та реабілітаційної допомоги пораненим бійцям, доставленим з території, де ведуться активні бої; продовження роботи по вдосконаленню системи раннього виявлення захворювань, передусім соціально-значимих: серцево-судинних, онкологічних, туберкульозу; подальше забезпечення закладів охорони здоров'я сучасним обладнанням, впровадження новітніх методів діагностики та лікування тощо. Соціальний ризик реалізації заходів Програми визначається як ризик для групи людей, на яку може вплинути впровадження об'єкта господарської діяльності з урахуванням особливостей природотехногенної системи.

3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)

Практично вся територія громади є територією життєдіяльності населення різних видів і об'єктом стратегічного планування. За функціональним призначенням територію громади можна розподілити між трьома основними групами: сільбищні, де населення мешкає і отримує різноманітні послуги; виробничі, де знаходяться основні місця прикладення праці і системи життєзабезпечення; ландшафтно-рекреаційні, переважно призначені для відпочинку і оздоровлення населення і захисту довкілля.

Сільбищні території, де проходить основна частина життєдіяльності населення, у свою чергу, підрозділяються на житлові, з різними видами забудови, і громадські. Стратегією передбачається суттєве покращення умов проживання.

Виробничі території, як промислові, де проходить основна виробнича діяльність, так і комунально-складські, підлягають санітарній класифікації за ступенем шкідливості для оточення – залежно від виду діяльності і виробляємої продукції, і відповідними вимогами до встановлення санітарно-захисних зон (СЗЗ). За державними санітарними правилами планування і забудови населених пунктів усі виробничі об'єкти відносяться за санітарною класифікацією до I – V класів небезпеки за шкідливістю, із СЗЗ від 1000 до 50 м. Програмою передбачається санація промислових територій.

Виробничі підприємства на території міста переважно групуються в 5-ти виробничих зонах:

- Південно-західна – це переважно територія непрацюючого радіоприладного заводу «Оризон», де ще є територіальний резерв для розміщення нових об'єктів та вже розмістилися сучасні виробництва, організовані на базі його цехів з виробництва навігаційних пристроїв, та інші підприємства.

- Зона «Смілмашзаводу» і ливарного заводу, яку намічено перетворити на сучасний технопарк.

- Зона «Смілянського електро-механічного заводу» і залізничної станції ім. Т. Шевченка.

- Зона колишнього «Смілянського цукрового комбінату».

- Північно-східна зона з розміщеними тут каналізаційних очисних споруд, асфальтовим заводом, заводом гранітних виробів, газовим господарством, виробничою територією КП «Комунальник», міським полігоном ТПВ.

В громаді є значні можливості для відпочинку на воді, це в першу чергу Смілянське водосховище, річка Тясмин та інші водойми. Але водойми поступово замулюються, заростають і заболочуються, стають анафелогенними (заражені личинками комах – джерел малярії). Практично відсутня прибережна захисна смуга на західному боці водосховища в центральній частині міста, не впорядковані і інші прибережні території, що призводить до їх не санкціонованого використання (города, склади, тощо). Передбачається створення належних умов для рекреації та відпочинку шляхом проведення благоустрою та природоохоронних заходів.

Насаджень загального призначення, у т.ч. парків, скверів, бульварів, разом з об'єктами паркового обслуговування, в громаді не достатньо. Забезпеченість ними на 1 особу не переви-

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш 28
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

щує 4 м². Програмою соціально-економічного розвитку передбачено суттєве збільшення зелених насаджень, що в свою чергу буде сприяти зменшенню пилового та шумового забруднення, підвищення спроможності щодо адаптації до змін клімату.

Смілянська міська територіальна громада, відповідно до отриманих даних та інформації з відкритих джерел, має ряд проблем із утилізацією, переробкою побутових відходів, окремі проблеми із водопостачанням та каналізуванням населеного пункту (подекуди застарілі системи та обладнання), подекуди відчутною є низька якість дорожньої та транспортної інфраструктури, дисбаланс у землекористуванні, наявність заболочених земель, а також забруднення атмосферного повітря, зокрема, магістралями автошляхів та залізниці.

Отже, територія громади та прилеглі до меж громади території можуть, з огляду на існуючий стан та у разі затвердження ДДП, зазнавати впливу на навколишнє середовище зі сторони промислової діяльності, транспортного руху. Тиск може посилюватися також внаслідок дисбалансу лісових та інших зелених насаджень в структурі земельного фонду тощо.

Негативний вплив стосується практично всіх компонентів довкілля: атмосферне повітря, води, ґрунти, образ ландшафту.

Основними каналами передачі зазначеного впливу є: дощові води та пряме забруднення атмосферного повітря. Актуальна кількісна інформація про стан довкілля на територіях, які ймовірно зазнають впливу, відсутня.

Здоров'я населення.

За даними Комунального закладу «Черкаський обласний інформаційно-аналітичний центр медичної статистики», у зв'язку із відміною відповідно до наказів Міністерства охорони здоров'я України первинної облікової документації обліку захворюваності населення, інформація щодо рівня захворюваності населення з 2018 року офіційно відсутня, як і середньостатистичні дані про захворюваність населення по Україні в цілому.

Програма на 2025 рік визначає пріоритетні напрями економічного і соціального розвитку, враховує екологічні завдання місцевого рівня в інтересах ефективного, стабільного соціально-економічного розвитку Смілянської територіальної громади та підвищення якості життя населення.

Напрями програми заплановано впроваджувати виконанням переліку заходів, які покликані привести громаду до стратегічного бачення.

Вплив на навколишнє природне середовище, у тому числі на здоров'я населення, при впровадженні заходів, може мати як позитивні так і негативні наслідки. Реалізація заходів Програми при існуючому стані дозволяє покращити соціально-економічні умови життя і діяльності області.

Відповідно до реалізації Програми економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік передбачено наступні стратегічні цілі та завдання.

№ п/п	Пріоритетні цілі на 2025 р.	Основні заходи передбачені для виконання визначених цілей	Очікувані результати у 2025 році	Відповідальні за виконання
Охорона навколишнього природного середовища				
1	забезпечення екологічної безпеки у сфері поводження з відходами	-забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, видалення, знешкодження і захоронення відходів	забезпечення екологічної безпеки у сфері поводження з відходами	Управління житлово-комунального господарства
2	розбудова та модернізація інфраструктури управління відходами (створення центрів з сортування твердих побутових відходів, пе-	-будівництво, розширення та реконструкція споруд, придбання та впровадження установок, обладнання та машин для збору, транспортування, перероблення, знешкодження та складування по-	забезпечення екологічно безпечного зберігання та захоронення твердих побутових відходів	

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							29
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

	ревантажувальних пунктів)	бутових, сільськогосподарських і промислових відходів виробництва, відходів розчищення зелених насаджень; -налагодження системи роздільного збору відходів;		
		-реконструкція полігону твердих побутових відходів	будівництво (реконструкція) полігонів твердих побутових відходів	
3	поліпшення якості атмосферного повітря: запровадження системи моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря; зменшення рівня забруднення атмосферного повітря	- моніторинг переліку суб'єктів господарювання, які здійснюють викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря без дозволу; - проведення відповідних заходів щодо порушення законодавства у сфері охорони атмосферного повітря та з метою запобігання забруднення атмосферного повітря; - розроблення програми державного моніторингу у галузі атмосферного повітря; - впровадження заходів по скороченню викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря суб'єктами господарювання громади	запобігання забрудненню атмосферного повітря суб'єктами господарювання, розташованими на території Смілянської міської територіальної громади	
4	покращення стану водних ресурсів: зменшення обсягів скидів у водойми громади шляхом реконструкції та будівництва очисних споруд	- будівництво та реконструкція очисних споруд, каналізаційних систем (у тому числі розроблення проектно-кошторисної документації); - реконструкція каналізаційних насосних станцій №2, №10, №13, №15 (у т.ч. розроблення проектно-кошторисної документації). Реконструкція самоплинного каналізаційного колектора (у т. ч. розроблення проектно-кошторисної документації);	запобігання забрудненню річок Сріблянка та Тясмин	
			запобігання забрудненню земельних ресурсів та ґрунтових вод	

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							30
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

[illegible]

[illegible]

Розвиток земельних відносин, будівельний комплекс та житлова політика держави

13	забезпечення ефективності використання та охорони земельних ресурсів	- виготовлення технічної документації із землеустрою щодо інвентаризації земель громади та електронних документів для внесення відомостей про земельні ділянки до Державного земельного кадастру	формування земельних ділянок комунальної власності, внесення відомостей до ДЗК про земельні ділянки сформовані до 2004 року, з метою залучення їх користувачів до сплати за землею, як результат – збільшення надходжень до місцевого бюджету	Управління архітектури, регулювання забудови та земельних відносин міста
		- виготовлення робочих проєктів землеустрою, у тому числі у разі виникнення потреби щодо рекультивациі порушених земель внаслідок бойових дій, їх подальшої реалізації	у разі потреби здійснення комплексу робіт, який спрямований на відновлення продуктивності та екологічної цінності порушених земель, а також поліпшення стану навколишнього природного середовища	
		- виготовлення проєктів землеустрою щодо організації і встановлення меж земель водного фонду та водоохоронних зон, обмежень у використанні земель та їх режимоутворюючих об'єктів	встановлення меж прибережних захисних смуг р. Тясмин та р. Гнилий Ташлик з метою охорони поверхневих водних об'єктів від забруднення і замічення та збереження їх водності	
14	підвищення цінності земельних ресурсів	- проведення повторної нормативної грошової оцінки земель населених пунктів	внесення до Державного земельного кадастру оновленої нормативної грошової оцінки земель населених пунктів відповідно до розробленої техніч-	

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							33
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

			ної документації з нормативної грошової оцінки земель громади	
15	створення ринку земель	-формування переліку земельних ділянок для їх продажу або прав на них на земельних торгах	створення умов для отримання плати за землю у розмірі, що перевищує затверджений, для конкретного виду використання земель, відповідно, збільшення надходжень до бюджету	
16	створення (функціонування) містобудівного кадастру місцевого рівня (місцевої геоінформаційної системи)	- збільшення кількості ліцензій програмного забезпечення; - надання доступу: - до робочих місць (в тому числі структурним підрозділам виконавчого комітету (управлінню економічного розвитку, фінансовому управлінню, управлінню житлово-комунального господарства); - до місцевої геоінформаційної системи. - продовження навчання програмним забезпеченням на платформах Arc GIS; - збільшення кількості баз геопросторових даних та оприлюднення їх в місцевій геоінформаційній системі	створення технічної бази для формування геоінформаційної системи Arc GIS, яка забезпечить здешевлення та прискорення процесів планування, управління, проектування, будівництва, зниження ризиків прийняття інвестиційних рішень, створення привабливого інвестиційного клімату; створення центрального банку геопросторових даних містобудівного кадастру, створення центрального банку геопросторових даних дозвільної документації містобудівного кадастру, створення модулів (сервісів, інструкцій навчання) для використання та перегляду опублікованих геопросторових	

						даних; збільшення ефективності при прийнятті управлінських рішень; підвищення професійного рівня виконавців у сфері використання програмним забезпеченням	
17	розроблення та оновлення містобудівної документації	- розроблення містобудівної документації місцевого рівня (детальних планів території) відповідно до вимог чинного законодавства та потреб територіальної громади; - приведення містобудівної документації у відповідність з вимогами законодавства в частині формату зберігання та оброблення даних (формування бази геоданих); - внесення відомостей про межі існуючих та проєктних функціональних зон до Державного земельного кадастру - перенесення даних щодо містобудівної документації з паперових носіїв у векторну цифрову форму, в тому числі відповідно до вимог містобудівного кадастру; - розроблення плану червоних ліній	- вирішиться питання ефективного планування території, її раціонального використання, розвитку інфраструктури, збільшаться інвестиційні вкладення у розвиток та наповнення бюджету Смілянської міської територіальної громади; - економія бюджетних коштів на фінансуванні землевпорядних робіт (виготовлення проєктів землеустрою при зміні цільового призначення земельних ділянок); - уточнення меж всіх обмежень у використанні земель згідно із законодавством, державними будівельними нормами, санітарно-гігієнічними нормами; - визначення параметрів забудови окремих земельних ділянок; - визначення містобудівних умов	Управління архітектури, регулювання забудови та земельних відносин міста			

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							35
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

			та обмежень для проектування об'єкту будівництва; формування нових земельних ділянок та умов земельних аукціонів	
--	--	--	---	--

Характеристика наслідків для складових довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я після реалізації рішень Програми

Чи може реалізація ДДП спричинити:	Вплив			Пом'якшення існуючої ситуації
	Так	Ймовірно	Ні	
Атмосферне повітря				
Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел?			+	Зменшення викидів від спалювання за рахунок розвитку системи використання альтернативних джерел енергії, енергозбереження
Збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел?		+		В разі збільшення транзитного містом транспортного потоку
Погіршення якості атмосферного повітря?			+	Озеленення території громади, збільшення паркових зон сприятиме очищенню атмосферного повітря від викидів автотранспорту, підприємств
Появу джерел неприємних запахів?			+	Реалізація планової діяльності на території громади відповідно до вимог містобудівної документації з урахуванням вимог державних санітарних правил забудови населених пунктів щодо розміщення нових об'єктів викидів
Зміни повітряних потоків, вологості, температури або ж будь-які локальні чи регіональні зміни клімату?		+		Проведення заходів з озеленення території громади, збереження зелених зон, водних об'єктів та екосистем (ліси, болота), підтримка діяльності природних і регіональних ландшафтних парків та заповідників, впровадження альтернативних видів енергії, використання енергоефективних конструкцій будинків, компостування органічних відходів, переробка твердих побутових відходів, впровадження заходів з організації утилізації твердих побутових відходів, запровадження заходів раціонального землекористування
Водне середовище				

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							36
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

Будь-які зміни якості поверхневих вод (зокрема таких показників, як температура, розчинений кисень, прозорість, але не обмежуючись ними)?			+	Зменшення забруднень внаслідок ліквідації несанкціонованих звалищ ТПВ та зменшення видалення відходів, влаштування мереж водовідведення поверхневих та комунальних вод
Значне зменшення кількості вод, що використовуються для водопостачання населенню?			+	Модернізація систем водопостачання та водовідведення, очисних споруд
Збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод?			+	Будівництво та реконструкція очисних споруд, каналізаційних систем
Поява загроз для людей і матеріальних об'єктів, пов'язаних з водою (зокрема таких, як паводки або підтоплення)?		+		Будівництво та технічна експлуатація переливних дамб для регулювання водних потоків
Зміни напрямів і швидкості течії поверхневих вод або зміни обсягів води будь-якого поверхневого водного об'єкту?			+	
Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму водного об'єкту?			+	
Забруднення підземних водоносних горизонтів?			+	Влаштування водотривких покрівель в межах 1-го поясу зони санітарної охорони підземних джерел, забезпечення режиму використання 1-ї, 2-ї та 3-ї зони охорони
Відходи				
Збільшення кількості утворюваних чи накопичених промислових відходів?			+	Пріоритетним напрямком Програми є вирішення проблем у сфері управління відходами, стимулювання роздільного збору ТПВ, що сприятиме зменшенню обсягів відходів
Збільшення кількості відходів I-III класу небезпеки?			+	
Спорудження еколого-небезпечних об'єктів поводження з відходами?			+	Ліквідація несанкціонованих звалищ ТПВ, приведення до норм екобезпеки, створення пункту збирання відходів та центру із збирання відходів для їх ремонту з метою повторного використання, будівництво сміттєсортувальної лінії
Утворення або накопичення радіоактивних відходів?			+	
Земельні ресурси				
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис
Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»				
				Аркуш
				37

Порушення, переміщення, ущільнення ґрунтового шару?			+	Підтримка органічного землеробства сприятиме формуванню сталих агро-екосистем
Будь-яке посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів?			+	Раціональне землекористування, організація озелених посадок дерев на сільгоспугіддях
Зміни в топографії або в характеристиках рельєфу?			+	
Поява таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози через нестабільність літогенної основи або зміни геологічної структури?			+	
Біорізноманіття				
Негативний вплив на об'єкти природнозаповідного фонду (зменшення площ, початок небезпечної діяльності у безпосередній близькості або на їх території тощо)?			+	Виготовлення проектної документації зі встановлення в природі (на місцевості) меж територій та об'єктів природно-заповідного фонду (багатвікових дерев (дубів), розташованих на території громади
Зміни у кількості видів рослин або тварин, їхній чисельності або територіальному представництві?			+	Збільшення площі територій та об'єктів природно-заповідного фонду, їх охорона та збереження
Порушення або деградацію середовищ існування диких видів тварин?			+	
Будь-який вплив на наявні об'єкти історико-культурної спадщини?				Покращення умов для збереження і популяризації культурної спадщини
Населення та інфраструктура				
Вплив на стан забезпечення робочими місцями населення?	+			Збільшення робочих місць за рахунок соціально-економічного розвитку громади, будівництво індустріального парку
Суттєвий вплив на нинішню транспортну систему? Зміни в структурі транспортних потоків?		+		Розвиток транспортної мережі відповідно державних програм, зокрема «Розвиток автомобільних доріг України» та відповідно до вимог містобудівної документації місцевого рівня
Вплив на фінансово-економічне забезпечення району?	+			Розвиток зеленого туризму, різних секторів економіки, у тому числі і екологоорієнтованих (утилізація відходів, використання відновлювальних джерел тощо), залучення в межі громади релокованих підприємств

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							38
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

Появу будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей?			+	Опосередкованим результатом реалізації заходів Програми є зменшення екологообумовлених захворювань населення громади
Екологічне управління та моніторинг				
Послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки?			+	
Погіршення екологічного моніторингу?			+	
Усунення наявних механізмів впливу органів місцевого самоврядування на процеси техногенного навантаження?			+	Забезпечення належного рівня готовності органів управління цивільного захисту та підпорядкованих їм сил і засобів до дій, спрямованих на ліквідацію можливих наслідків надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру
Стимулювання розвитку екологічно небезпечних галузей виробництва?			+	
Інше				
Підвищення рівня використання будь-якого виду вторинних ресурсів?	+			Передбачено підтримку системи роздільного збору ТПВ
Суттєве вилучення будь-якого невідновного ресурсу?			+	
Такі впливи на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть значними, але у сукупності викличуть значний негативний екологічний ефект, що матиме значний негативний прямий або опосередкований вплив на добробут людей?			+	

На основі здійсненого аналізу поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення (атмосферне повітря, водні та земельні ресурси, ґрунти, кліматичні фактори, рівня забруднення довкілля та здоров'я населення) сукупний вплив від реалізації Програми є екологічно допустимим. Реалізація Програми буде спрямована на досягнення екологічних цілей розвитку Смілянської міської територіальної громади та передбачає реалізацію заходів щодо створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду, покращення енергопостачання та розвиток альтернативної енергетики, енергозаміщення, створення ефективної системи управління відходами, раціонального використання водних ресурсів, відновлення і підтримання природного стану поверхневих водойм, зменшення антропогенного впливу на природоохоронну зону, розширення рекреаційних територій і зеленого туризму та буде мати допустимий вплив на стан довкілля.

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							39
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)

З метою структурованого підходу до екологічних проблем було виділено наступні напрямки ризику впливу на довкілля та здоров'я населення:

Напрямки впливу на довкілля та здоров'я населення

Напрямки впливу
Атмосферне середовище та повітря
Водне середовище
Геологічне середовище та ландшафти
Ґрунтове середовище та ґрунти
Побутова та господарська діяльність
Акустичне середовище, електромагнітне поле та вібрація
Біорізноманяття та рекреаційні ресурси
Здоров'я та організм людини
Суміжна інфраструктура
Екологічне управління та моніторинг

Для виявлення екологічних проблем було проведено соціологічне дослідження напрямків ризику впливу на довкілля та здоров'я населення, за допомогою якого вдалось з'ясувати наступне:

Виявлені проблеми шляхом соціологічних досліджень відносно напрямків впливу

Номер та напрям впливу	Проблемна ситуація
1. Атмосферне середовище та повітря	Забруднення повітря м. Сміла
	Забрудненість повітря промисловими об'єктами, ТЕЦ
	Забруднення повітря автотранспортом
	Забруднення повітря транспортними засобами
2. Водне середовище	Незадовільна охорона водних об'єктів
	Забруднення прибережної зони
	Забруднення водойм на території громади
	Забруднення водних об'єктів громади
	Забруднення річки Тясмин
	Замулення русла річки Тясмин

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							40
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

	Захаращення та засмічення прибережної зони
	Незадовільний стан очисних споруд
	Погана якість питної води
3. Побутова та господарська діяльність	Вивіз ТПВ з приватного сектору
	Відсутність контейнерів для сортування сміття
	Відсутність переробки сміття в місті
	Незадовільний вивіз побутових відходів
	Незадовільний стан міського сміттєзвалища
	Спалювання опалого листя та сухої трави
	Стихійні сміттєзвалища
4. Біорізноманяття та рекреаційні ресурси	Знищення лісових насаджень (вирубка)
5. Суміжна інфраструктура	Занедбані дитячі майданчики
	Незадовільний стан доріг
	Незадовільний стан тротуарів

Шляхом камерального дослідження було виявлено наступну проблематику:

Виявлені проблеми шляхом камеральних досліджень відносно напрямків впливу

Напрямки впливу	Проблеми
Атмосферне середовище та повітря	Негативний вплив транзитних транспортних потоків по основних автомагістралях центральної частини міста; зростання рівня автомобілізації населення; наявність залізниці, крупної залізничної станції з чотирма напрямками руху, вплив викидів місцевої ТЕЦ
Водне середовище	Обмілення та суттєве замулення русла річки Тясмин. Скид поверхневого стоку, що формується на території
Геологічне середовище та ландшафти	Незначні порушення ландшафтів суб'єктами господарської діяльності внаслідок проведення планованої діяльності та проектів розвитку
Ґрунтове середовище та ґрунти	Негативний вплив за рахунок неконтрольованості агротехнічних заходів, вплив за рахунок стихійних сміттєзвалищ
Життєва та господарська діяльність	Відсутність ефективної системи поводження з ТПВ
Акустичне середовище, електромагнітне поле та вібрація	Негативний вплив інфраструктури залізничного транспорту

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							41
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

Біорізноманяття та рекреаційні ресурси	Недостатній рівень забезпечення населення насадженнями загального користування відповідно до діючих норм
Здоров'я та організм людини	Відзначається локальний вплив на серцево-судинні систему та органи дихання.
Суміжна інфраструктура	Погана якість дорожнього покриття, що в свою чергу призводить до надмірних викидів автотранспорту.
Екологічне управління та моніто-	Відсутність системи всеохоплюючого екологічного моніторингу

Також, з метою вирішення, зокрема, екологічних проблем робочою групою зі стратегічного планування було проведено ряд досліджень стану розвитку міста. На основі отриманих даних був проведений SWOT – аналіз та визначено стратегічне бачення міста Сміла.

SWOT – аналіз міста Сміла

Сильні сторони	Слабкі сторони
✓ вигідне географічне розташування міста та розвинута логістична транспортна розв'язка авто та залізничного сполучення; ✓ наявність залізничної станції – великого транспортного вузла; ✓ наявність діючих промислових підприємств, які мають ринки збуту по всій Україні та за її межами; ✓ наявність вільних промислових зон, земельних ділянок, приміщень для розвитку бізнесу; ✓ наявність корисних копалин, копалини та свердловини артезіанської води; ✓ наявність банківських установ, кредитних спілок, центру надання адміністративних послуг для розвитку бізнесу; ✓ новообрана управлінська команда міста, націлена на побудову тісної співпраці з жителями та бізнесом для всебічного розвитку території; ✓ наявність сучасних комунікаційних систем і мереж (інтернет, зв'язок); ✓ розвинута сфера торгівлі, громадського харчування та обслуговування; ✓ наявність профільних навчальних закладів для підготовки кадрів; ✓ наявність діючого молодіжного центру; ✓ наявність об'єктів історико-культурної спадщини та рекреаційних територій; ✓ наявність сміттового полігону з висо-	✓ негативна демографічна динаміка; ✓ трудова міграція кваліфікованих кадрів; ✓ висока ступінь зношеності матеріально-технічної бази підприємств; ✓ низька інноваційна активність господарського комплексу; ✓ нестача кваліфікованих кадрів та працівників робітничих професій; ✓ низька платоспроможність населення; ✓ відсутність державних та місцевих фінансових стимулів для розвитку бізнесу; ✓ відсутність інфраструктури розвитку та підтримки бізнесу; ✓ відсутність ефективної системи поводження з ТПВ; ✓ неефективність діяльності існуючого сміттового сучасного полігону; ✓ низький рівень екологічного виховання населення; ✓ зношеність об'єктів житлово-комунального господарства та соціальної сфери; ✓ низький рівень впровадження проектів енергоефективності та новітніх технологій в житлово-комунальній сфері міста; ✓ незадовільний стан дорожньої інфраструктури; ✓ замулення та заростання русла річки Тясмин; ✓ нерозвинена інфраструктура для культурного та змістовного дозвілля населення (публічні простори, зелені зони, місце для розваг); ✓ незадовільний стан об'єктів спортивної, історико-культурної інфраструктури; - замулення водосховища через неефективну

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							42
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

ким потенціалом.	роботу очисних споруд, їх фізичну та моральну зношеність.
Можливості	Загрози
✓ покращення бізнес – клімату в Україні за рахунок впровадження реформ; ✓ підвищення інвестиційної привабливості України та Черкаського регіону; ✓ розвиток альтернативної енергетики у світі; ✓ покращення умов ведення бізнесу в Україні; ✓ розвиток логістичної інфраструктури регіону; ✓ співпраця з загальноукраїнськими ГО, асоціаціями ОМС, бізнес - спільнотами, які допомагатимуть громаді у розвитку (КЩДУ, АМУ, Асоціація ОТГ, ТПП); ✓ діяльність проектів міжнародної допомоги, які підтримують реформи в Україні; ✓ можливість отримання державної підтримки на розвиток індустріальних парків; ✓ зростання популярності внутрішнього туризму в Україні (зокрема зеленого туризму та активного відпочинку); ✓ підтримка держави в забезпеченні екологічної безпеки (очищення води, переробка сміття); ✓ наявність об'єкту з високим потенціалом (сміттєзвалищний полігон) для залучення інвестицій у подальшу переробку; ✓ наявність мережі об'єктів житлового фонду для здійснення комплексу заходів з енергоефективності та залучення ЕСКО-компаній; ✓ можливість залучення приватних інвестицій у розробку та переробку корисних копалин; ✓ можливість розвитку спортивної інфраструктури.	✓ коливання цін на світових енергетичних ринках; ✓ нестабільність курсу національної валюти та інфляція; ✓ висока вартість кредитних ресурсів в Україні; ✓ погіршення інвестиційної привабливості через політичну нестабільність та продовження воєнного конфлікту на Сході України; ✓ міграція населення (в т.ч. за кордон); ✓ погіршення кліматичної та екологічної ситуації в світі; ✓ поглиблення тіньового сектору економіки; ✓ поглиблення міжнародної економічної кризи внаслідок світової пандемії/епідемії.

Як зазначено у наведених вище таблицях, декілька екологічних ризиків мають комплексний вплив як на складові навколишнього середовища, так і на стан здоров'я населення.

Серед важливих проблем можна виділити наступні:

- забруднення повітря відбувається за рахунок викидів від стаціонарних і пересувних джерел. Забруднення повітря від стаціонарних джерел відбувається в межах СЗЗ від промислово-комунальних ділянок, які знаходяться в межах територіальної громади і визначені для територій виробничих підприємств різних класів шкідливості. Також значним є забруднення від транспорту.

- відсутність ефективної системи поводження з ТПВ (роздільний збір ТПВ, наявність розвинутої мережі приймальних пунктів вторинної сировини, переробка вторинних ресурсів) створюють передумови утворенню стихійних смітників, що негативно впливає на ґрунтове середовище, погіршує санітарно-гігієнічні умови навколишнього середовища.

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							43
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

Зазначені ризики є основними серед потенційних впливів на стан здоров'я населення.

У вересні 2018 року Всесвітньою організацією охорони здоров'я (далі-ВООЗ) було підготовлено Глобальну стратегію ВООЗ у сфері здоров'я, охорони довкілля та зміни клімату. В ній підкреслено, що загальновідомі екологічні ризики є причиною чверті усіх випадків смерті та захворювань у всьому світі. Не викликає сумніву, що безпека навколишнього природного середовища має важливий вплив на здоров'я та розвиток людини. Лише забруднення повітря, яке є одним з найбільш серйозних факторів ризику для здоров'я, щорічно викликає 7 мільйонів випадків смерті з причин, яких можна було б уникнути. При цьому 9 з 10 людей дихають забрудненим повітрям і майже 3 мільярди людей все ще змушені користуватися видами палива, що забруднюють навколишнє середовище, такими як тверде паливо або газ для опалення приміщень і приготування їжі. Більше половини населення до цього часу користується водопостачанням, засобами санітарії і гігієни, що не відповідають вимогам безпеки, в результаті чого кожен рік відбувається понад 800 000 випадків смерті, яких можна було уникнути. Більша частка випадків захворювання на малярію та інші хвороби тісно пов'язана зі станом водних екосистем, які можуть бути поліпшені за рахунок природоохоронних заходів.

У 2016 році ВООЗ було підготовлено другу редакцію (перша у 2006 році) доповіді «Запобігання захворюванню через здорове довкілля: глобальна оцінка тягаря хвороб від екологічних ризиків».

Проведений аналіз показує, що 23% глобальних смертей (і 26% випадків смерті серед дітей віком до п'яти років) пов'язані з змінними факторами навколишнього природного середовища. При цьому 68% цих смертей та 56% розрахункових втрат часу непрацездатності можуть бути оцінені з використанням доказових порівняльних методів оцінки ризиків. Оцінка інших екологічних впливів була здійснена за допомогою експертних висновків.

Найбільш поширеними із списку захворювань, викликаних несприятливими факторами довкілля, є інсульт, ішемічна хвороба серця, діарея та рак. При цьому від зазначених хвороб найбільше потерпає населення в країнах з низьким рівнем доходу.

Відомо, що прямо пов'язати ті чи інші наслідки для здоров'я населення з впливом конкретних підприємств дуже важко (так само, як і навпаки, довести відсутність такого зв'язку), оскільки вплив на здоров'я часто неспецифічний і носить опосередкований характер.

Можуть спостерігатися кумулятивні ефекти, пов'язані з декількома видами господарської діяльності. Так, наприклад, захворювання дихальної системи можуть бути наслідками впливу як об'єктів паливно-енергетичного комплексу, так і металургійної та/або хімічної промисловості.

Так само можна сказати і про вроджену патологію, і багато інших захворювань. Іншими словами, виділити внесок об'єктів інфраструктури портової галузі та водного транспорту в цілому на вплив здоров'я населення, на фоні безлічі інших факторів і кумулятивних ефектів – завдання дуже непросте.

Однак у рамках СЕО відсутня необхідність доведення зв'язку між здоров'ям населення та впливом Програми. Достатньо виявити можливі ризики для здоров'я населення, пов'язані з реалізацією проекту Програми.

Приймаючи до уваги інформацію можна зробити наступні висновки:

- вплив екологічної ситуації (наряду з генетичними факторами та способом життя) є основоположним фактором, що визначає стан здоров'я населення;
- в Україні наявна тенденція до зростання захворюваності населення, що мешкає в промислових регіонах;
- у промислових регіонах рівень захворюваності респіраторними захворюваннями та злоякісними новоутвореннями перевищує рівень по Україні;
- для поліпшення ситуації необхідний комплекс заходів, спрямованих на зменшення забруднень та негативного впливу на здоров'я населення, а також соціально-економічних заходів, спрямованих на підвищення якості життя, таких, як поліпшення інфраструктури, підвищення доступності та якості медичної допомоги тощо;

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							44
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

• при безпосередньому проектуванні окремих об'єктів необхідно враховувати особливу увагу для зниження екологічного навантаження в регіонах при модернізації, перепрофілюванні та/або виведенні з експлуатації об'єктів промислового призначення.

5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування

Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища» (від 25.06.1991 № 1264-ХІІ, зі змінами) визначено, що до компетенції обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій у сфері охорони навколишнього природного середовища належить:

а) забезпечення реалізації державної політики у сфері заповідної справи, формування, збереження та використання екологічної мережі, здійснення управління та регулювання у сфері охорони і використання територій та об'єктів природно-заповідного фонду України на відповідній території;

б) участь у проведенні моніторингу стану навколишнього природного середовища;

в) участь у розробленні стандартів щодо регулювання використання природних ресурсів і охорони навколишнього природного середовища від забруднення та інших шкідливих впливів;

г) реалізація повноважень у сфері оцінки впливу на довкілля відповідно до законодавства про оцінку впливу на довкілля;

г) затвердження за поданням центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, для підприємств, установ і організацій лімітів використання природних ресурсів (крім природних ресурсів загальнодержавного значення), скидів забруднюючих речовин у навколишнє природне середовище (крім скидів, що призводять до забруднення природних ресурсів загальнодержавного значення, навколишнього природного середовища за межами відповідної території);

д) видача дозволів на здійснення операцій у сфері поводження з відходами, викиди шкідливих речовин у навколишнє природне середовище, спеціальне використання природних ресурсів відповідно до законодавства;

д¹) реалізація повноважень у сфері стратегічної екологічної оцінки відповідно до законодавства про стратегічну екологічну оцінку;

е) вирішення інших питань у сфері охорони навколишнього природного середовища відповідно до закону.

Засади екологічної політики України визначені Законом України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» (від 28.02.2019 № 2697-VIII). Закон передбачає інтегрування екологічних вимог під час розроблення і затвердження документів державного планування, галузевого (секторального), регіонального та місцевого розвитку.

Відповідно до Указу Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» (від 30.09.2019 № 722/2019) має бути забезпечено дотримання Цілей сталого розвитку України на період до 2030 року.

Також, на загальнодержавному та місцевому рівнях можна відзначити такі документи, за якими встановлюються зобов'язання та заходи у сфері охорони довкілля та сталого використання природних ресурсів на загальнодержавному та місцевому рівнях:

- Національний план дій з охорони навколишнього природного середовища на період до 2025 року (розпорядження Кабінету Міністрів України від 21.04.2021 №443-р);

- Національний план дій щодо боротьби з деградацією земель та опустелювання (розпорядження Кабінету Міністрів України від 30.03.2016 №271-р; постановою Кабінету Міністрів України від 04.12.2019 №1065 термін виконання заходів НПД продовжено до 2025 року);

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							45
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

- План заходів щодо виконання Стратегії формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року (розпорядження КМУ від 30.05.2025 №483-р);
 - Закон України «Про засади державної регіональної політики» (від 05.02.2015 №156-VIII);
 - Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки (постанова Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020р. №695);
 - Державна стратегія управління лісами України до 2035 року та операційного плану її реалізації у 2022 – 2024 роках, затверджених розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29.12.2021 № 1777-р;
 - Стратегія розвитку Черкаської області на період 2021-2027 роки (рішення Черкаської обласної ради від 11.09.2020 №38-9/VII);
 - Стратегія зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.08.2019 № 688-р;
 - План заходів з реалізації Стратегії зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21.10.2020 № 1567-р;
 - Державна стратегія управління лісами України до 2035 року з операційним планом її реалізації у 2022 – 2024 роках, затверджені розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29.12.2021 № 1777-р;
 - Водна стратегія України на період до 2050 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 09.12.2022 № 1134;
 - Операційний план заходів з реалізації у 2024-2026 роках Стратегії формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30 травня 2024 р. № 483-р;
 - Стратегія зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року, затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.08.2019 № 688-р;
 - Плану заходів з реалізації Стратегії зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21.10.2020 № 1567-р.
 - Рішення Координаційної ради з питань боротьби з деградацією земель та опустелюванням, створеної згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 18.01.2017 № 20, зокрема стосовно схвалення представлених НААН добровільних національних завдань щодо досягнення нейтрального рівня деградації земель (далі - НРДЗ) за напрямом «Підтримання вмісту органічної речовини (гумусу) у ґрунтах», а також допоміжних заходів щодо досягнення НРДЗ за напрямками «Відновлення зрошення і поліпшення еколого- меліоративного стану зрошуваних земель» та «Відновлення та стале використання торфовищ» (<https://mepr.gov.ua/news/32479.html>). Відповідні завдання і заходи щодо НРДЗ також зазначені у рішенні Ради національної безпеки і оборони України від 23.03.2021 № 111/2021 «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації»;
 - Методичні рекомендації щодо врахування кліматичного компонента в документах державного планування та під час здійснення стратегічної екологічної оцінки, затверджені наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 31.10.2024 № 1382.
- Основними міжнародними правовими документами щодо СЕО є Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція Еспо), ратифікований Верховною Радою України (від 01.07.2015 № 562-VIII), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС. В Україні проведення СЕО регламентується Законом України «Про стратегічну екологічну оцінку» (від 20.03.2018 № 2354-VIII).
- Інші документи міжнародного рівня:
- Директива №2003/4/ЄС про доступ громадськості до екологічної інформації та про скасування Директиви №90/313/ЄС;
 - Директива №2003/87/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 13 жовтня 2003 року про встановлення схеми торгівлі викидами парникових газів у рамках Співтовариства та вне-

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							46
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

сення змін і доповнень до Директиви Ради 96/61/ЄС зі змінами і доповненнями, внесеними Директивою 2004/101/ЄС;

- Директива №2010/75/ЄС про промислові викиди;
- Директива №2008/50/ЄС про якість атмосферного повітря та чистіше повітря для Європи;
- Директива №98/83/ЄС про якість води, призначеної для споживання людиною, зі змінами і доповненнями, внесеними Регламентом (ЄС) №1882/2003 і Регламентом (ЄС) 596/2009;
- Цілі Сталого Розвитку, затверджених 70-ю сесією Генеральної асамблеї ООН (резолюція від 25.09.2015 70/1), серед іншого з урахуванням Указу Президента України від 30.09.2019 № 722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» та розпорядження Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 686-р «Питання збору даних для моніторингу реалізації цілей сталого розвитку»;
- Конвенція про біологічне різноманіття, підписану від імені України 11 червня 1992 року у м.Ріо-де-Жанейро (Бразилія) і ратифіковано Верховною радою України 29 листопада 1994 року.

Правове й інституційне регулювання та ключові екологічні вимоги в галузі охорони атмосферного повітря регулюються Законом України «Про охорону атмосферного повітря», Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища» та іншими нормативно-правовими актами. Основне чинне законодавство та норми у сфері захисту атмосферного повітря - постанова Кабінету Міністрів України «Про Порядок розроблення і затвердження нормативів граничнодопустимого рівня впливу фізичних та біологічних факторів стаціонарних джерел забруднення на стан атмосферного повітря» (від 13.03.2002 № 300, зі змінами).

Юридичні засади поводження з водними ресурсами визначаються Водним кодексом України (від 06.06.1995 № 213/95-ВР) та іншими законодавчими актами, що були розроблені для забезпечення збереження, збалансованого й науково обґрунтованого використання та відновлення водних ресурсів, захисту водних ресурсів від забруднення, зараження й виснаження, запобігання та пом'якшення негативного впливу, покращення екологічного стану водних об'єктів і захисту прав водокористувачів.

Найголовнішими питаннями у сфері водопостачання та водовідведення є дозвіл на забір води із джерел водопостачання (дозвіл на спеціальне водокористування) і дозвіл на скидання очищених та неочищених стічних вод у навколишнє середовище. З 04.06.2017 набрав чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, що регулюють відносини, пов'язані з одержанням документів дозвільного характеру щодо спеціального водокористування» від 07.02.2017 № 1830-VIII, яким внесено зміни до Водного кодексу України в частині процедури отримання дозволів на спеціальне водокористування.

Основне чинне екологічне законодавство та норми у сфері користування водними ресурсами:

- постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку видачі дозволів на спеціальне водокористування» (від 13.03.2002 № 321, зі змінами); постанова Кабінету Міністрів України «Про Порядок розроблення і затвердження нормативів гранично допустимого скидання забруднюючих речовин та перелік забруднюючих речовин, скидання яких нормується» (від 11.09.1996 № 1100, зі змінами);
- Державні санітарні норми та правила «Питна вода. Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною»;
- наказ Міністерства охорони навколишнього природного середовища України «Про затвердження Інструкції про порядок розробки та затвердження гранично допустимих скидів (ГДС) речовин у водні об'єкти із зворотними водами» постанова Кабінету Міністрів України «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів» (від 18.12.1998 № 2024, зі змінами).

Правові засади у сфері поводження з відходами забезпечуються Законом України «Про управління відходами» (від 05.03.1998 № 187/98-ВР), Національною стратегією управління відходами в Україні до 2030 року (розпорядження Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 №820), Національним планом управління відходами до 2030 року (розпорядження Кабінету Міністрів України від 28.05.2019 №195), Національним планом управління відходами до 2033

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							47
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

року (розпорядження Кабінету Міністрів України від 27.12.2024 № 1353-р) та іншими законодавчими актами, що були розроблені для регулювання діяльності з метою уникнення чи мінімізації утворення відходів, зберігання й поводження з ними, запобігання та зменшення негативних наслідків для довкілля і здоров'я людини від утворення, зберігання та поводження з відходами. Повноваження місцевих державних адміністрацій у сфері поводження з відходами визначаються статтею 20 Закону «Про управління відходами».

В Україні сформовано інвестиційне законодавство, в якому, зокрема, значна увага приділяється необхідності дотримання екологічних норм в процесі інвестиційної діяльності. Так, Законом України «Про інвестиційну діяльність» (від 18.09.1991 № 1560-ХП) встановлюється заборона інвестування в об'єкти, створення і використання яких не відповідає вимогам санітарно-гігієнічних, радіаційних, екологічних, архітектурних та інших норм, встановлених законодавством України (ст. 4). В разі порушення екологічних, санітарно-гігієнічних та архітектурних норм державний орган може прийняти рішення про зупинення або припинення інвестиційної діяльності (ст. 21). Також в ст. 8 зазначається, що інвестор зобов'язаний одержати висновок з оцінки впливу на довкілля у випадках та порядку, встановлених Законом України «Про оцінку впливу на довкілля» (від 23.05.2017 № 2059-VIII).

Зобов'язання у сфері охорони довкілля, встановлені на регіональному і місцевому рівні:

- Програма охорони навколишнього природного середовища м. Сміла на 2025-2027 роки.

З метою врахування питань пом'якшення та адаптації до зміни клімату в документах державного планування всіх рівнів та при виконанні стратегічної екологічної оцінки Міністерство енергетики та захисту довкілля України надано рекомендації щодо включення кліматичних питань до документів державного планування, зокрема оцінки викидів парникових газів від землекористування, земельного покриття, ведення лісового господарства та землеперетворень на території регіону чи громади.

На поточний момент для оцінки викидів ПГ від земельного покриття використовується методологія та оцінки реалізованих чи запланованих змін у землекористуванні. Секретаріат Рамкової конвенції ООН про зміну клімату рекомендує використовувати методологічний підхід Міжурядової групи з питань зміни клімату (Intergovernmental Panel on Climate Change).

Ця методологія включає наступні основні елементи: (1) необхідну класифікацію видів покриття; (2) методи обрахування викидів від кожного виду покриття; (3) методи обрахування викидів при перетворенні однієї категорії в іншу та (4) методи та джерела отримання інформації. Класифікацію видів покриття:

1. Лісові площі (FO-Forest Lands). Ця категорія включає в себе всі землі з деревною рослинністю, яка відповідає пороговим критеріям, що використовуються для визначення лісової площі в національному кадастрі парникових газів. Вона також включає системи з рослинної структурою, яка в даний час не перевищує, але потенційно здатна досягти значень порогових критеріїв, що використовуються країною для визначення категорії лісової площі. Це мінімальна площа 0,1 га; мінімальна ширина 20 м; мінімальна зімкнутість крон (проекція зімкнутості крон на площину) 30%.

2. Оброблені землі (CR-Croplands). Ця категорія включає землі під культурами, в тому числі рисові поля і системи агролісомеліорації, в яких показники структури рослинних угруповань знаходяться нижче порогових критеріїв, що використовуються для категорії лісових площ.

3. Пасовища (GR-Grasslands). Ця категорія включає землі, придатні для випасу худоби, і пасовища, які не ідентифіковано, як оброблені землі. Вона також включає системи з деревною рослинністю та іншою (не трав'яною) рослинністю, такою, наприклад, як рослини і чагарники, що знаходяться нижче порогових критеріїв, які використовуються для категорії лісових площ. Ця категорія також включає всі пасовища від цілинних земель до зон відпочинку, а також сільськогосподарські та лісово-пасовищні системи відповідно до національних визначень. До складу категорії включаються сіножаті (сільськогосподарські угіддя, які систематично використовуються для сінокосіння), до яких потрібно включати рівномірно вкриті деревною та чагарниковою рослинністю на площі до 20% ділянки і пасовища (сільськогосподарські угіддя, які систематично використовуються для випасу худоби), визначені за форма-

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							48
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

ми №№ 11-зем, 12-зем, 15-зем, 16-зем, а також інші землі, що на 25 і більше % вкриті деревною, чагарниковою чи трав'яною рослинністю та не включені в інші категорії землекористування.

4. Водно-болотні угіддя (WE-Wetlands). Ця категорія включає території торфозабудов (WE2) і землі, які покриті або насичені водою протягом усього року або частини року (наприклад, торфовища) і які не підпадають під категорії лісових площ, оброблюваних земель, пасовищ або поселень (WE1). Вона включає водосховища в якості керованих об'єктів та природні річки і озера в якості некерованих об'єктів.

5. Поселення (SE-Settlements). Ця категорія включає всі облаштовані землі, включаючи транспортну інфраструктуру і поселення будь-якого розміру, якщо тільки вони вже не включені в інші категорії, а також інфраструктурні і зелені об'єкти міст (парки, сквери).

6. Інші землі (OT-Other Lands). Ця категорія включає позбавлений рослинності ґрунт, скельний ґрунт, лід і все земельні площі, які не входять до жодної з п'яти категорій, зазначених вище.

Для оцінки щорічних викидів/поглинання ПГ від землекористування доцільно використовувати значення останнього стовпчику Таблиці 1 додатку 6 до листа Міністерства енергетики та захисту довкілля України № 26/1.4-11.3-5650 від 03.03.2020 року.

Далі будуються (А) існуючий та (Б) запланований розподіл 6 категорій землекористування та здійснюється відповідна оцінка. На підставі просторового аналізу будується матриця запланованого перетворення (А) в (Б), яка надає відповідь на розмір та характер впливу запланованої дії зміни землекористування на викиди та поглинання ПГ. Тому бажано включати до документу державного планування такі матеріали, для можливості прозорого та точного оцінювання впливу проєкту на категорії землекористування, що дозволить порівняти категорії землекористування, у населеному пункті та інших землях. Якщо в ДДП заплановано зміни категорій «ліс» та «болота», то необхідно додатково оцінити викиди від самого перетворення (див. Таблицю 2 додатку 6 до листа Міністерства енергетики та захисту довкілля України № 26/1.4-11.3- 5650 від 03.03.2020 року).

Таблиця. Усереднені постійні характеристики типів земель в одиницях CO₂ екв на гектар з точки зору впливу на клімат

т CO ₂ /га	2015	2016	2017	Середнє за три роки
1. Лісові площі FO	-4.80	-4.73	-4.82	-4.78
2. Оброблені землі CR	1.17	1.30	1.08	1.18
3. Пасовища GR	-0.03	-0.03	-0.02	-0.03
4. Водно-болотні угіддя WE				
4.а постійні води (ставки, озера, болота) WE1	0	0	0	0
4.б землі з видобутком торфу WE2	19.52	24.71	20.35	21.53
5. Поселення SE	0	0	0	0
6. Інші землі OT	0	0	0	0

Таблиця. Характер впливу запланованої дії зміни землекористування на викиди та поглинання ПГ

Категорія земель	Коефіцієнт тон CO ₂ екв на 1 га	Стан А площа на 2022 рік, га	Викиди ПГ у 2022 році	Стан Б площа на 2025 рік, га	Викиди ПГ у 2025 році	Щорічна різниця викидів ПГ тон CO ₂ екв
1. Лісові площі FO	-4.78	170.0352	-812,7683			
2. Оброблені землі CR	1.18	1274.2490	1503,6138			
3. Пасовища GR	-0.03	17.0352	-0,5111			

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							49
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

4. Водно-болотні угіддя WE		287.1344	0			
4.а постійні води (ставки, озера, болота) WE1	0	287,1344	0			
4.б землі з видобутком торфу WE2	21.53	-	-			
5. Поселення SE	0	1911,9462	0			
6. Інші землі OT	0	341,6352	0			
Разом		4002,6073	690,3344			

З урахуванням відсутності даних про площі землекористувань на 2025 рік (закінчення ДДП), рекомендовано по завершенню періоду реалізації ДДП прорахувати викиди ПГ на вказаний рік та визначити статус адміністративно-територіальної одиниці (поглинач чи емітент ПГ).

6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків

Згідно методичних рекомендацій Міндовкілля та інших нормативних документів суб'єктів регулювання і контролю, наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення - це будь-які ймовірні наслідки для флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, клімату, повітря, води, ландшафту (включаючи техногенний), природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодія цих факторів.

За походженням екологічний вплив може бути первинним, тобто безпосередньо пов'язаним з впливом проекту на екосистему і вторинним, що є наслідком первинних змін в екосистемі.

Під кумулятивним впливом розуміється сукупність впливів від реалізації планованої діяльності та інших, що існують або плануються в найближчому майбутньому видів антропогенної діяльності, які можуть призвести до значних негативних або позитивних впливів на навколишнє середовище або соціально-економічні умови. Кумулятивні ефекти можуть виникати з незначних за своїми окремими діями факторів, які впливають одночасно протягом тривалого періоду часу поступово накопичуючись, підсумовуючись можуть викликати значні наслідки. Акумуляція впливів відбувається в тому випадку, коли антропогенний вплив або інші фізичні або хімічні впливи на екосистему протягом часу перевершують її можливість їх асиміляції або трансформації.

При дотриманні та виконанні всіх передбачених комплексних захисних і охоронних заходів, що відповідають діючим нормативним вимогам, можливість виникнення кумулятивного впливу який супроводжуються негативними екологічними наслідками та понаднормативними викидами в атмосферне повітря забруднюючих речовин не передбачається.

Змін клімату і мікроклімату в результаті планованої діяльності не очікується, оскільки в результаті експлуатації об'єкту відсутні значні виділення теплоти та парникових газів. Особливості кліматичних умов, які сприяють зростанню інтенсивності впливів планованої діяльності на навколишнє середовище, відсутні.

Синергічні наслідки – сумарний ефект, який полягає у тому, що при взаємодії 2-х або більше факторів, їх дія суттєво переважає дію кожного окремо компоненту – відсутні.

Можливі тимчасові наслідки для довкілля - при виконанні підготовчих та будівельних робіт вплив на навколишнє середовище на атмосферне повітря матиме короткочасний та локальний характер, викиди здійснюватимуться при роботі ДВЗ будівельних машин та механізмів.

Умовно постійними (сезонними) наслідками для довкілля будуть викиди автотранспорту з двигунами внутрішнього згорання. Значного негативного впливу під час планованої діяльності

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							50
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

ті на довкілля та здоров'я населення не передбачається. Помірний вплив на довкілля є можливим, однак може бути мінімізований у випадку виконання рекомендацій, наведених у даному документі.

Програмою не передбачені заходи, які можуть призвести до негативного впливу на існуючі природоохоронні території, в тому числі об'єкти природно-заповідного фонду (ПЗФ). На подальших етапах реалізації визначених Програмою завдань, в тому числі коли заплановані заходи будуть територіально прив'язані, передбачається уточнення таких впливів. Основним ризиком є негативний вплив зон санітарної охорони при виборі ділянки, наближеної до об'єктів ПЗФ для будівництва та розширення споруд, придбання для збору, транспортування, перероблення, знешкодження та складування побутових, сільськогосподарських і промислових відходів виробництва, відходів розчищення зелених насаджень при реалізації заходів 3.8. Охорона навколишнього природного середовища.

Також, варто звернути увагу на те що, відсоток заповідних територій у громаді дуже низький, тому доцільно звернути увагу на території, які є перспективними до заповідання. Такі території визначені в розділі 2.

Також, указом Президента України від 23 березня 2021 року №111/2021 «Про рішення Ради національної безпеки та оборони України від 23 березня 2021 року «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації» визначено необхідність розроблення місцевої екомережі, зокрема п. 2 зазначеного Указу, місцевим органам виконавчої влади необхідно вжити у 2021 році заходів щодо розроблення та затвердження регіональних та місцевих схем формування екологічної мережі. Закон України «Про екологічну мережу України» в статті 11 визначає повноваження місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у сфері формування, збереження та використання екомережі, зокрема забезпечення «розроблення та виконання регіональних і місцевих схем та програм розвитку екомережі, проведення необхідних для цього наукових досліджень». Порядок розробки схеми екомережі визначається «Методичними рекомендаціями щодо розроблення регіональних та місцевих схем екомережі, затверджені Наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 13.11.2009 № 604.

Також, в результаті аналізу була здійснена комплексна оцінка ймовірного впливу Програми економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік (негативний вплив, або пом'якшення, чи покращення ситуації) на складові довкілля, відповідно до контрольного переліку, наведеного в таблиці. Варто зауважити, що ступінь можливих впливів визначався з урахуванням виключно у межах ділянок реалізації проєктних рішень з урахуванням та відносно вже існуючих рівнів впливу на ті чи інші складові довкілля та враховує очікуване зростання проєктної чисельності населення. Дані оцінки можуть бути відкориговані на подальших стадіях проєктування.

Оцінка ймовірного впливу впливу Програми економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік на довкілля відповідно до контрольного переліку					
№	Чи може реалізація впливу Програми економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік спричинити:	Негативний вплив			Пом'якшення існуючої ситуації
		Так	Ймовірно	Ні	
Повітря					
1.	Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел		+		+
2.	Збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел		+		+
3.	Погіршення якості атмосферного повітря			+	+
4.	Появу джерел неприємних запахів			+	
5.	Зміни повітряних потоків, вологості, температури або ж будь-які локальні чи регіональні зміни клімату			+	

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		51

Водні ресурси					
6.	Збільшення обсягів скидів у поверхневі води		+		
7.	Будь-які зміни якості поверхневих вод (зокрема таких показників, як температура, розчинений кисень, прозорість, але не обмежуючись ними)			+	+
8.	Значне зменшення кількості вод, що використовуються для водопостачання населенню		+		+
9.	Збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод		+		
10.	Появу загроз для людей і матеріальних об'єктів, пов'язаних з водою (зокрема таких, як паводки або підтоплення)			+	
11.	Зміни напрямів і швидкості течії поверхневих вод або зміни обсягів води будь-якого поверхневого водного об'єкту			+	
12.	Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок регіону			+	
13.	Зміни напрямку або швидкості потоків підземних вод			+	
14.	Зміни обсягів підземних вод (шляхом відбору чи скидів або ж шляхом порушення водоносних горизонтів)			+	
15.	Забруднення підземних водоносних горизонтів			+	
Відходи					
16.	Збільшення кількості утворюваних твердих побутових відходів			+	+
17.	Збільшення кількості утворюваних чи накопичених промислових відходів IV класу небезпеки		+		+
18.	Збільшення кількості відходів I-III класу небезпеки			+	
19.	Спорудження еколого-небезпечних об'єктів поводження з відходами			+	
Земельні ресурси					
20.	Порушення, переміщення, ущільнення ґрунтового шару		+		
21.	Будь-яке посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів			+	
22.	Зміни в топографії або в характеристиках рельєфу			+	
23.	Появу таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози через нестабільність літогенної основи або зміни геологічної структури			+	
24.	Суттєві зміни в структурі земельного фонду, чинній або планованій практиці використання земель		+		+

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							52
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

25.	Виникнення конфліктів між ухваленими цілями програми та цілями місцевих громад			+	
26.	Негативний вплив на об'єкти природно-заповідного фонду (зменшення площ, початок небезпечної діяльності у безпосередній близькості або на їх території тощо)			+	+
27.	Зміни у кількості видів рослин або тварин, їх чисельності або територіальному представництві			+	+
28.	Збільшення площ зернових культур або сільськогосподарських угідь в цілому		+		
29.	Порушення або деградацію середовищ існування диких видів тварин			+	
30.	Будь-який вплив на кількість і якість наявних рекреаційних можливостей			+	+
31.	Будь-який вплив на наявні об'єкти історико-культурної спадщини			+	
32.	Інші негативні впливи на естетичні показники об'єктів довкілля (перепони для публічного огляду мальовничих краєвидів, появу естетично неприйнятних місць, руйнування пам'ятників природи тощо)			+	+
33.	Зміни в локалізації, розміщенні, щільності та зростанні кількості населення будь-якої території		+		+
34.	Вплив на нинішній стан забезпечення житлом або виникнення нових потреб у житлі		+		
35.	Суттєвий вплив на нинішню транспортну систему, зміни в структурі транспортних потоків		+		
36.	Необхідність будівництва нових об'єктів для забезпечення транспортних сполучень		+		+
37.	Потреби в нових або суттєвий вплив на наявні комунальні послуги		+		
38.	Появу будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей			+	+
Екологічне управління та моніторинг					
39.	Послаблення правових і економічних механізмів контролю в екологічній галузі			+	+
40.	Погіршення екологічного моніторингу			+	+
41.	Усунення наявних механізмів впливу органів місцевого самоврядування на процеси техногенного навантаження			+	
42.	Стимулювання розвитку екологічно небезпечних галузей виробництва			+	+
Інше					
43.	Підвищення рівня використання будь-якого виду природних ресурсів			+	
44.	Суттєве вилучення будь-якого невідновного ресурсу			+	+
45.	Збільшення споживання значних обсягів палива або енергії		+		

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							53
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

46.	Суттєве порушення якості природного середовища			+	
47.	Появу можливостей досягнення коротко-термінових цілей, які ускладнюватимуть досягнення довготривалих цілей у майбутньому			+	+
48.	Такі впливи на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності викличуть значний негативний екологічний ефект, що матиме значний негативний прямий або опосередкований вплив на добробут людей			+	

Проведені аналізи виявили потенціал для позитивного впливу проєкту стратегічного економічного розвитку на навколишнє середовище та здоров'я населення. Водночас, було виявлено ряд ризиків та потенційних негативних наслідків, пов'язаних з основними рішеннями щодо планування, прийнятими в даному проєкті. До головних ризиків відносяться:

- не прийняття заходів з оновлення та модернізації комунальної інженерної інфраструктури може призвести до збільшення аварійності мереж та тривалого відключення споживачів від необхідних послуг, що особливо небезпечно в зимовий період.

Зазначені ризики можливо виключити лише на стадії реалізації проєкту Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік.

До позитивних результатів реалізації проєкту можна віднести фактори, які при реалізації рішень стратегічного розвитку, таких як формування свідомості громадян щодо ставлення до екології, покращення стану атмосферного повітря на території громади, очікується позитивний вплив на здоров'я населення.

7. **Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування**

Заходи, спрямовані на покращення стану атмосферного повітря, впровадження новітніх технологій, пов'язаних з економією палива, встановлення на підприємствах вискоєфективного очисного обладнання дозволить зберегти та відновити природний стан атмосферного повітря та створити сприятливі умови для життєдіяльності населення.

Виконання документу державного планування відповідно до проведеного аналізу не буде мати суттєвих наслідків для довкілля. Усі заходи передбачені в Програмі економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік є локальними. Конкретні заходи щодо захисту атмосферного, водного та ґрунтового середовища вживаються відповідно до специфіки окремих джерел забруднення.

Здоров'я населення.

Перелік інвестиційних проєктів, що планується реалізувати у 2025 році для запобігання, зменшення та пом'якшення негативного впливу наслідків для довкілля та здоров'я населення:

№ п/п	Найменування інвестиційного проєкту	Назва та адреса підприємства (установи, організації)	Терміни реалізації проєкту	
			дата початку реалізації проєкту	дата завершення реалізації проєкту
1.	Реконструкція стадіону «Юність» Смілянської дитячо-юнацької спортивної школи Смілянської міської	Управління освіти, молоді та спорту	2025	2026

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							54
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

	ради Черкаської області, м. Сміла, вул. Мічуріна, 43, Черкаської області			
2.	Капітальний ремонт харчоблоку Смілянської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 1 Смілянської міської ради Черкаської області за адресою: вул. Незалежності 66, м. Сміла, Черкаської області		2025	2026
3.	Капітальний ремонт харчоблоку Смілянської спеціалізованої школи I-III ступенів № 12		2025	2026
4.	Виготовлення ПКД, проведення експертизи капітального ремонту дорожнього покриття по: вулицях Телеграфна, Кармелюка, Одеська, Ю. Пасхаліна	Управління житлово-комунального господарства	2025	2025
5.	Виготовлення ПКД, проведення експертизи капітального ремонту тротуару Т. Шевченка		2025	2025
6.	Реконструкція системи водопровідних мереж ВНС 4-го підйому по вул. Мазура, 24, м. Сміла Черкаської обл.(здійснення технічного та авторського нагляду)		2025	2025
7.	Будівництво блочно-модульної газової котельні потужністю 5 МВт у м. Сміла Черкаської області (на території, обмеженої вул. Мазура, Рєпіна, Павлова та пров. Павлова)	КП «Смілакомунтеплоенерго»	2025	2025
8.	Будівництво блочно-модульної газової котельні потужністю 3,4 МВт у м. Сміла Черкаської області (на території, обмеженої вул. Мазура, Промисловою та внутрішньо кварталним проїздом від вул. Промислової)	КП «Смілакомунтеплоенерго»	2025	2025
9.	Запровадження роздільного збирання твердих побутових відходів на території м. Сміла Черкаської області	СКП «Комунальник»	2025	2025
10.	Заміна водопровідної мережі від вулиці Вавілова, по вулиці Тютюнника в районі Гречківки у м. Сміла	СКП «Вод Гео»	2025	2025
11.	Заміна пожежних гідрантів на мережах водопостачання в м.Сміла		2025	2025
12.	Заміна запірної арматури на мережах водопостачання м. Сміла		2025	2025

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							55
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

13.	Будівництво очисних споруд в м. Сміла Черкаської області (виготовлення проєктно-кошторисної документації)		2025	2025
14.	Реконструкція каналізаційної насосної станції КНС15.		2025	2025
15.	«Реконструкція будівлі та прилеглої території КНП «Смілянська міська лікарня» за адресою м.Сміла, вул. Героїв Холоднорців, 82, Черкаської області	КНП «Смілянська міська лікарня» Смілянської міської ради	2025	2025
16.	Капітальний ремонт педіатричного відділення будівлі лікувально-профілактичного закладу КНП «Смілянська міська лікарня» СМР за адресою вул. Софіївська,2 м.Сміла, Черкаської області		2025	2025
17.	Капітальний ремонт хірургічного відділення будівлі головного лікувального корпусу КНП «Смілянська міська лікарня» СМР за адресою вул. Героїв Холоднорців 82, м. Сміла, Черкаської області		2025	2025
18.	Капітальний ремонт – улаштування першого поверху трьохповерхової будівлі КНП «ЦПМСД» СМР за адресою: Черкаська обл., м. Сміла, вул. Тараса Шевченка ,1	КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги» Смілянської міської ради	2025	2025
19.	Поточний ремонт по об'єкту «Посилення зовнішніх стін в осях 8-10 Е- К трьохповерхової будівлі КНП «ЦПМСД» СМР» за адресою: Черкаська обл., м. Сміла, вул. Тараса Шевченка ,1		2025	2025
20.	Капітальний ремонт фасаду будівлі КНП «Смілянська міська стоматологічна поліклініка» СМР	КНП «Смілянська міська стоматологічна поліклініка» Смілянської міської ради	2025	2025
21.	Створення (нове будівництво) місцевої автоматизованої системи централізованого оповіщення (МАСЦО) в Смілянській міській територіальній громаді Черкаського району Черка-	Відділ з питань цивільного захисту та оборонної	2025	2025

	ської області	роботи		
--	---------------	--------	--	--

Окрім зазначених заходів з забезпечення функціонування спроможної мережі закладів охорони здоров'я, програмою передбачено вжиття додаткових заходів:

- утворення наглядової ради в закладах охорони здоров'я;
- проведення імунопрофілактики та захист населення від вакцинокованих інфекцій;
- покращення матеріально-технічної бази закладів охорони здоров'я громади та впровадження медичного сервісу;
- забезпечення населення доступними та якісними лікарськими засобами та виробами медичного призначення за рахунок державного та місцевого бюджетів, розміщення інформації щодо залишків лікарських засобів та виробів медичного призначення на сайтах закладів охорони здоров'я громади з метою забезпечення інформування населення;
- організація, координація роботи з участі органів місцевого самоврядування громади, підприємств, установ, організацій комунальної форми власності у програмах з надання міжнародної допомоги, грантових програмах для фінансування проєктів у сферах освіти, культури, охорони здоров'я, житлово-комунального господарства, інфраструктури тощо;
- доведення сигналів і повідомлень до осіб з фізичними, психічними, інтелектуальними та сенсорними порушеннями, підприємствам, установам і організаціям, що надають послуги особам з інвалідністю та маломобільним групам населення, визначених Смілянською МТГ, або за місцем роботи зазначених осіб (у доступній для них формі), керівників інтернатних закладів, закладів охорони здоров'я, які мають ліжковий фонд;
- підтримка ментального здоров'я учасників освітнього процесу;
- впровадження системи здорового харчування у закладах загальної середньої освіти;
- оновлення матеріально-технічної бази харчоблоків;
- покращення якості шкільного харчування;
- проведення заходів з популяризації та утвердження здорового і безпечного способу життя та здоров'я культури серед молоді;
- проведення навчально-тренувальних зборів з підготовки до участі у всеукраїнських змаганнях, забезпечення участі у всеукраїнських змаганнях збірних команд області, фізкультурно-оздоровчих та спортивно-масових заходів.

Реалізація Програми передбачає виконання заходів та проєктів, що стосуються розвитку сфери забезпечення Смілянської територіальної громади системами інженерної інфраструктури, забезпечення умов цивільного захисту населення, раціонального використання природних ресурсів, розвитку об'єктів та закладів охорони здоров'я, соціального забезпечення населення, виконання яких є невід'ємною складовою при створенні сприятливого в екологічному відношенні життєвого середовища.

Атмосферне середовище

Програма передбачає реалізацію завдань, спрямованих на зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних і пересувних джерел, поліпшення якості атмосферного повітря.

Для цього Програмою пропонуються такі заходи:

- моніторинг переліку суб'єктів господарювання, які здійснюють викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря без дозволу;
- проведення відповідних заходів щодо порушення законодавства у сфері охорони атмосферного повітря та з метою запобігання забруднення атмосферного повітря;
- розроблення програми державного моніторингу у галузі атмосферного повітря;
- впровадження заходів по скороченню викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря суб'єктами господарювання громади;
- встановлення пунктів спостережень та ведення спостереження за рівнем забруднюювальних речовин в межах Смілянської міської територіальної громади.

Для зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря під час будівництва (реконструкції) мають застосовуватися звукоізолюючі матеріали та протиаmortизаційні

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							57
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

пристрої для зниження вібраційного та шумового навантаження при будівництва і експлуатації об'єктів, що є джерелами шуму та вібрації. Для зменшення негативного впливу необхідно передбачати проведення будівельних робіт у робочий час.

Земельні ресурси

Програмою передбачається реалізація заходів для покращення стану та ефективного використання земельних ресурсів териоріальної громади, а саме:

- розширення бази інвестиційних пропозицій: вільні земельні ділянки типу greenfield; виробничі приміщення типу brownfield: об'єкти нерухомості;
- регулярне оновлення інвестиційного порталу області Invest in Cherkasy Region;
- виготовлення технічної документації із землеустрою щодо інвентаризації земель громади та електронних документів для внесення відомостей про земельні ділянки до Державного земельного кадастру;
- виготовлення робочих проєктів землеустрою, у тому числі у разі виникнення потреби щодо рекультивзації порушених земель внаслідок бойових дій, їх подальшої реалізації;
- виготовлення проєктів землеустрою щодо організації і встановлення меж земель водного фонду та водоохоронних зон, обмежень у використанні земель та їх режимоутворюючих об'єктів;
- проведення повторної нормативної грошової оцінки земель населених пунктів;
- формування переліку земельних ділянок для їх продажу або прав на них на земельних торгах.

Під час будівництва та реконструкції об'єктів, передбачених Програмою, необхідно дотримуватись заходів для забезпечення нормативного стану земельних ресурсів та ґрунтів:

- дотримання екологічних вимог, установлених законодавством України, при проектуванні, розміщенні та будівництві об'єктів;
- обов'язкове дотримання меж території, відведеної для будівництва;
- максимальне збереження площі земельних ділянок з ґрунтовим і рослинним покривом;
- складування верхнього шару ґрунту на спеціально відведених майданчиках з наступним його використання при рекультивзації;
- всі будівельні матеріали мають бути розміщені на спеціально відведеній ділянці з твердим покриттям;
- заправка будівельної техніки лише закритим способом - автозаправниками;
- недопущення порушення гідрологічного режиму земельних ділянок;
- відокремлення небезпечних відходів на етапі збирання чи сортування та передача спеціалізованим підприємствам, які мають ліцензії на здійснення операцій у сфері поводження з небезпечними відходами.

Водні ресурси

Програма містить широкий спектр заходів, здатних покращити стан водних ресурсів громади шляхом зменшення негативного впливу на поверхневі водойми та підземні води, в тому числі:

- будівництво та реконструкція очисних споруд, каналізаційних систем (у тому числі розроблення проєктно-кошторисної документації);
- реконструкція каналізаційних насосних станцій №2, №10, №13, №15 (у т.ч. розроблення проєктно-кошторисної документації). Реконструкція самоплинного каналізаційного колектора (у т. ч. розроблення проєктно-кошторисної документації);
- роботи, пов'язані з поліпшенням технічного стану та благоустрою водойм (у тому числі виготовлення проєктно-кошторисної документації);
- ліквідаційний тампонаж непридатних до експлуатації артезіанських свердловин Шевченківського, Гречківського водозаборів та локальної свердловини по вулиці С. Ковалевської, 13-б м. Сміла Черкаської області.

Природно-заповідний фонд, біорізноманіття

Програмою передбачається ряд заходів для збереження об'єктів природно - заповідного фонду та біорізноманіття, а саме:

- створення нових та/або розширення меж існуючих об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення;

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							58
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

- виготовлення проектної документації зі встановлення в натурі (на місцевості) меж територій та об'єктів природно-заповідного фонду (багатовікових дерев (дубів), розташованих на території громади;
- проведення інвентаризації зелених насаджень в межах громади.
- З метою зменшення та запобігання впливу на териорію Смарагдової мережі необхідне здійснення заходів:
 - рекомендується для підвищення рівня обізнаності населення та підвищення екологічної свідомості удосконалити систему інформування населення щодо оперативного висвітлення екологічних питань, стимулювати громадян залучатися до використання енергозберігаючих технологій у побуті, створити та або/впроваджувати шкільні та позашкільні освітні програми для молоді;
 - стимулювання суб'єктів господарювання до розвитку систем екологічного управління, яке забезпечує впорядкування контролю за комплектуючими, сировиною і матеріалами та продукцією, викидами та відходами, які виникають внаслідок окремих виробничих процесів;
 - проведення інформування населення щодо місцезнаходження цінних територій (ПЗФ, Смарагдової мережі та інших), а також дозволених режимів їх використання.
 - на перспективу рекомендовано розробити програму оцінки екосистемних послуг оцінки громади, зокрема під час стратегічних екологічних оцінок цільових програм та оцінок впливу на довкілля планованої діяльності; інформувати мешканців громади про екосистемні послуги наявних екосистем та вразливих біотопів; створити "Білу книгу благоустрою громади", із описом біотопів громади, місцевих видів флори і фауни, особливостей поводження із такими видами. Заходи із озеленення, рекультивації проводити відповідно до переліку "Білої книги"; Провести освітні кампанії щодо переваг та можливостей органічного землеробства, можливостей органічної сертифікації продукції згідно Директиви ЄС №834/20079.
 - рекомендовано розробити схему локальної екомережі громади згідно указу Президента України від 23 березня 2021 року №111/2021 «Про рішення Ради національної безпеки та оборони України від 23 березня 2021 року «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації»
 - забезпечити: урахування вимог статей 7, 26, 38 та ін. Закону України «Про природно-заповідний фонд України»; врахування питань охорони дикої флори та фауни і природних середовищ існування на території Смарагдової мережі; дотримання вимог Бернської конвенції (у т.ч. резолюцій 4, 6 її Постійного комітету); врахування необхідності забезпечення збереження у довгостроковій перспективі природних оселищ та видів природної фауни і флори, що підлягають особливій охороні в Європі та вказані у стандартних формах даних територій Смарагдової мережі, що розміщені на офіційному сайті Ради Європи: <https://www.coe.int/en/web/bernconvention/emerald-viewer>.

Поводження з відходами

Для нормалізації процесів у сфері поводження з відходами Програмою передбачається забезпечення екологічної безпеки у сфері поводження з відходами шляхом виконання заходів:

- забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, видалення, знешкодження і захоронення відходів;
- будівництво, розширення та реконструкція споруд, придбання та впровадження установок, обладнання та машин для збору, транспортування, перероблення, знешкодження та складування побутових, сільськогосподарських і промислових відходів виробництва, відходів розчищення зелених насаджень;
- налагодження системи роздільного збору відходів;
- реконструкція полігону твердих побутових відходів.

Виконання заходів, передбачених Програмою, матиме позитивний вплив на всі складові довкілля, поліпшення загального екологічного та естетичного стану території Смілянської громади.

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							59
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки)

Головним завданням Програми є реалізація пріоритетних цілей і заходів, спрямованих на стабілізацію економічного та соціального розвитку громади в умовах війни, впровадження механізмів, направлених на подолання існуючих та мінімізацію подальших наслідків від воєнної агресії російської федерації. На підставі зібраних матеріалів формувались різні варіанти та сценарії.

Відпрацювання альтернатив полягало у виявленні оптимального варіанту. У свою чергу для виявлення оптимального варіанту можуть застосовуватись різні методи. Для оцінювання ДДП використано метод експертного оцінювання за бальною системою.

Для цього було визначено наступні альтернативи:

Варіант 1. «Нульова» альтернатива – відмова від прийняття будь яких управлінських рішень, що можуть вплинути на зміну існуючого балансу «забезпечення життєдіяльності – довкілля».

У випадку, якщо Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік не буде затверджена, то не відбудеться координації спільних дій місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, територіальних органів міністерств у співпраці з представниками бізнесу, направлених на:

- ліквідацію руйнувань на пошкоджених об'єктах внаслідок військової агресії російської федерації;
- створення умов для безперебійного та надійного функціонування усіх систем життєзабезпечення в громаді, зокрема інженерно-транспортної, енергетичної, комунальної інфраструктури та соціальної сфери;
- залучення інвестицій;
- налагодження та розвиток міжнародного співробітництва, зокрема експорту;
- створення умов для розвитку підприємництва;
- забезпечення якості та доступності широкого спектра публічних, медичних і соціальних послуг, в тому числі для внутрішньо переміщених осіб, учасників бойових дій та ветеранів війни;
- збереження довкілля та раціонального використання природних ресурсів. езадовільний стан об'єктів спортивної, історико-культурної інфраструктури.

Варіант 2. «Оптимістична» альтернатива – формування умов для позитивної динаміки з темпами відновлення, відбудови та економічного росту значно вище загальноукраїнських, формування сприятливого інвестиційного клімату за рахунок розвитку нових промислових майданчиків. Даний варіант дозволяє суттєво вплинути на економічний стан в громаді, але значно вплинути на збільшення навантаження на навколишнє природне середовище.

Варіант 3. «Прагматична» альтернатива – формування умов для позитивної динаміки з темпами відновлення, відбудови та економічного росту Смілянської міської територіальної громади значно на рівні або нижче загальноукраїнських, покращення якості життя населення за рахунок розвитку сервісних послуг, «екологізації» діяльності промислового сектору. Даний варіант дозволяє створити позитивну динаміку у економічному розвитку громади, з одночасно оптимальним навантаженням на навколишнє природне середовище.

Напрямки впливу	Варіант 1	Варіант 2	Варіант 3
Атмосферне середовище та повітря	2	4	3
Водне середовище	4	3	6
Геологічне середовище та ландшафти	1	2	1
Ґрунтове середовище та ґрунти	2	3	3
Життєва та господарська діяльність	3	4	4
Акустичне середовище, електромагнітне поле та вібрація	2	2	2

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							60
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

Біорізноманяття та рекреаційні ресурси	2	3	2
Здоров'я та організм людини	3	3	2
Суміжна інфраструктура	3	3	2
Екологічне управління та моніторинг	2	2	2
Всього	24	29	31

Внаслідок експертного оцінювання для реалізації було обрано Варіант 3 Програми.

В процесі проведення стратегічної екологічної оцінки використано такі методи:

Статистичний метод ґрунтується на кількісних показниках, які дають можливість зробити висновок про темпи розвитку процесу в майбутньому. Сутність його полягає в отриманні і спеціалізованому обробленні прогнозних оцінок об'єкта через опитування висококваліфікованих фахівців (експертів) у певній сфері науки, техніки, виробництва.

Метод експертних оцінок, який використовується при відсутності про об'єкт прогнозування достовірних відомостей і, якщо об'єкт не підлягає математичному аналізу. Суть якого полягає у визначенні майбутнього на основі думок кваліфікованих спеціалістів-експертів.

Метод аналогій полягає в тому, що закономірності розвитку одного процесу з певними поправками можна перенести на інший процес, для якого потрібно зробити прогноз.

Метод екстраполяції полягає в перенесенні встановленого характеру розвитку певної території чи процесу в майбутнє. Цей метод ефективний при короткостроковому прогнозуванні стосовно об'єкта, який тривалий час розвивався рівномірно без значних відхилень. ґрунтується він на вивченні кількісних і якісних параметрів досліджуваного об'єкта за попередні роки з подальшим логічним продовженням, окресленням тенденцій його розвитку у прогнозованому періоді;

Метод моделювання полягає у побудові моделей, які розглядають з урахуванням імовірної або бажаної зміни прогнозованого явища на певний період, користуючись прямими або опосередкованими даними про масштаби та напрями змін. При побудові прогнозних моделей необхідно виявити фактори, від яких суттєво залежить прогноз; з'ясувати їх співвідношення з прогнозованим явищем; розробити алгоритм і програми моделювання змін довкілля під дією певних факторів.

Для здійснення стратегічної екологічної оцінки використано вищевказані методи, зокрема здійснено: збір та аналіз інформації про поточний стан складових довкілля, включаючи значення ключових екологічних показників; проведення аналізу слабких та сильних сторін проєкту Програми з точки зору екологічної ситуації; проведення консультацій з громадськістю щодо екологічних цілей; проведення оцінки впливу Програми на складові довкілля та на стан здоров'я й добробут населення; надано рекомендації із моніторингу фактичного впливу впровадження Програми на довкілля.

Серед факторів, що ускладнили проведення стратегічної екологічної оцінки можна виділити наступні:

- Відсутність статистичних відомостей та інших характеристик для кожного окремого населеного пункту громади та просторової прив'язки статистичних даних та рішень Програми для можливості більш цілісної їх оцінки;

- Неповнота оцінки проблем довкілля та пріоритизації таких проблем, пов'язані з недостатньою взаємодією суб'єктів, прямо та опосередковано пов'язаних із територією, на яку розробляється Програма.

9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

СЕО не завершується прийняттям рішення про затвердження Програми економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік. Замовник у ме-

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							61
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

жах своєї компетенції здійснює моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, з метою виявлення непередбачених несприятливих наслідків і вжиття заходів щодо їх усунення. Результати моніторингу мають бути доступними для органів влади та громадськості. Протокол про СЕО встановлює необхідність здійснення моніторингу значного впливу на довкілля, у тому числі здоров'я населення, від реалізації затвердженого плану або програми. Результати моніторингу мають бути доведені до відома природоохоронних органів і органів охорони здоров'я, а також громадськості. Моніторинг може бути використаний для:

- порівняння очікуваних і фактичних наслідків, що дозволяє отримати інформацію про реалізацію плану або програми;
- отримання інформації, яка може бути використана для поліпшення майбутніх оцінок (моніторинг як інструмент контролю якості СЕО);
- перевірки дотримання екологічних вимог, встановлених відповідними органами влади;
- перевірки того, що план або програма виконується відповідно до затвердженого документу, включаючи передбачені заходи із запобігання, скорочення або пом'якшення несприятливих наслідків.

Моніторинг має виконуватися у відповідності до вимог «Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2020р. №1272.

Організація моніторингу вимагає визначення того, хто повинен здійснювати моніторинг, хто повинен забезпечувати доступ до результатів, що має бути предметом моніторингу, яка інформація повинна оприлюднюватися (безпосередні дані вимірювань або результати їх аналізу), де слід здійснювати моніторинг, з якою періодичністю і протягом якого часу, коли слід оприлюднити результати, які методи моніторингу та поширення інформації слід використовувати. Для організації моніторингу можуть бути використані існуючі системи моніторингу та інформаційні системи або вони мають бути спеціально удосконалені для цілей СЕО. Моніторинг базується на розгляді обмеженого числа відібраних показників (індикаторів) за кожним зі стратегічних напрямів та аналізі досягнення запланованих результатів.

Екологічні індикатори для моніторингу виконання Програми

№	Індикатор	Періодичність	Хто проводить моніторинг
Забруднення повітря (Показники згідно Постанови № 827 від 14 серпня 2019 р.)			
1.	Викид найпоширеніших забруднюючих речовин (оксид вуглецю, пил, діоксиди азоту та сірки) в атмосферне повітря – усереднений річний рівень пилу в атмосферному повітрі населених пунктів громади	1 раз на рік	Представники Держпродспоживслужби Автоматичні станції моніторингу
2.	Антропогенні викиди парникових газів та поглинання парникових газів об'єктами зелених насаджень. Одиниця вимірювання обох показників – умовні тони СО-еквіваленту.		
3.	Індекс забруднення атмосфери		
4.	Антропогенні викиди парникових газів та поглинання парникових газів водними об'єктами міста. Одиниця вимірювання обох показників – умовні тони СО-еквіваленту	Відповідно Закону України “Про засади моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів”	Статистична звітність згідно зазначеного Закону Лабораторний центр
Водні ресурси			
5.	Обсяг забору та використання свіжої води	1 раз на рік	Комунальне підп-

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							62
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

6.	Обсяг скидання зворотних вод у водні об'єкти		риємство, що від- повідає за водоза- безпечення
7.	Обсяги скидання очищення і недостатньо очищених зворотних вод у водні об'єкти - част- ка скидів забруднених (забруднених без очистки та недостатньо очищених) стічних вод у водні об'єкти у загальному обсязі скидів, %		Статистична звіт- ність суб'єктів гос- подарювання
8.	Якість води у річках (Показники Нормативів ЕБВО від 30.07.12)		
9.	Аналіз проб, взятих з централізованої мережі та криниць громадського користування (Показники згідно Д СанПіН 2.2.4-171-10)	1 раз на рік	Лабораторний центр

Енергетика

10.	Споживання енергоресурсів установами кому- нальної власності	Щотижневий оперативний	Уповноважена орга- ном місцевого само- врядування особа
11.	Споживання енергоресурсів населенням на 1 тис. мешканців	контроль	

Відходи (Державний класифікатор відходів ДК 005-96)

12.	Обсяги утворення ТПВ на території громади	Відповідно до плану переві- рок та позап- ланово	Державна екологічна інспекція; представ- ники органів місце- вого самоврядування та місцевих громад- ських організацій
13.	Обсяги утворення промислових відходів на те- риторії ОТГ		Статистична звітність суб'єктів господа- рювання (форма 1-ТПВ)

Ґрунти

14.	Площа орних земель (ріллі) та їх частка у загальній площі території	1 раз на рік	Уповноважений ор- ган місцевого само- врядування
15.	Площа сільськогосподарських угідь екстенсив- ного використання (сіножатей та пасовищ) та їх частка у загальній площі території		
16.	Площа відновлених земель та екосистем, площа рекультивованих земель та земель, на яких про- водяться заходи з консервації		
17.	Частка сільськогосподарських угідь під органічним виробництвом у загальній площі сільськогосподарських угідь.		

Екомережа

18.	Площа лісів та лісистість території	1 раз на рік	Уповноважений ор- ган місцевого само- врядування
19.	Площа зелених насаджень території - пропорція озелених територій в громаді (площа фактич- них озелених територій поділена на площу те- риторії громади. Площа фактично озелених територій визначається за і ндексом NDVI - густа багаторічна рослинність)		Дані земельного ка- дастру
20.	Кількість територій та об'єктів природно- заповідного фонду, площа земель територій та об'єктів природно-заповідного фонду та їх час- тка у загальній площі території		Дані дистанційного зондування землі (космознімки Senti- nel 2) інформація про площу території громади

Розробка сучасної просторово-планувальної документації (генеральні плани, схема пла-

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							63
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

нування території громади, зоннінг), ГІС			
21.	Детальні плани територій	За містобудівної необхідно-сті	Виконавчий комітет органу місцевого самоврядування
22.	Генеральні плани територій (коригуваннч, вне-сення змін)		
23.	Комплексний план просторового розвитку те-риторії територіальної громади		
Здоров'я населення			
24.	Рівень захворюваності населення, осіб	1 раз на рік	Управління охо-рони здоров'я Черкаської ОДА
25.	Кількість новоутворень жителів громади, осіб		

Моніторинг передбачає проведення таких заходів:

- визначення об'єкта Моніторингу;
- збір даних, що забезпечують отримання результатів Моніторингу;
- обробка отриманих даних в процесі Моніторингу;
- аналіз отриманих даних в процесі Моніторингу;
- структурування баз даних за геопросторовою інформацією Моніторингу, що забезпечують зберігання та оперативне використання отриманої інформації.

В грудні 2019 року Верховною Радою України прийнято Закон України № 337-ІХ «Про заходи моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів» (далі – Закон), який введено в дію вже з 1 січня 2021 року.

Впровадження Закону є невід'ємною частиною кліматичної політики в Україні, що встановлено і відповідає операційному плану заходів з реалізації у 2024-2026 роках Стратегії формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30.05.2024 №483-р.

Відповідно до вимог Закону визначені Урядом великі і середні промислові підприємства з 2021 року зобов'язані готувати плани з моніторингу викидів парникових газів та щорічно звітувати про викиди.

Запровадження системи моніторингу, звітності і верифікації викидів парникових газів є важливим елементом у реалізації кліматичної політики України. Це перший крок до запуску системи торгівлі викидами парникових газів – економічного інструменту стимулювання їх скорочення.

Моніторинг проводиться постійно, його результати заносяться у базу даних містобудівного кадастру та оформляються у вигляді аналітичного звіту, який враховується під час розроблення програм соціально-економічного розвитку та внесення змін до документу державного планування. Технологічна складова Моніторингу встановлюється з урахуванням показників інформації Моніторингу і програмно-технічних комплексів обробки інформації та виду вихідних матеріалів з визначенням технологічної схеми проведення робіт камеральної обробки матеріалів спостережень, переліком робочих операцій збору показників, їх параметрів точності та формування бази даних.

Моніторинг та контроль заходів з реалізації Програми, який можливо проводити щорічно за такими показниками

Індикатор	Характеристика	Джерело даних
Забруднення повітря		
Вміст забруднюючих речовин в атмосферному повітрі	Оксид вуглецю, діоксид азоту, сірки та вуглецю, пил. Значення повинні не перевищувати ГДК.	Департамент житлово-комунального комплексу Черкаської міської ради, Черкаський обласний центр з гідрометеорології.
Викиди парникових газів та поглинання парникових газів	Одиницями виміру показників - тонни CO ₂ - еквіваленту	Департамент житлово-комунального комплексу Черкаської міської ради, Черкаський обласний

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							64
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

		центр з гідрометеорології.
Індекс забруднення атмосфери	Інтегральний показник забруднення атмосфери	Черкаський обласний центр з гідрометеорології
Водні ресурси		
Обсяг забору та використання свіжої води	Куб.м.	КП «Черкасиводоканал», комунальні установи громади
Об'єм водозабору та водопостачання, обсяги скидання зворотних вод	Обсяг забору води оборотного водопостачання, повторного, послідовного водопостачання. Обсяги забору та використання свіжої води, обсяги скидання зворотних вод у водні об'єкти	Регіональний офіс водних ресурсів у Черкаській області
Вміст забруднюючих речовин у контрольному створі річок	Обсяг скидів забруднених та недостатньо очищених стічних вод у водні об'єкти, вміст забруднюючих речовин у водних об'єктах, сполуки групи азоту, БСК, ХСК, фосфати, завислі речовини.	Регіональний офіс водних ресурсів у Черкаській області, Черкаський обласний центр з гідрометеорології, Державна установа „Черкаський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України“, Державна екологічна інспекція Центрального округу у визначених контрольних створах.
Енергетика		
Споживання енергоресурсів	Обсяг споживання електроенергії Смілянською міською територіальною, кВт	КП Черкасиобленерго»
Поводження з відходами		
Кількість утворених відходів I-IV групи небезпеки	Загальне число утворення відходів	Головне управління статистики у Черкаській області
Кількість захоронених/утилізованих відходів	Число захоронених відходів на полігонах ТПВ/утилізованих на сміттєспалювальних заводах	Департамент будівництва Черкаської ОДА, Смілянська міська територіальна громада
Ґрунти		
Площа сільськогосподарських угідь	Площа орних земель та сільськогосподарських угідь екстенсивного використання (сіножатей та пасовищ) та їх частка у загальній площі території	Смілянська міська територіальна громада, Управління Державного земельного кадастру в Черкаській області
Площа рекультивованих земель	Площа відновлених земель та екосистем, площа рекультивованих земель та земель, на яких проводяться заходи з консервації	Смілянська міська територіальна громада, Управління Державного земельного кадастру в Черкаській області

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							65
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

Екомережа		
Екологічна мережа	Площа лісів та лісистість території	Управління екології та природних ресурсів Черкаської ОДА, Смілянська міська територіальна громада, Управління Державного земельного кадастру в Черкаській області
Озеленення	Площа зелених насаджень території - пропорція озелених територій в громаді (площа фактичних озелених територій поділена на площу території громади. Площа фактично озелених територій визначається за індексом NDVI - густа багаторічна рослинність)	Управління екології та природних ресурсів Черкаської ОДА, Смілянська міська територіальна громада, Управління Державного земельного кадастру в Черкаській області
Площа територій ПЗФ	Кількість і площа територій та об'єктів ПЗФ	Кількість і площа територій та об'єктів ПЗФ
Просторово-планувальна документація, ГІС		
Містобудівна документація	Кількість розробленої і затвердженої в установленому порядку містобудівної документації, відсоток забезпечення громади містобудівною документацією	Виконавчий комітет органу місцевого самоврядування
ГІС	Наявність впровадженого містобудівного кадастру, адресного реєстру, кількість обладнаних робочих місць адміністраторів розбіт з геоінформаційних систем та містобудівного кадастру	Виконавчий комітет органу місцевого самоврядування
Здоров'я населення		
Рівень захворюваності населення	Показники загальної захворюваності (на 1000 осіб) дітей, підлітків, дорослих	Управління охорони здоров'я Черкаської ОДА
Кількість новоутворень жителів громади	Показники кількості новоутворень (на 1000 осіб) дітей, підлітків, дорослих	Управління охорони здоров'я Черкаської ОДА, Смілянська міська територіальна громада

Для більш поглибленого розуміння впливу різних діяльностей на території громади на клімат рекомендовано прорахувати таблицю додатку 1.

Дана таблиця рекомендована для використання при підготовці Звіту про стратегічну екологічну оцінку Міністерством енергетики та захисту довкілля України («Рекомендації щодо включення кліматичних питань до документів державного планування» від 03.03.2020 №26/1.4-11.3-5650).

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							66
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності)

Враховуючи географічне положення громади та локальний рівень документу планування, транскордонні наслідки від виконання Програми не передбачаються.

11. Резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами

1-10 цієї частини, розраховане на широку аудиторію

Здійснення стратегічної екологічної оцінки регламентується Законом України «Про стратегічну екологічну оцінку». Впровадження стратегічної екологічної оцінки (далі – СЕО) створило умови для здійснення такої оцінки до прийняття рішення про затвердження документів державного планування відповідно до вимог Директиви 2001/24/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 27 червня 2001 р. про оцінку наслідків окремих планів та програм для довкілля.

Основні законодавчі документи, що діють цій сфері:

- Конституція України;
- Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища», Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики на період до 2020 року»;
- Закон України «Про ратифікацію Протоколу про стратегічну екологічну оцінку до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті»;
- Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку»;
- Закон України «Про засади державної регіональної політики».

Стратегічна екологічна оцінка, згідно базового закону – процедура визначення, опису та оцінювання наслідків виконання документів державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, виправданих альтернатив, розроблення заходів із запобігання, зменшення та пом'якшення можливих негативних наслідків, яка включає визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки, складання звіту про стратегічну екологічну оцінку, проведення громадського обговорення та консультацій, врахування у документі державного планування звіту про стратегічну екологічну оцінку, результатів громадського обговорення та консультацій, інформування про затвердження документа державного планування.

Документ державного планування «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік» є узагальненою програмою з реалізації пріоритетних цілей і заходів, спрямованих на стабілізацію економічного та соціального розвитку громади в умовах війни, впровадження механізмів, направлених на подолання існуючих та мінімізацію подальших наслідків від воєнної агресії російської федерації

Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 р. ставить цілі, закладає принципи їх досягнення, орієнтується на залучення усіх верств громади до соціально-економічних процесів, забезпечення належних умов життя для всіх мешканців та наближення стандартів життя до рівня провідних міст України.

У Програмі наведено аналіз та тенденції економічного і соціального розвитку громади за 2024 рік, визначено ключові заходи, які необхідно реалізувати для досягнення пріоритетних цілей, основні показники економічного і соціального розвитку громади, перелік галузевих та міських програм, перелік інвестиційних проєктів, що планується реалізувати у 2025 році.

Програма відповідає завданням та пріоритетним напрямам Державної стратегії регіонального розвитку на 2021 – 2027 роки (постанова КМУ від 05.08.2020 № 695, із змінами, затвердженими постановою КМУ від 13.08.2024 № 940), Стратегії розвитку Черкаської області на період 2021 – 2027 роки (рішення обласної ради від 11.09.2020 № 38-9/VII), Стратегії розвитку Смілянської міської територіальної громади до 2027 року (рішення міської ради від 26.10.2022), Цілям сталого розвитку України на період до 2030 року (Указ Президента України від 30.09.2019 № 722/2019), основним засадам (стратегії) державної екологічної політики України на період до 2030 року (Закон України від 28.02.2019 №2697-VIII), Стратегії формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року (розпорядження КМУ від 30.05.2025 №483-р).

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш 67
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

Реалізація Програми забезпечується спільною роботою усіх структурних підрозділів виконавчого комітету міської ради в співпраці з представниками бізнесу та громадськими організаціями.

Фінансування заходів Програми здійснюватиметься за рахунок різних джерел: коштів міського бюджету, субвенцій з державного бюджету, власних коштів підприємств і організацій розташованих на території громади, міжнародної фінансової та технічної допомоги, благодійної, гуманітарної, спонсорської допомоги та інших джерел, не заборонених чинним законодавством..

Смілянська міська громада — територіальна громада в Україні, в Черкаській області. Утворена 17 липня 2020 року постановою Верховної Ради України № 807. Перші вибори відбулись 25 жовтня 2020 року.

КАТОТТГ: UA71080390000078978

Адміністративний центр – місто Сміла. Населення громади становить 65,7 тис осіб. Кількість населених пунктів: 2. До підпорядкування Смілянської міськради входить селище Ірдинівка. Площа територіальної громади: 39,85 км².

Загальна площа земель у межах міста Сміла становить - 3985 га, яка поділяється на такі види угідь, а саме: сільськогосподарські землі - 1303,4 га, ліси та інші лісовкриті площі - 170,1 га, чагарники - 0,8 га, забудовані землі - 1881,5 га, відкриті заболочені землі - 117,8 га, відкриті землі без рослинного покриву або з незначним рослинним покривом - 125,1 га, води - 387,1 га.

Із усіх земель: природоохоронного призначення - 33,2 га, оздоровчого призначення -12,0 га, рекреаційного призначення - 24,6 га, історико-культурного призначення -10,6 га.

Ресурсно-сировинний потенціал міста представлений нерудними корисними копалинами: мергель, поклади граніту, моріон, горючі сланці, топаз, темно-сірий гранодіорит, сієніт, гіпс, каолінові глини, графіт, фосфорити, осадові залізні руди.

Магістральні залізничні та шосейні дороги мають вихід до Києва, Одеси, Дніпра, Львова.

Транспортна система:

- залізнична станція «ім. Т. Шевченка»;
- залізнична станція «СМІЛА»;
- автостанція «АС – 1»;
- автостанція «АС – 2».

Залізнична станція ім. Т. Шевченка – великий транспортний вузол південно-західного напрямку українських залізничних доріг. Дільнична вузлова електрофікована залізнична станція Шевченківської дирекції Одеської залізничної дороги, розміщена на перехресті основних магістралей.

Основні проблеми пов'язані з впливом на довкілля та здоров'я людини в Смілянській громаді:

- Атмосферне середовище та повітря – негативний вплив транзитних транспортних потоків по основних автомагістралях центральної частини міста; зростання рівня авто- мобілізації; населення наявність залізниці, крупної залізничної станції з чотирма напрямками руху, вплив викидів місцевої ТЕЦ.

- Водне середовище – обміління та суттєве замулення русла річки Тясмин. Скид поверхневого стоку, що формується на території населеного пункту, існуючі ризики через недостатнє очищення каналізаційних стоків, що призводить до забруднення поверхневих водоем, неможливості збільшення обсягів стоків у разі подальшого розвитку міста; відсутність розвинутої централізованої дощової каналізації; природна жорсткість і надлишок окислів заліза і марганцю в наявних родовищах артезіанських питних вод, потреба в розширенні заходів очищення і знезалізнення при повному переході на водопостачання міста з альтернативного водозабору.

- Геологічне середовище та ландшафти – незначні порушення ландшафтів суб'єктами господарської діяльності внаслідок проведення запланованої діяльності та проєктів розвитку.

- Ґрунтове середовище та ґрунти – негативний вплив за рахунок неконтрольованості агротехнічних заходів, вплив за рахунок стихійних сміттєзвалищ.

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							68
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

- Життєва та господарська діяльність – відсутність ефективної системи поводження з ТПВ.
- Акустичне середовище, електромагнітне поле та вібрація – негативний вплив інфраструктури залізничного транспорту.
- Біорізноманіття та рекреаційні ресурси – недостатній рівень забезпечення населення насадженнями загального користування відповідно до діючих норм.
- Здоров'я та організм людини – відзначається локальний вплив на серцево-судинні систему та органи дихання.
- Суміжна інфраструктура – погана якість дорожнього покриття, що в свою чергу призводить до надмірних викидів автотранспорту.
- Екологічне управління та моніторинг – відсутність системи всеохоплюючого екологічного моніторингу.

Виконання документу державного планування відповідно до проведеного аналізу не буде мати суттєвих наслідків для довкілля. Усі заходи передбачені в Програмі є локальними. Конкретні заходи щодо захисту атмосферного, водного та ґрунтового середовища вживаються відповідно до специфіки окремих джерел забруднення.

Перелік необхідних пріоритетних цілей для запобігання, зменшення та пом'якшення негативного впливу наслідків для довкілля та здоров'я населення, комплекс яких включає:

- сприяти утвердженню цінностей здорового життя, моральних цінностей у молодіжному середовищі;
- проведення спортивних заходів (навчально-тренувальні збори, участь у всеукраїнських змаганнях збірних команд області, обласні чемпіонати та Кубки), фізкультурно-оздоровчих та спортивно-масових заходів серед різних верств населення;
- розвиток та підтримка дитячого, дитячо-юнацького, резервного спорту та спорту вищих досягнень з олімпійських та неолімпійських видів спорту, спорту інвалідів та ветеранів, учасників бойових дій;
- покращення матеріально-технічної бази спортивних споруд, продовження реконструкції, модернізації та будівництва спортивних об'єктів та споруд області;
- удосконалення мережі закладів охорони здоров'я в умовах інфраструктурного етапу реформи охорони здоров'я;
- підвищення якості надання медичної допомоги при гострому інфаркті міокарда, гострому мозковому інсульті, розвиток медичної реабілітації дорослим та дітям, забезпечення надання паліативної допомоги;
- захист прав та інтересів дітей, які проживають на території Смілянської міської територіальної громади, забезпечення права кожної дитини на зростання в сімейному оточенні, максимальне охоплення сімейними формами виховання дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, соціальна підтримка сімей з дітьми, які перебувають у складних життєвих обставинах
- залучення молоді в життя громади й до процесу прийняття рішень;
- соціальна та психологічна підтримка (надання соціальних послуг) ветеранам, які завершили або тимчасово призупинили свою військову кар'єру та повернулись до цивільного життя (їх сімей);
- створення (функціонування) містобудівного кадастру місцевого рівня (місцевої геоінформаційної системи);
- забезпечення ефективності використання та охорони земельних ресурсів;
- створення ринку земель;
- розроблення та оновлення містобудівної документації;
- створення безбар'єрного простору у територіальній громаді;
- покращення інфраструктури громади, забезпечення безпеки дорожнього руху;
- забезпечення населення послугою з цілодобового водопостачання та водовідведення;
- гарантоване цілодобове забезпечення питною водою мешканців;
- забезпечення населення громади якісною послугою з централізованого опалення;
- забезпечення населення якісною послугою зовнішнього освітлення;
- забезпечення екологічної безпеки у сфері поводження з відходами;

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							69
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

- розбудова та модернізація інфраструктури управління відходами (створення центрів з сортування твердих побутових відходів, перевантажувальних пунктів);
- поліпшення якості атмосферного повітря: запровадження системи моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря; зменшення рівня забруднення атмосферного повітря;
- покращення стану водних ресурсів: зменшення обсягів скидів у водойми громади шляхом реконструкції та будівництва очисних споруд;
- розвиток природно-заповідного фонду та збереження біологічного, ландшафтного різноманіття: оголошення нових територій та об'єктів природно-заповідного фонду; встановлення меж територій та об'єктів природно – заповідного фонду;
- охорона і раціональне використання природних рослинних ресурсів;
- підвищення рівня екологічної культури населення, зокрема формування в суспільстві екологічних цінностей і підвищення його екологічної свідомості.

Негативними наслідками впливу деяких заходів Програми на земельні ресурси може бути вилучення земель під будівництво нових інженерних мереж, нових будівель та споруд. Проте, деякі з цих заходів компенсуються за рахунок їх позитивного впливу на навколишнє середовище та населення в результаті планової діяльності, зокрема, за рахунок розвитку інженерних мереж та покращання рівня захисту населення від наслідків агресії рф. Вплив і інших об'єктів буде оцінено на подальших етапах проектування після конкретизації характеристики кожного окремого об'єкта.

Потенційними джерелами впливу на ґрунти під час проведення будівельно-демонтажних робіт є:

- зменшення вологості ґрунтів за рахунок асфальтування території; порушення природного стоку поверхневих вод за рахунок планування території, траншейної прокладки різних комунікаційних мереж тощо;
- випадкові проливи паливно-мастильних матеріалів.

Смілянська міська територіальна громада в результаті реалізації Програми економічного розвитку має забезпечити проведення заходів щодо:

- проведення заходів з популяризації та утвердження здорового і безпечного способу життя та здоров'я культури серед молоді;
- проведення навчально-тренувальних зборів з підготовки до участі у всеукраїнських змаганнях, забезпечення участі у всеукраїнських змаганнях збірних команд області, фізкультурно-оздоровчих та спортивно-масових заходів;
- надання фінансової підтримки громадським організаціям фізкультурно-спортивної спрямованості;
- продовження реконструкції, модернізації та будівництва спортивних об'єктів та споруд міської територіальної громади;
- забезпечення функціонування спроможної мережі закладів охорони здоров'я;
- утворення наглядової ради в закладах охорони здоров'я;
- покращення матеріально-технічної бази закладів охорони здоров'я громади та впровадження медичного сервісу;
- забезпечення населення доступними та якісними лікарськими засобами та виробами медичного призначення за рахунок державного та місцевого бюджетів, розміщення інформації щодо залишків лікарських засобів та виробів медичного призначення на сайтах закладів охорони здоров'я громади з метою забезпечення інформування населення;
- проведення капітальних ремонтів закладів охорони здоров'я;
- підтримка та розвиток мережі прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу;
- розширення послуги патронатного виховання;
- активізація роботи з сім'ями, які перебувають в складних життєвих обставинах;
- формування у молоді лідерських якостей і навичок участі у сферах суспільного життя, виховання активної життєвої позиції, відповідальності та обов'язку, обізнаності з питань громадської діяльності шляхом діяльності молодіжного простору;
- проведення груп взаємо підтримки;

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							70
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

- виготовлення технічної документації із землеустрою щодо інвентаризації земель громади та електронних документів для внесення відомостей про земельні ділянки до Державного земельного кадастру;
- поліпшення якості атмосферного повітря: запровадження системи моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря; зменшення рівня забруднення атмосферного повітря;
- виготовлення робочих проєктів землеустрою, у тому числі у разі виникнення потреби щодо рекультивації порушених земель внаслідок бойових дій, їх подальшої реалізації;
- виготовлення проєктів землеустрою щодо організації і встановлення меж земель водного фонду та водоохоронних зон, обмежень у використанні земель та їх режимоутворюючих об'єктів;
- формування переліку земельних ділянок для їх продажу або прав на них на земельних торгах;
- розроблення містобудівної документації місцевого рівня (детальних планів території) відповідно до вимог чинного законодавства та потреб територіальної громади;
- приведення містобудівної документації у відповідність з вимогами законодавства в частині формату зберігання та оброблення даних (формування бази геоданих);
- внесення відомостей про межі існуючих та проєктних функціональних зон до Державного земельного кадастру
- перенесення даних щодо містобудівної документації з паперових носіїв у векторну цифрову форму, в тому числі відповідно до вимог містобудівного кадастру;
- розроблення плану червоних ліній;
- проведення моніторингу доступності об'єктів фізичного оточення;
- проведення моніторингу доступності захисних споруд цивільного захисту відповідно до встановлених норм доступності;
- підготовка пропозицій по формуванню та реалізації політики органу місцевого самоврядування у сфері створення безбар'єрного простору;
- розгляд звернень громадян по впровадженню заходів, спрямованих на досягнення безперешкодного доступу, на засіданнях Ради безбар'єрності;
- виконання завдань, що покладені на управління;
- утримання світлофорних об'єктів;
- видалення аварійних, сухостійних дерев, кронація дерев;
- встановлення та заміна дорожніх знаків,
- організація надання послуг з біостерилізації безпритульних тварин;
- організація нових пішохідних переходів з виготовленням ПКД;
- поточний ремонт та утримання міського фонтану;
- поточний ремонт дитячих майданчиків;
- придбання та встановлення пляжного обладнання у місцях масового відпочинку на воді;
- забезпечення безперебійного функціонування міського фонтану на центральній площі;
- реконструкція системи водопровідних мереж ВНС 4-го підйому по вул. Мазура, 24 м. Сміла Черкаської області (виготовлення ПКД);
- реконструкція (в т. ч. виготовлення ПКД) водозабірної свердловини №27 для господарсько-питних потреб і санітарного тампонажу свердловин на Смілянському родовищі підземних вод Смілянської МТГ;
- будівництво 2-х модульних котелень;
- утримання, поточний ремонт та реконструкція ліній, будівництво нових електромереж вуличного освітлення;
- забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, видалення, знешкодження і захоронення відходів;
- будівництво, розширення та реконструкція споруд, придбання та впровадження установок, обладнання та машин для збору, транспортування, перероблення, знешкодження та складування побутових, сільськогосподарських і промислових відходів виробництва, відходів розчищення зелених насаджень;

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							71
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

- налагодження системи роздільного збору відходів;
- реконструкція полігону твердих побутових відходів;
- моніторинг переліку суб'єктів господарювання, які здійснюють викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря без дозволу;
- проведення відповідних заходів щодо порушення законодавства у сфері охорони атмосферного повітря та з метою запобігання забруднення атмосферного повітря;
- розроблення програми державного моніторингу у галузі атмосферного повітря; впровадження заходів по скороченню викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря суб'єктами господарювання громади;
- будівництво та реконструкція очисних споруд, каналізаційних систем (у тому числі розроблення проектно-кошторисної документації);
- реконструкція каналізаційних насосних станцій №2, №10, №13, №15 (у т.ч. розроблення проектно-кошторисної документації). Реконструкція самоплинного каналізаційного колектора (у т. ч. розроблення проектно-кошторисної документації);
- роботи, пов'язані з поліпшенням технічного стану та благоустрою водойм (у тому числі виготовлення проектно-кошторисної документації);
- ліквідаційний тампонаж непридатних до експлуатації артезіанських свердловин Шевченківського, Гречківського водозаборів та локальної свердловини по вулиці С. Ковалевської, 13-б м. Сміла Черкаської області;
- створення нових та/або розширення меж існуючих об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення;
- виготовлення проектно-кошторисної документації зі встановлення в натурі (на місцевості) меж територій та об'єктів природно-заповідного фонду (багатовікових дерев (дубів), розташованих на території громади);
- проведення інвентаризації зелених насаджень в межах громади;
- забезпечення доступу громадських організацій та окремих громадян до екологічної інформації залучення громадськості до процесу екологічної освіти, виховання, просвітницької діяльності.

Крім того, необхідна розробка схеми екомережі громади, що дасть можливість управляти екологічними ризиками, дозволить визначити господарську цінність територій з різними режимами використання а також відкриє можливість для інвестицій в органічне землеробство.

Серед трьох запропонованих альтернатив було визначено – Варіант 3. «Прагматична» альтернатива – формування умов для позитивної динаміки з темпами економічного росту значно на рівні або нижче загальноукраїнських, покращення якості життя населення за рахунок розвитку сервісних послуг, «екологізації» діяльності промислового сектору. Даний варіант дозволяє створити позитивну динаміку у економічному розвитку громади, з одночасно оптимальним навантаженням на навколишнє природне середовище.

На виконання вимог Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» (далі - Закон), який встановлює правові та організаційні засади оцінки впливу на довкілля, спрямованої на запобігання шкоди довкіллю, забезпечення екологічної безпеки, охорони довкілля, раціонального використання і відтворення природних ресурсів у процесі прийняття рішень про провадження господарської діяльності, яка може мати значний вплив на довкілля, з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів, рекомендовано визначати оцінку впливу на довкілля від об'єктів підприємницької діяльності, визначени даним Законом, які підлягають такій оцінці (проведення ОВД).

Вплив на довкілля – будь-які наслідки планованої діяльності для довкілля, в тому числі наслідки для безпечності життєдіяльності людей та їхнього здоров'я, флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, повітря, води, клімату, ландшафту, природних територій та об'єктів, історичних пам'яток та інших матеріальних об'єктів чи для сукупності цих факторів, а також наслідки для об'єктів культурної спадщини чи соціально-економічних умов, які є результатом зміни цих факторів.

Проведення ОВД майбутньої господарської та іншої діяльності на довкілля сприяє ухваленню екологічно грамотного управлінського рішення про реалізацію наміченої господарської і іншої діяльності за допомогою визначення можливих несприятливих дій оцінки екологі-

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							72
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

чних наслідків, обліку громадської думки, розробки заходів зі зменшення і запобігання дій. Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України запроваджено роботу Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля (далі – Реєстр), а Постановою Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2017 року № 1026 затверджено Порядок передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля та Порядок ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля.

Крім того, одним із дієвих шляхів вирішення екологічних проблем є ефективне планування природоохоронних заходів та раціональне використання видатків бюджетів усіх рівнів.

Стратегічна екологічна оцінка не завершується після формування звіту, а продовжується у вигляді моніторингу змін стану довкілля, здоров'я населення, та умов життєдіяльності населення. Мета проведення моніторингу - вперш за все виявляти зміни, які мають місце в процесі впровадження документу державного планування.

Виявлення негативного впливу повинно супроводжуватись впровадженням пом'якшуючих заходів з чітким додержанням норм чинного законодавства.

Реалізація Програми ймовірно має призвести до покращення життя та стану здоров'я населення. Впровадження деяких заходів ймовірно матиме непрямої позитивний вплив на здоров'я населення, зокрема вирішення питань щодо поводження з відходами, реконструкції та будівництва мереж водопостачання, які спрямовані на покращення стану вод; збереження та розширення зелених насаджень, ремонту доріг; покращення якості медичних послуг, просування здорового способу життя серед населення, розширення мережі медичних закладів тощо.

Значущі наслідки для довкілля, в тому числі для здоров'я населення, повинні відслідковуватися під час реалізації документу державного планування, зокрема, з метою виявлення непередбачених несприятливих наслідків і вжиття заходів щодо їх усунення. Заходи з моніторингу наведено в Розділі 9 та додатку 1 даного розділу СЕО.

Враховуючи географічне положення громади та локальний рівень документу планування, транскордонні наслідки від виконання Програми не передбачаються.

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							73
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

ДОДАТКИ

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							74
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

Додаток 1 «Таблиця для спрощеного розрахунку впливу різних діяльностей на клімат, до документу державного планування (далі - ДДП)»

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							75
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

Таблиця для спрощеного розрахунку впливу різних діяльностей на клімат,
для документу державного планування (далі - ДДП)

№	Показник діяльності	Одиниця виміру	Кількість на початок ДДП	Кількість на закінчення ДДП	Різниця	Одиниця виміру	Коефіцієнт тон CO ₂ екв	Результат т CO ₂ -екв
1	Викиди ІІГ від спожитої електроенергії	МВтгод				т CO ₂ екв / МВтгод	0.372	
2	Викиди ІІГ від спалювання (виробного) палива при виробництві електричної та теплової енергії							
2.1	Кам'яне вугілля	т	-			т CO ₂ екв / т	2.08	
2.2	Буре вугілля	т	-			т CO ₂ екв / т	1.2	
2.3	Торф	т	-			т CO ₂ екв / т	1.03	
2.4	Природний газ	т	-			т CO ₂ екв / т	2.69	
2.5	Зріджений газ (пропан, бутан)	т	-			т CO ₂ екв / т	2.98	
2.6	Мазут	т	-			т CO ₂ екв / т	3.13	
3	Викиди ІІГ від споживання палива транспортом							
3.1	Бензин	т	-			т CO ₂ екв / т	3.1	
3.2	Дизель	т	-			т CO ₂ екв / т	3.18	

3.3	LRG (зрізаний нафтовий газ або скраплений нафтовий газ)	т	-		т CO ₂ ^{екз} /т	2.97	
3.4	Керосин	т	-		т CO ₂ ^{екз} /т	3.15	
4	Викиди ІІГ від тваринництва (внутрішня ферментація та обробка гною)						
4.1	Молочні корови (доросла молочна велика рогата худоба)	голів	-		т CO ₂ ^{екз} /голову	2.87	
4.2	Інша доросла велика рогата худоба	голів	-		т CO ₂ ^{екз} /голову	1.8	
4.3	Молодняк	голів	-		т CO ₂ ^{екз} /голову	1.17	
4.4	Вівці	голів	-		т CO ₂ ^{екз} /голову	0.229	
4.5	Свині	голів	-		т CO ₂ ^{екз} /голову	0.12	
4.6	Коні	голів	-		т CO ₂ ^{екз} /голову	0.537	
4.7	Кози	голів	-		т CO ₂ ^{екз} /голову	0.149	
4.8	Кролі	голів	-		т CO ₂ ^{екз} /голову	0.039	
4.9	Птиця (на 1000 голів)	1000 голів	-		т CO ₂ ^{екз} /на 1000 голів	1.381	
5	Викиди та поглинання ІІГ від землекористування та лісового господарства						
5.1	Оброблені землі CR	га	1274,2490		т CO ₂ /га	1.18	
5.2	Пасовища GR	га	17,6073		т CO ₂ /га	0.03	
5.3	Лісові площі FO	га	170,0352		т CO ₂ /га	-4.78	

5.4	Водно-болотні угіддя WE:								
5.4.1	землі з видобутком торфу (кар'єри видобутку торфу) WE2	га	-				т CO2/га	21.53	
5.4.2	постійні води (ставки, річки, озера, болота) WE1	га	287,1344				т CO2/га	0	
5.5	Поселення, забудовані території, дороги та інше SE	га	1911,9462				т CO2/га	0	
5.6	Інші землі OT	га	341,6352				т CO2/га	0	
	Сумарний результат		4002,6073						

Заява про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки документу державного планування «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							79
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

Єдина екологічна платформа "ЕкоСистема"

Заява

про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки від 12.03.2025 р.

Реєстраційний номер справи в Єдиному реєстрі № 12-03-13988-25

Замовник:

Управління економічного розвитку виконавчого комітету Смілянської міської ради

1. Назва документа державного планування:

Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік

2. Основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування

Метою розробки Програми економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік (далі – Програма) є реалізація пріоритетних цілей і заходів, спрямованих на стабілізацію економічного та соціального розвитку регіону в умовах війни, впровадження механізмів, направлених на подолання існуючих та мінімізацію подальших наслідків від воєнної агресії російської федерації. Досягнення цієї мети можливо за умови координації спільних дій місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, територіальних органів міністерств у співпраці з представниками бізнесу, направлених на: ліквідацію руйнувань на пошкоджених об'єктах внаслідок військової агресії російської федерації; створення умов для безперервного та надійного функціонування усіх систем життєзабезпечення в громаді, зокрема інженерно-транспортної, енергетичної, комунальної інфраструктури та соціальної сфери; залучення інвестицій; налагодження та розвиток міжнародного співробітництва, зокрема експорту; створення умов для розвитку підприємництва; забезпечення якості та доступності широкого спектра публічних, медичних і соціальних послуг, в тому числі для внутрішньо переміщених осіб, учасників бойових дій та ветеранів війни; збереження довкілля та раціонального використання природних ресурсів. У Програмі наведено аналіз та тенденції економічного і соціального розвитку громади за 2024 рік, визначено ключові заходи, які необхідно реалізувати для досягнення пріоритетних цілей, основні показники економічного і соціального розвитку громади, перелік галузевих та міських програм, перелік інвестиційних проєктів, що планується реалізувати у 2025 році. Програма відповідає завданням та пріоритетним напрямам Державної стратегії регіонального розвитку на 2021 – 2027 роки (постанова КМУ від 05.08.2020 № 695, із змінами, затвердженими постановою КМУ від 13.08.2024 № 940), Стратегії розвитку Черкаської області на період 2021 – 2027 роки (рішення обласної ради від 11.09.2020 № 38-9/VII), Стратегії розвитку Смілянської міської територіальної громади до 2027 року (рішення міської ради від 26.10.2022) (наразі до Стратегії вносяться зміни з метою приведення у відповідність із оновленою Державною стратегією регіонального розвитку на 2021-2027 роки), Цілям сталого

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш 80
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

розвитку України на період до 2030 року (Указ Президента України від 30.09.2019 № 722/2019), основним засадам (стратегії) державної екологічної політики України на період до 2030 року (Закон України від 28.02.2019 №2697-VIII), концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року (розпорядження КМУ від 07.12.2016 № 932-р).

3. Якою мірою документ державного планування визначає умови для реалізації видів діяльності або об'єктів, щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля (у тому числі щодо визначення місцезнаходження, розміру, потужності або розміщення ресурсів)

Реалізація Програми забезпечується спільною роботою усіх структурних підрозділів виконавчого комітету міської ради в співпраці з представниками бізнесу та громадськими організаціями. Програма передбачає концентрацію ресурсів на вирішенні ключових проблем розвитку міста, реалізацію економічних, соціальних і природоохоронних заходів, підвищення якості медичного обслуговування, удосконалення житлово-комунального господарства, подальше поліпшення інвестиційного клімату та активізацію інноваційної діяльності. Відповідальними за виконання заходів Програми є - структурні підрозділи виконавчого комітету міської ради, керівники підприємств та організацій міста.

4. Інформація про ймовірні наслідки: а) для довкілля, у тому числі для здоров'я населення; б) для територій з природоохоронним статусом; в) транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

а) Для довкілля, у тому числі для здоров'я населення. Впровадження Програми передбачає покращення якості життя кожного мешканця громади, очікується позитивний вплив на стан довкілля та здоров'я людей. Також передбачено розвиток людського капіталу через створення привабливого спортивного, культурного, мистецького, історико-пізнавального, екобезпечного середовища. б) Для територій з природоохоронним статусом. Реалізація Програми не матиме негативних наслідків для територій та об'єктів природно заповідного фонду, територій та об'єктів, що мають особливу екологічну, наукову і естетичну цінність. в) Транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення. Транскордонний вплив відсутній.

5. Виправдані альтернативи, які необхідно розглянути, у тому числі якщо документ державного планування не буде затверджено

В процесі здійснення стратегічної екологічної оцінки будуть розглянуті наступні альтернативи: Альтернатива 1: «Нульовий сценарій» - тобто опис, прогнозування та оцінка ситуації у випадку не затвердження зазначеного документа державного планування. При обранні цієї альтернативи не буде досягнуто цілей та мети Програми. Альтернатива 2: У зв'язку з тим, що необхідність розробки та затвердження Програми закріплена Законами України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо засад державної регіональної політики та політики відновлення регіонів і територій» та зважаючи на мету, цілі та заходи Програми, від впровадження яких очікується позитивний вплив на навколишнє природне середовище, у тому числі на здоров'я населення, найсприятливішим варіантом буде затвердження запропонованої Програми.

6. Дослідження, які необхідно провести, методи і критерії, що використовуватимуться під час стратегічної екологічної оцінки

Для розробки СЕО передбачається використовувати наступну інформацію: доповіді про стан довкілля, статистичну інформацію, дані моніторингу стану довкілля, оцінку впливу на довкілля планової діяльності та об'єкти, які можуть мати значний вплив на довкілля.

7. Заходи, які передбачається розглянути для запобігання, зменшення та

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							81
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування

Зважаючи на державну політику в галузі енергозбереження, забезпечення екологічної безпеки, раціонального використання природних ресурсів, при будівництві (капремонті, реконструкції) об'єктів на території громади передбачається максимально повно використовувати сучасні високоефективні енергозберігаючі технології та матеріали, зокрема огорожуючи конструкції з мінімальним коефіцієнтом теплопровідності, сучасні альтернативні джерела енергії, інженерне обладнання з високим коефіцієнтом корисної дії, тощо.

8. Пропозиції щодо структури та змісту звіту про стратегічну екологічну оцінку

Звіт про стратегічну екологічну оцінку має відповідати вимогам статті 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

9. Орган, до якого подаються зауваження та пропозиції та строки їх подання

Зауваження та пропозиції до Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту Програми економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік надаються особисто або через уповноваженого представника у письмовому вигляді із зазначенням прізвища, ім'я та по-батькові, місця проживання, особистого підпису; від юридичних осіб – із зазначенням їх найменування, місця знаходження, посади і особистого підпису керівника до Управління економічного розвитку виконавчого комітету Смілянської міської ради за адресою: 20701 м. Сміла, вул. Незалежності, 37; електронна адреса: eko_analiz@ukr.net, телефон (04733)20409 протягом 10 днів з дня оприлюднення повідомлення на офіційному сайті Смілянської міської ради <https://www.smila-rada.gov.ua> та оприлюднення даної заяви в Державному реєстрі стратегічної екологічної оцінки.

10. Повідомлення про оприлюднення Заяви про визначення обсягу СЕО:

сайт Смілянської міської ради від 12.03.2025

Замовник/Уповноважена особа замовника:

Управління економічного розвитку виконавчого комітету Смілянської міської ради/
МАТВЄЄНКО ЛАРИСА ВЯЧЕСЛАВІВНА

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							82
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

Викопіювання з єдиної екологічної платформи «ЕкоСистема»: про розміщення Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки документу «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік» та з офіційного сайту замовника

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							83
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

←→↻my.eco.gov.ua/registry?keyId=52

Міністерство захисту довкілля

Регістрація

Зверніть увагу

←ЄДИ

Регістраційні

Пошук

12-03-13988-25

20-11-11675-24

1050100

eco.gov.ua2025. Ver 1

Регістраційний номер справи (не обов'язково)

12-03-13988-25

Область (не обов'язково)

Черкаська

Замовник (не обов'язково)

Управління економічного розвитку виконавчого комітету Смілянської міської територіальної громади

Назва документа державного планування (не обов'язково)

Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади

Заява про визначення обсягу (не обов'язково)

Дії

Заява про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки.pdf

Додаткові файли (не обов'язково)

Дії

Немає даних

Орган до якого подается зауваження (не обов'язково)

Зауваження та пропозиції до Заяви про визначення обсягу стратегічної оцінки

Зауваження до заяви ОДА/Міндовкілля (не обов'язково)

Головна »
ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ОПУБЛІКУВАННЯ ЗАВІСНОГО ВИСНОВКУ СТРАТЕГІЧНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОЦІНКИ ДО ПРОЄКТУ ПРОГРАМИ ВІСНОВЧОГО І СОЦІАЛЬНОГО

опубліковано в журналі *«Україна»* 11951 сп. 12.03.2025 - 14:24

ВВЕДЕНИЕ

ГОЕК і програми економічного і соціального розвитку Салінського 2011 на 2020 рік. Запланований фінанс

повідомлення про оприлюднення проекту документа державного планування та звіту про стратегічну екологічну оцінку.

10.04.2025 р. Завершили фотосъёмку

тересів під час розроблення проекту документа державного планування однієї з форм екологічного і

myopia:

dodatkov_e_informativne_povodomljenja_na_grom_sluhanja_na_savt.docx
 dodatkov_pier_2025_tytonakom.doc

«Якщо жоден з нас не хоче бути вільним, то всі ми втрачаємо свободу».

11051 cm⁻¹ 17.03.2025 - 14.24

у) оскільки зміст укладеного «...» 19.01.2025 р. 12.03.2025 р. Завантажити файл/

[illegible]

TABLE 1. The effect of the concentration of the polymer solution on the rate of polymerization

Влі стратегічної екологічної оцінки завантажувати файл

повідомлення про оприлюднення проекту державного планування та звіту про стратегічну економічну ситуацію

10.04.2025 г. Заплатили фискал

податкові інформаційне повідомлення про провадження громадських обговорення щодо врахування громадських

тересів під час розроблення проекту документа державного планування «Програма економічного і

щального розвитку. Смілянської мовою територіальної громади на 2025 рік» за злитом про стратегічну екологічну оцінку до даного докумен-

ржающего слитку ванадия, закаливание в масле

Myer, R. P. 1990. *Myer's Big Game and Fish*. New York: Simon and Schuster. 320 pp. \$19.95.

РАТЕНА СЛОБОДИНА СИНД

Вывод: задача по управлению объектом стратегического экологического риска

dotazník prier 2025 vykonkom.doc

dodatkové informácie povidiemennya na grom sluhannya na sayt docx

povidomlenniya_pro_opriyudennyya_dokumenta_derzhavnogo_planirovaniya.pdf

доб додати коментар, укажіть

[illegible]

Копії листів уповноважених органів з питань охорони здоров’я та природних ресурсів по питанню розгляду заяви: Управління екології та природних ресурсів Черкаської ОДА, управління охорони здоров’я Черкаської ОДА

					2025	<i>Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»</i>	Аркуш
							87
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ
ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

вулиця Вернигори, 17, м. Черкаси, 18008, тел./факс: (0472) 63-36-55

E-mail: 38715482@ck.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 38715482

від _____ 20 ____ р. № _____

на № _____ від _____

Управління економічного розвитку
виконавчого комітету Смілянської
міської ради

вул. Незалежності, 37,
м. Сміла, Черкаський район,
Черкаська область, 20701

Про надання зауважень і пропозицій

Управлінням розглянуто Заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки від 12.03.2025 (реєстраційний номер справи в Єдиному реєстрі № 12-03-13988-25) проекту "Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік" (далі – Програма). За результатами розгляду повідомляємо.

Відповідно до статті 8 Закону України "Про стратегічну екологічну оцінку" (далі – Закон) надаємо **зауваження** до Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки (далі – Заява).

1. Вимоги до структури та змісту Заяви визначені частиною 3 статті 10 Закону є обов'язковими.

У пункті 3 поданої Заяви відсутня інформація щодо рішень Програми, зокрема реалізації видів діяльності або об'єктів, щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля (місцезнаходження об'єкту, розміру, потужності підприємства, ресурсомісткості).

2. **Пропозиції** до Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки, які необхідно врахувати при розробленні Звіту про стратегічну екологічну оцінку.

2.1. Вимоги до структури та змісту звіту про стратегічну екологічну оцінку, визначені частиною 2 статті 11 Закону України "Про стратегічну екологічну оцінку" є обов'язковими.

У звіті про стратегічну екологічну оцінку вбачаємо за необхідне дослідити ймовірні наслідки для довкілля, а саме:

- визначити та описати існуючі екологічні проблеми у сфері управління відходами, охорони водних та земельних ресурсів, атмосферного повітря, в частині природоохоронних територій та об'єктів (при цьому використовувати адміністративні

Черкаська обласна державна адміністрація
№ 02/10-04-18/1025/02/10-04-24/7406 від 19.03.2025

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							88
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

дані, статистичну інформацію та результати досліджень), а також врахування їх під час реалізації Програми та стратегічної екологічної оцінки;

- оцінити опосередкований та сукупний вплив на природні ресурси та комплекси;

- включити інформацію щодо зобов'язань у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки проекту Програми;

- провести аналіз впливу Програми на клімат.

При виконанні стратегічної екологічної оцінки рекомендуємо використовувати Методичні рекомендації щодо врахування кліматичного компонента в документах державного планування та під час здійснення стратегічної екологічної оцінки, затверджені наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 31.10.2024 № 1382 та документ Міністерства енергетики та захисту довкілля України від 03.03.2020 № 26/1.4-11.3-5650 "Рекомендації щодо включення кліматичних питань до документів державного планування" (<https://surl.li/isozyd>).

- запланувати заходи, направлені на запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Програми на довкілля, у тому числі на здоров'я населення;

- включити інформацію щодо заходів, передбачених для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Основні вимоги організації та здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення визначені Порядком здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2020 № 1272.

Також рекомендуємо в звіт про стратегічну екологічну оцінку включити ряд оцінок: аналіз контексту планування; аналіз поточного стану довкілля і тенденцій його зміни для території, де планується виконання документа державного планування; цільовий аналіз та аналіз наслідків виконання Програми для довкілля, у тому числі здоров'я населення; оцінку альтернативних сценаріїв, також рекомендації щодо пом'якшення впливу на довкілля, у тому числі здоров'я населення; заходи із запобігання несприятливого впливу.

2.2. При розробці проекту Програми та Звіту про стратегічну екологічну оцінку пропонуємо врахувати:

- Закон України "Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України" (від 23.03.2000 № 1602-III);

- Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо засад державної регіональної політики та політики відновлення регіонів і територій" (від 09.07.2022 № 2389-IX);

- Закон України "Про засади державної регіональної політики" (від 05.02.2015 № 156-VIII);

- Постанову Кабінету Міністрів України від 26.04.2003 № 621 "Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проектів Бюджетної декларації та державного бюджету";

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							89
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

- положення Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки (постанова Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 695); Стратегії розвитку Черкаської області на період 2021-2027 роки (рішення Черкаської обласної ради 11.09.2020 № 38-9/VII);

- вимоги до планування і забудови територій населених пунктів та міжселенних територій визначені державними будівельними нормами ДБН Б.2.2-12:2019 "Планування і забудова територій", затверджені наказом Мінрегіону України від 26.04.2019 № 104;

- документи загальнодержавного та місцевого рівня, якими встановлюються вимоги у сфері охорони довкілля та сталого використання природних ресурсів, зокрема:

Основні засади (стратегія) державної екологічної політики України на період до 2030 року (Закон України від 28.02.2019 № 2697-VIII);

Національний план дій з охорони навколишнього природного середовища на період до 2025 року (розпорядження Кабінету Міністрів України від 21.04.2021 № 443-р);

Національний план дій щодо боротьби з деградацією земель та опустелюванням (розпорядження Кабінету Міністрів України від 30.03.2016 № 271-р; постановою Кабінету Міністрів України від 04.12.2019 № 1065 термін виконання заходів НПД продовжено до 2025 року);

Стратегія формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року і затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2024-2026 роках (розпорядження Кабінету Міністрів України від 30.05.2024 № 483-р);

Стратегія екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату на період до 2030 року (розпорядження Кабінету Міністрів України від 20.10.2021 № 1363-р);

Стратегія зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року (розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.08.2019 № 688-р).

Державна стратегія управління лісами України до 2035 року та операційний план її реалізації у 2022 – 2024 роках (розпорядження Кабінету Міністрів України від 29.12.2021 № 1777-р);

Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року (розпорядження Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 № 820-р);

Національний план управління відходами до 2033 року (розпорядження Кабінету Міністрів України від 27.12.2024 № 1353-р).

Крім того, пропонуємо врахувати вимоги діючого природоохоронного законодавства, зокрема:

- в частині охорони водних ресурсів:

Статтею 60 Земельного кодексу України, статтею 88 Водного кодексу України визначено, що прибережні захисні смуги встановлюються по берегах річок та навколо водойм уздовж урізу води (у меженний період) шириною:

- для малих річок, струмків і потічків, а також ставків площею менш як 3 гектари – 25 метрів;

- для середніх річок, водосховищ на них, водойм, а також ставків площею понад 3 гектари – 50 метрів.

Порядок встановлення меж прибережних захисних смуг та водоохоронних зон визначений ст. ст. 60, 186 Земельного кодексу України, ст. ст. 88, 89 Водного кодексу

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							90
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

України, ст. 47 Закону України "Про землеустрій", постановою Кабінету Міністрів України від 08.05.1996 № 486 "Про затвердження Порядку визначення розмірів і меж водоохоронних зон та режиму ведення господарської діяльності в них".

Прибережні захисні смуги є природоохоронною територією з режимом обмеженої господарської діяльності. Обмеження у використанні земельних ділянок прибережних захисних смуг уздовж річок, навколо водойм та на островах встановлено статтями 89 Водного кодексу України та 61 Земельного кодексу України.

Межі прибережних захисних смуг, пляжних зон зазначаються в документації із землеустрою, містобудівній документації на місцевому та регіональному рівнях та позначаються органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування на місцевості інформаційними знаками. Відомості про межі прибережних захисних смуг, пляжних зон вносяться до Державного земельного кадастру як відомості про обмеження у використанні земель.

Прибережні захисні смуги в межах населених пунктів встановлюються згідно з комплексними планами просторового розвитку територій територіальних громад, генеральними планами населених пунктів, а в разі їх відсутності або якщо містобудівною документацією межі таких смуг не встановлені, вони визначаються шириною 100 метрів від урізу води морів, морських заток і лиманів, а для інших водних об'єктів - згідно з частиною другою статті 60 Земельного кодексу України.

Статтями 63 Земельного кодексу України, 91 Водного кодексу України визначено, що для потреб експлуатації та захисту від забруднення, пошкодження і руйнування магістральних, міжгосподарських та інших каналів на зрошувальних осушувальних системах, гідротехнічних та гідрометричних споруд, а також водойм і гребель на річках встановлюються смуги відведення з особливим режимом користування.

Розміри та режим використання земельних ділянок смуг відведення визначаються за проектами землеустрою, які розробляються і затверджуються в установленому порядку.

Статтею 93 Водного кодексу України визначено, що з метою охорони водних об'єктів у районах забору води для централізованого водопостачання населення, лікувальних і оздоровчих потреб встановлюються зони санітарної охорони, які поділяються на пояси особливого режиму.

Відповідно до вимог Державних будівельних норм України ДБН В.2.5-74:2013 "Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проєктування" межі першого поясу ЗСО підземних джерел водопостачання слід встановлювати від одиночної водозабірної споруди (свердловина, шахтний колодязь, каптаж тощо) або від крайніх водозабірних споруд, розташованих у групі, на відстані: для захищених – 30 м, для недостатньо захищених – 50 м.

Відповідно до пункту 7.10. Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.1996 № 173 (zareєстровано в Міністерстві юстиції України 24.07.1996 № 379/1404) колодязі, свердловини в індивідуальних садибах повинні бути віддалені від джерел забруднення на відстань не менше 20 м. При цьому слід враховувати напрямок схилу ділянки.

Вимоги до встановлення правового режиму зон санітарної охорони водних об'єктів затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 18.12.1998 № 2024.

Правові, економічні та організаційні засади функціонування системи водовідведення, спрямовані на створення сприятливих умов життєдіяльності людини

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							91
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

та захист навколишнього природного середовища від негативного впливу стічних вод визначає Закон України "Про водовідведення та очищення стічних вод" від 12.01.2023 № 2887-IX (далі – Закон).

Статтею 12 Закону визначені повноваження органів місцевого самоврядування у сфері водовідведення, зокрема: затвердження та виконання місцевих програм у сфері водовідведення: місцеві правила приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення населеного пункту, місцеві правила приймання поверхневих стічних вод до систем водовідведення поверхневих стічних вод населеного пункту, місцеві правила збирання, транспортування та очищення стічних вод), участь у розробленні та виконання відповідних державних, регіональних і місцевих програм, тощо.

- в частині охорони та використання природно-заповідного фонду.

Правові основи організації, охорони, ефективного використання природно-заповідного фонду України регулюються Законом України "Про природно-заповідний фонд України".

За наявною в Управлінні інформацією в адмінмежах м. Сміла обліковуються наступні об'єкти природно-заповідного фонду місцевого значення:

- парк пам'ятка садово-паркового мистецтва "Міський парк", оголошений рішенням обласної ради народних депутатів від 21.11.1984 № 354 на площі 33,2 га;
- ботанічна пам'ятка природи "Багатовікові дерева дуба звичайного", оголошена рішенням Черкаської обласної ради від 21.09.2018 № 24-51/VII на площі 0,01 га;
- ботанічна пам'ятка природи "Графський дуб-красень", оголошена рішенням Черкаської обласної ради від 21.09.2018 № 24-51/VII на площі 0,01 га;
- ботанічна пам'ятка природи "Віковий дуб імені Якова Водяного", оголошена рішенням Черкаської обласної ради від 21.09.2018 № 24-51/VII на площі 0,01 га;
- ботанічна пам'ятка природи "Софіївські дуби", оголошена рішенням Черкаської обласної ради від 21.09.2018 № 24-51/VII на площі 0,01 га;
- заповідне урочище "Юрова гора", оголошене рішенням обласної ради народних депутатів від 21.11.1984 № 354 на площі 149,0 га.

Крім того, рішенням виконавчого комітету Черкаської обласної ради народних депутатів від 21.11.1984 № 354 оголошений гідрологічний заказник місцевого значення "Ірдинське болото" (далі – Заказник) загальною площею 857,5 га, з яких 484,6 га – на території філії "Черкаське лісове господарство" ДП "Ліси України, 246,9 га – на території філії "Смілянське лісове господарство" ДП "Ліси України та 126,0 га – на території Балаклеївської територіальної громади Черкаського району та околиці м. Сміла.

Рішенням Черкаської обласної ради від 27.12.2002 № 5-7 встановлено охоронну зону в розмірі 50 м від Заказника в адмінмежах Балаклеївської територіальної громади (Костянтинівська сільська рада) Черкаського району.

Копії рішень та картографічні матеріали додаються.

Відповідно до Порядку включення територій та об'єктів до переліків та об'єктів екологічної мережі, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2016 № 1196 та розпорядження Черкаської обласної державної адміністрації від 05.08.2016 № 395 до Витягу з переліку територій та об'єктів екологічної мережі включено парк-пам'ятку садово-паркового мистецтва місцевого значення "Міський парк" на площі 33,2 га (рішення Черкаської обласної ради від 21.11.1984 № 354). Копія Витягу додається.

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							92
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

З метою забезпечення реалізації цілей Стратегії розвитку Черкаської області на період 2021–2027 роки, на виконання Законів України "Про природно-заповідний фонд України" (далі – Закон), "Про землеустрій" в частині збереження цілісності об'єктів природно-заповідного фонду та запобігання незаконному заволодінню їх територіями в області проводиться робота щодо встановлення в натурі(на місцевості) меж заповідних об'єктів.

Статтею 8 Закону визначено, що збереження територій та об'єктів природно-заповідного фонду забезпечується шляхом розробки проєктної і проєктно-планувальної документації.

Процедура встановлення меж для всіх категорій об'єктів природно-заповідного фонду визначений статтею 186 Земельного кодексу України, статтею 47 Закону України "Про землеустрій".

Фінансування робіт із розробки проєктів землеустрою із організації та встановлення меж територій природно-заповідного фонду здійснюється у порядку визначеному статтею 67 Закону України "Про землеустрій".

Порядок фінансування заходів, пов'язаних із функціонуванням територій та об'єктів природно-заповідного фонду визначений статтею 46 Закону, відповідно до якої витрати, пов'язані із забезпеченням режиму охорони і збереження територій та об'єктів природно-заповідного фонду здійснюються за рахунок підприємств, установ, організацій, інших землевласників та землекористувачів у віданні яких вони перебувають.

Відповідно до статті 60 Закону органи місцевого самоврядування сприяють охороні й збереженню територій та об'єктів природно-заповідного фонду, виконанню покладених на них завдань.

Необхідно вжити заходів, щодо забезпечення виконання робіт по встановленню меж територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

- в частині охорони атмосферного повітря:

Згідно ст. 11 Закону України "Про охорону атмосферного повітря" (далі – Закон) викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами можуть здійснюватися суб'єктами господарювання після отримання дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря.

Обов'язки підприємств, установ, організацій та громадян - суб'єктів підприємницької діяльності щодо охорони атмосферного повітря визначені статтею 10 Закону.

Умови проєктування, будівництва та реконструкції підприємств та інших об'єктів, які впливають або можуть впливати на стан атмосферного повітря визначені статтею 23 Закону.

З метою забезпечення оптимальних умов життєдіяльності людини в районах житлової забудови, масового відпочинку і оздоровлення населення при визначенні місць розміщення нових, реконструкції діючих підприємств та інших об'єктів, які впливають або можуть впливати на стан атмосферного повітря, встановлюються санітарно-захисні зони (стаття 24 Закону).

Для визначення екологічної безпеки під час проєктування, розміщення, будівництва нових і реконструкції діючих підприємств та інших об'єктів проводяться оцінка впливу на довкілля та державна експертиза в порядку, визначеному законодавством (ст. 25 Закону).

Законом України "Про охорону навколишнього природного середовища" (ст. 20⁴ та 22) передбачено створення державної системи моніторингу довкілля

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							93
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

та проведення спостережень за станом навколишнього природного середовища, рівнем його забруднення.

Механізм організації та здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря визначено Порядком здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря (далі – Порядок), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14.08.2019 № 827 зі змінами.

Відповідно до Порядку, одним з суб'єктів моніторингу атмосферного повітря є виконавчі органи міських рад, яким необхідно встановлювати пункти спостережень та вести спостереження за рівнем забруднювальних речовин в межах території відповідної зони.

З метою впровадження державної системи спостережень за станом атмосферного повітря в області розроблено Програму державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря на 2021 – 2025 роки для зони "Черкаська", до якої, зокрема, входить і м. Сміла.

- в частині управління відходами:

Правові, організаційні, економічні засади діяльності щодо запобігання утворенню, зменшення обсягів утворення відходів, зниження негативних наслідків від діяльності з управління відходами, сприяння підготовці відходів до повторного використання, рециклінгу і відновленню з метою запобігання їх негативному впливу на здоров'я людей та навколишнє природне середовище регулюються Законом України "Про управління відходами" (далі – Закон).

Статтею 26 Закону визначені повноваження органів місцевого самоврядування у сфері управління відходами, зокрема: вирішення питань щодо розміщення на території відповідних територіальних громад об'єктів оброблення відходів, створення пунктів роздільного збирання побутових відходів, участь у розробленні та реалізації регіональних планів управління відходами, затвердження місцевих планів управління відходами тощо.

За даними інвентаризації місць видалення відходів за Смілянською територіальною громадою обліковується полігон твердих побутових відходів (ТПВ), розташований на землях Степанківської територіальної громади (с. Залевки), площею 4,47 га.

Законом встановлено, що з 1 січня 2030 року експлуатація місць розміщення відходів (полігонів, звалищ), що не оснащені системами випучення та знешкодження біогазу та фільтрату, системами моніторингу викидів в атмосферне повітря та моніторингу забруднення ґрунтів і підземних вод, забороняється.

З метою покращення управління відходами органам місцевого самоврядування необхідно відповідно до вимог Національної стратегії управління відходами в Україні до 2030 року (розпорядження Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 № 820-р) та Національного плану управління відходами до 2033 року (розпорядження Кабінету Міністрів України від 27.12.2024 № 1353-р) вжити заходи щодо запобігання та зведення до мінімуму утворення побутових відходів та підвищення рівня їх перероблення шляхом:

створення інфраструктури для оброблення побутових відходів (встановлення сміттесортувальних ліній; будівництва об'єктів оброблення побутових відходів);

оновлення матеріально-технічної бази для збирання змішаних побутових відходів;

очищення історичних місць розміщення відходів (закриття сміттєзвалищ, які не відповідають вимогам екологічної безпеки);

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							94
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

проведення рекультивації місць розміщення побутових відходів, які не відповідають встановленим вимогам;

ліквідації накопичень, непридатних до використання і заборонених до застосування хімічних засобів захисту рослин, тари від них та інше.

В області розробляється проєкт Регіонального плану управління відходами в Черкаській області (далі – Регіональний план).

Проєктом Регіонального плану визначено заходи та встановлено цільові показники, які є обов'язковими для перенесення до місцевих планів управління відходами, зокрема серед інших заходів для м. Сміла передбачається:

- створення пункту збирання відходів та центру із збирання відходів для їх ремонту з метою повторного використання;
- будівництво сміттесортувальної лінії.

Після затвердження Регіонального плану управління відходами Смілянській територіальній громаді необхідно розробити та затвердити місцевий план управління відходами відповідно до ст. 52 Закону України "Про управління відходами".

Вжиття заходів по впровадженню роздільного збору побутових відходів передбачено вимогами Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" (пункт "15" ст. 30), ст. 6, 13, 31 та 35 Закону України "Про управління відходами".

Роздільне збирання відходів здійснюється відповідно до Методики роздільного збирання побутових відходів, затвердженої наказом Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України від 13.12.2023 № 1130 (zareestrovano в Міністерстві юстиції України 02 лютого 2024 р. за № 168/41513).

Пропонуємо врахувати зазначену вище інформацію при підготовці Звіту про стратегічну екологічну оцінку та проєкту Програми економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік.

Додаток: в електронному вигляді.

Начальник

Віталій ПЕТРОВ

Наталія Стоноженко, 63-36-55

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							95
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

ВИТЯГ З ПЕРЕЛІКУ
територій та об'єктів екологічної мережі
Черкаська область
(найменування регіону)

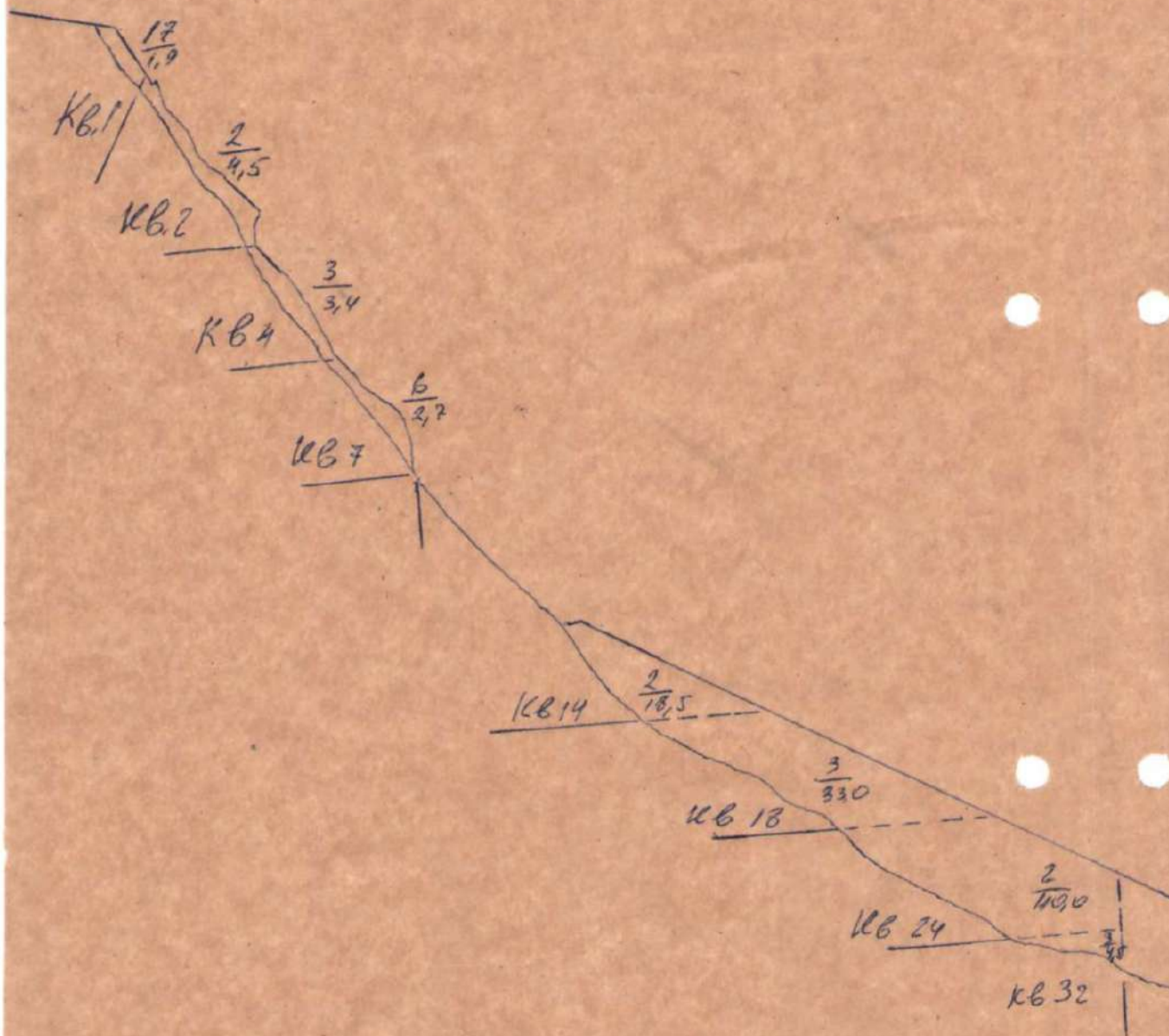
Порядковий номер	Серійний номер	Назва	Назва органу, дата прийняття та номер рішення про відношення території та об'єкта до переліку	Місце розташування	Площа, гектарів	Обліковий/кадастровий номер та цільове призначення земельної ділянки	Власник (користувач) земельної ділянки	Стисла характеристика природоохоронної цінності
1	1-к/м – VII-ЧК	РЛП „Трахтемирів“	Черкаська обласна рада, рішення від 26.02.2000 № 14-14	Канівський район, адміністративна межа Григорівської сільської ради	5562,5 га, з них: земельні ділянки приватної власності – 1011,945 га; землі вкриті лісовою рослинністю – 3238,3 га; землі під штучними водосховищами – 688,0 га; яри – 127,68 га			Парк розташований на складній мозаїці Канівських дислокацій. Яружно-балкові місцевості поширені по всій території парку. Вони займають 30% території. Глибина ярів сягає 40 метрів. Переважають лучно-степові та широколистяно-лісові формації. На території парку виявлено близько 70 регіонально-рідкісних видів представників рослинного та тваринного світу, а також видів занесених до Червоної книги (цибуля ведмежа, підсніжник білосніжний, лілія лісова, ковила дніпровська, ковила волосиста та ін.), дозорний імператор, пилкохвіст український, дибка степова, жуук-самітник, жуук-опень, вусач мускусний, махаон, подальрій, сколія-гігант, ведмелиця гера, мідянка, орлан-білохвіст, пугач, кулик-сорока, горностай, борсук, видра, сіпак подільський, ящірка телена, шмудка чорний, перепел, деркач, дрімлюга, просіянка, вечірниця дозорна, казан шіпій, нічниця волода та ін.) До складу території регіонального ландшафтного парку „Трахтемирів“ входять такі об'єкти ПЗФ: - геологічні пам'ятки природи місцевого значення „Веселий піщик“, „Канівська світа“, „Костівщина“; - заповідні урочища „Григорівські горби“, „Великі калки“, „Мушвіна гора“

2	2-к/м – II-ЧК	Заповідне урочище місцевого значення „Довжик“	Черкаська обласна рада, рішення від 23.12.1998 № 5-3	Городищенський район, адміністративна межа Ксаверівської сільської ради	19,8 га	Кадастровий номер не визначався та не присвоювався землі природно-заповідного призначення	Ксаверівська сільська рада Городищенського району	В заповідному урочищі представлені шліпня землі де зростає степова рослинність.
3	3-к/м – 0-ЧК	Ботанічний заказник місцевого значення „Безбородківський“	Черкаська обласна рада, рішення від 21.12.2007 № 14-19/V	Драбівський район, с.Безбородька	6,6398 га	Кадастровий номер не визначався та не присвоювався землі природно-заповідного призначення	Безбородківська сільська рада Драбівського району	Територія являє собою масив багаторічних насаджень бархату амурського (інтродуцент) на березі р. Коврай.
4	4-к/м – 0-ЧК	Гідрологічний заказник місцевого значення „Староріччя“	Черкаська обласна рада, рішення від 07.08.2008 № 20-16/V	Драбівський район, адміністративна межа Митлашівської сільської ради	37,8 га	Кадастровий номер не визначався та не присвоювався землі природно-заповідного призначення	ДП „Золотоніський лісове господарство“	Територія являє собою заболочену місцевість в долині р. Чумгак, з чергуванням широколистяних порід дерев, багаторічною підсофитною та наводою рослинності. Зустрічаються рідкісні для регіону види: білоус стиснутий, сосонка водна та пагата біла, що занесене до Червоної книги України. Є місцем гніздування водоплавних птахів.
5	5-к/м – II-ЧК	Орнітологічний заказник місцевого значення „Стави“	Черкаська обласна рада, рішення від 08.04.2000 № 15-4	Золотоніський район, адміністративна межа Кропивнянської сільської ради	37,3615 га	Кадастровий номер не визначався та не присвоювався землі природно-заповідного призначення	Кропивнянська сільська рада Золотоніського району	Територія заказника це ділянка р. Кропивня з прилеглими до неї болотами. Є місцем гніздування та розведення білих лебедів.
6	6-к/м – II-ЧК	Гідрологічний заказник місцевого значення „Бабків ставок“	Черкаська обласна рада, рішення від 17.12.2003 № 14-6	Маньківський район, адміністративна межа Дзержинської сільської ради	5,0 га	Кадастровий номер не визначався та не присвоювався землі природно-заповідного призначення	Дзержинська сільська рада Маньківського району	Заказник створено з метою збереження сприятливого гідрологічного режиму та охорони і відтворення місцевої флори та фауни.

16	18-к/м-П-ЧК	ентомологічний заказник місцевого значення «Стрілецький»	Ріш. ОВК від 14.04.1983 № 205 Ріш. ОВК від 21.11.1984 № 354	с/т. Маньківка, ур. «Стрілище», 4 км в бік с. Кишенці	2	Земельна ділянка не формувалася, кадастровий номер не визначався та не присвоювався	Маньківська селищна рада	Ділянка із степовою рослинністю з наявністю комах-сінтомсфазів
17	19-к/м-П-ЧК	ботанічний заказник місцевого значення «Рудий»	Ріш. Черкаської обласної ради від 03.07.2002 № 2-8	Капізівський район, с. Пшеничники	3	Кадастровий номер не визначався та не присвоювався, землі запасу – землі лісгосподарського призначення	Сільська рада с. Пшеничники	Об'єкт оголошений з метою охорони горіщіву яснинного та сон-трави
18	20-к/м-П-ЧК	Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Миський парк»	Ріш. ОВК від 27.06.1972 № 367 Ріш. ОВК від 21.11.1984 № 354	м. Смела, вул. Перемоги	33,2	Кадастровий номер не присвоювався, землі природно-заповідного фонду	Відділ культури Смілянського міськвиконкому	Насадження лісових порід, цінний зразок садово-паркового мистецтва
19	21-к/м-П-ЧК	Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Парко»	Ріш. ОВК від 27.06.1972 № 367 Ріш. ОВК від 21.11.1984 № 354	Околиця с/т. Монастирище, кв. 58 Монастирищенського лісництва	40,0	Кадастровий номер не присвоювався, землі рекреаційного призначення	Монастирищенська селищна рада	Зелена зона с/т. Монастирище. Старовинний парк
20	22-к/м-П-ЧК	Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Свявер «Молодіжний»	Ріш. Черкаської обласної ради від 05.03.2019 № 29-48/VII	Черкаський район, с. Геронимівка	2,0	Кадастровий номер присвоєний на частину земельної ділянки площею 0,22 га 7124982500-01:001-0634 зелених насаджень загального користування та ставки	Руськополівська сільська об'єднана територіальна громада	Мальовнича територія, облаштоване місце для відпочинку, проведення культурно-просвітницьких заходів, посеред скверу розташовується ставок, традиційне місце проведення свята Івана Купала

21	23-к/м-П-ЧК	Гідрологічний заказник місцевого значення «Джерела живої та мертвої води»	Ріш. Черкаської обласної ради від 05.03.2019 № 29-48/VII	Тальнівський район, с. Глибочок	11,9	Кадастровий номер не присвоювався, землі сільськогосподарського призначення (утілки – пасовища)	Глибочківська сільська рада	Оповіді легендами джерела, які вважаються цілющими, простягаються вдовж русла річки Гірський Тіок, що протікає територією села, місце зростання червонокнижних видів рослин
22	24-к/м-П-ЧК	Гідрологічний заказник місцевого значення «Ганничі»	Ріш. Черкаської обласної ради від 21.09.2018 № 24-51/VII	Чорнобаївський район, с. Малий Канівці	30,0	Кадастровий номер не присвоювався, землі водного фонду, відкриті заболочені землі, став	Великоканівська сільська рада	На території представлений типовий комплекс болотної рослинності: болото узгоджується з характером річчя р. Ірклія, а заплави якого воно утворилося. Спостерігаються процеси зміни рослинних угруповань, зокрема й у зв'язку з недостатньою забезпеченістю підземними й поверхнівими водами
23	25-к/м-П-ЧК	Ботанічний заказник місцевого значення «Великосеастянські яри»	Ріш. Черкаської обласної ради від 28.12.2010 № 3-11/V	Христинівський район, с. Велика Севастианівка	91,4	Кадастровий номер не присвоювався, землі водного фонду, пасовище, болото, ставки, землі сільськогосподарського призначення, господарських шляхів, протопи	Великосеастянська сільська рада	Територія з типовими елементами лісостепу, на якій зростають лікарські рослини
24	26-к/м-П-ЧК	Гідрологічний заказник місцевого значення «Бубирова гребля»	Ріш. Черкаської обласної ради від 06.07.2018 № 23-12/VII	Чорнобаївський район, с. Великий Канівці	80,0	Кадастровий номер не присвоювався, землі водного фонду, відкриті заболочені землі	Великоканівська сільська рада	Ділянка являє собою типові низинне болото у стадії формування болотної рослинності, болотна рослинність пильним масивом наповнює заплаву р. Ірклія; спостерігається вкращення степових видів
25	27-к/м-П-ЧК	Ботанічний заказник місцевого значення «Кут»	Ріш. Черкаської обласної ради від 23.10.2019 № 32-41/VIII	Драбівський район, с. Остапівка	15,8	Кадастровий номер присвоєний на частину земельної ділянки	Остапівська сільська рада	Територія являє собою балку, яка розташована в системі річкового стоку р. Чумгак з добре збереженою чагарниковою, лучно-степовою, лучною та лучно-болотною рослинністю

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							97
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

Масштаб 1: 25000

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							98
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

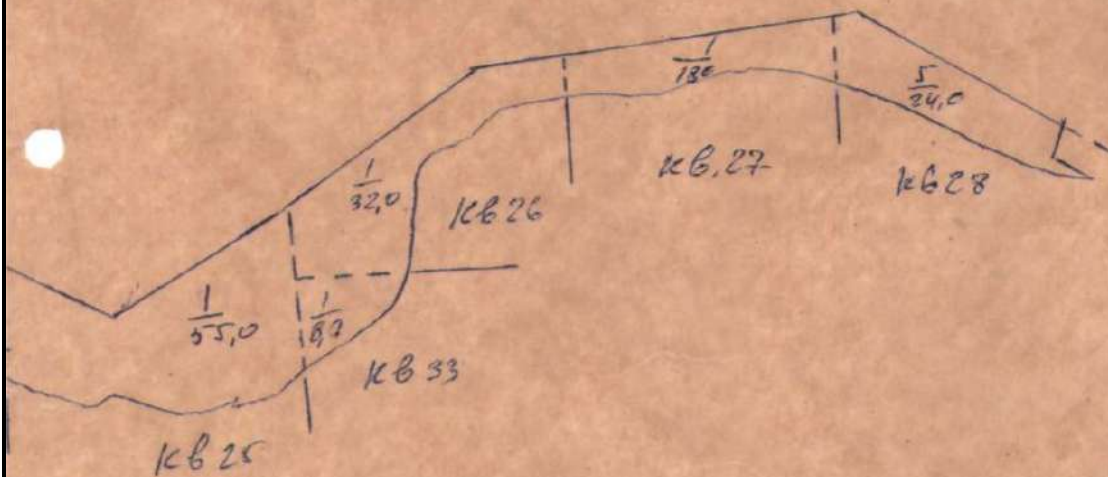
Вержавский записки итсегово жажени
"Грджинско брото"

Смѣненіе писицъ
Въ древнихъ писицъ.

Conus bonis

12. ~~Землеустройство~~

Дал А. Бабенко.

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							99
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

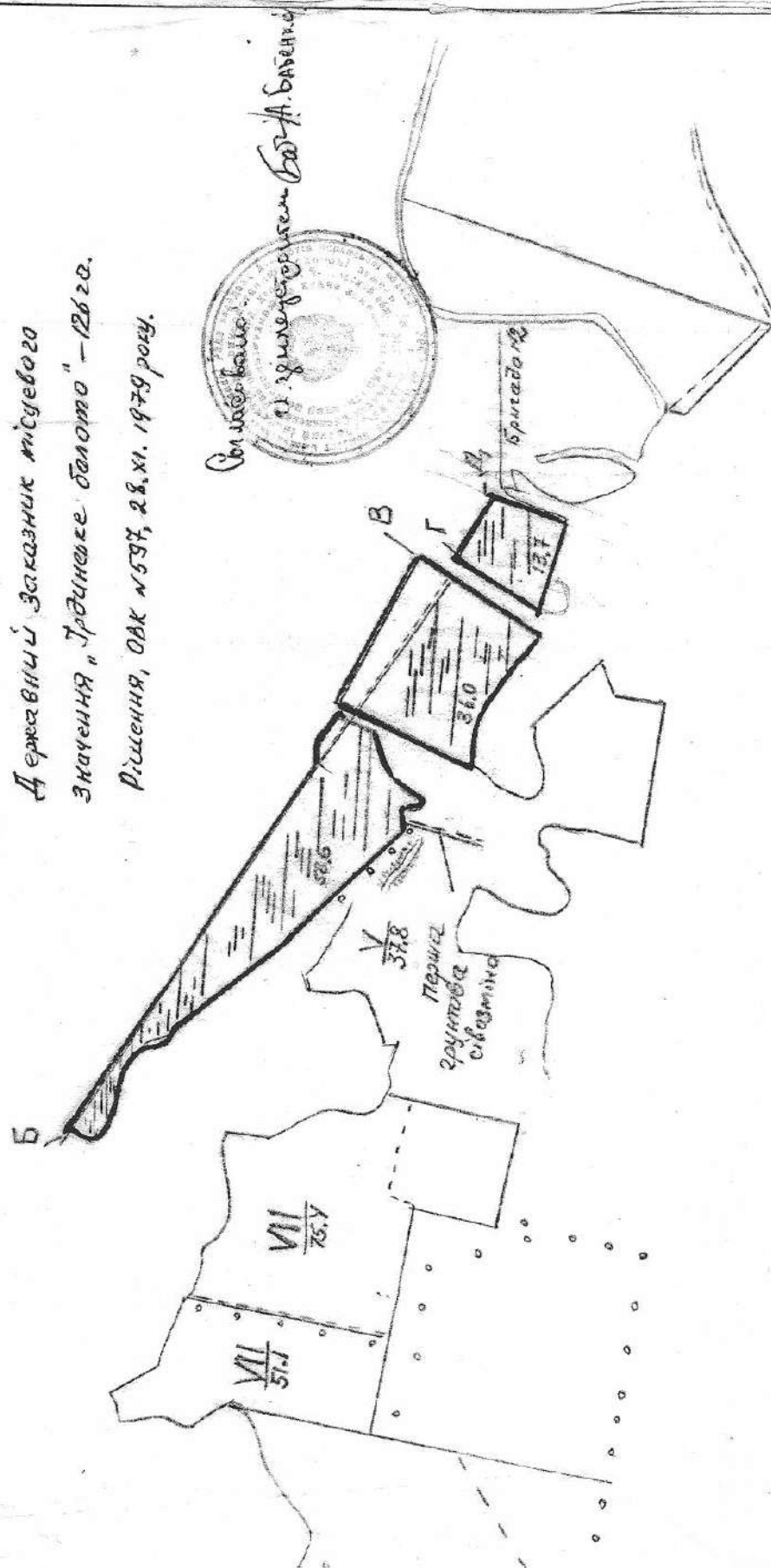
Викупівка

в плану внутрішньогосподарського землеустрою
копюсн "Серп і Молот" в. Поксе Смілянського району

Черкаської області.

Державний заказник місцевого
значення "Ірдинське болото" - 12620.

Рішення, ОАК №597, 28.хл. 1979 року.

Виконав
г. землеустроєм Бабенко

					2025
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата

Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»

Аркуш

100

154

ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСНА РАДА НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ
ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ

Р І Ш Е Н Н Я

від 21.11.84 № 354
м. Черкаси

Про мережу територій
і об'єктів природно-
заповідного фонду
області

У відповідності з постановою Ради Міністрів Української РСР
від 23 липня 1983 р. № 311 "Про класифікацію та мережу територій
і об'єктів природно-заповідного фонду Української РСР" виконком
обласної Ради народних депутатів в и р і ш и в:

1. Прийняти пропозиції обласної Інспекції Державного коміте-
ту УРСР по охороні природи, обласного управління лісового госпо-
дарства і лісозаготівель, управління сільського господарства
облвиконкому, райвиконкомів про:

- затвердження мережі територій і об'єктів природно-заповід-
ного фонду місцевого значення згідно діючої класифікації (додат-
ки № 1-4);

- виключення заповідних територій і об'єктів місцевого зна-
чення із складу природно-заповідного фонду області в зв'язку з
невідповідністю з діючою класифікацією (додаток № 5);

2. Прийняти до відома, що Радою Міністрів УРСР, Держкомпри-
родою УРСР в області організовані території і об'єкти природно-
заповідного фонду республіканського значення (додаток № 6).

3. Відділам, управлінням облвиконкому, обласним управлінням,
виробничим об'єднанням, комбінатам, трестам, організаціям і під-
приємствам, у віданні яких знаходяться території і об'єкти при-
родно-заповідного фонду:

- забезпечити належне їх утримання і охорону, передбачити
виділення для цих цілей необхідних асигнувань і матеріальних
ресурсів;

- розробити проект положень на кожний державний заказник
місцевого значення на основі Типового положення, затвердженого
постановою Держплану і Державного комітету СРСР по науці і тех-
ніці від 27 квітня 1981 року № 77/106, і після погодження з об-
ласною Інспекцією Державного комітету УРСР по охороні природи
представити в місячний строк на затвердження облвиконкому;

- виділити до 01.05.1985 року в натурі межі територій і
об'єктів природно заповідного фонду з встановленням гранично-
господарських стовпів, типових охоронних знаків та інформацій-
них аншлаків, нанести їх контури на планово-картографічні мате-
ріали землекористувачів, оформити необхідні облікові справи.

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш 101
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

184

95. Полківничий	8.6	с. Іванівки	Гідрологічний	Колгоспу Ім. Горького	"-
96. Добрянський	8.0	с. Добра	"-	"-	"-
Монастирищенський район					
97. Цибулівський	371.0	с. Цибулів	Регулятор гідрологічного режиму. На болоті типова рослинність.	Радгоспу "Цибулівський" Черкаського виробничо-агрового об'єднання "Цукропром"	"-
98. Шуляцьке болото	318.0	с. Шарнополі	"-	Колгоспу Ім. Леніна	"-
Смілянський район					
99. Сунківський	28.0	с. Сунки	Болото з типовою болотною рослинністю.	Колгоспу Ім. Леніна	"-
100. Ірдинське болото	372.9	Колгосп "Серп і молот"-126 га, гічного режиму з околиця м. Сміли, типовою болотною рослинністю. Смілянське лісництво Смілянського лісгоспзагу 246.9 га	Регулятор гідрологічного режиму з типовою болотною рослинністю.	Колгоспу "Серп і молот"	"-
101. Бакаївський	10.9	с. Хрестителеве	Болото з типовою рослинністю.	Колгоспу Ім. Хуп з "Ізду КІРС	"-

ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСНА РАДА

РІШЕННЯ

21.09.2018

Про території та об'єкти
природно-заповідного
фонду області

Відповідно до пункту 24 частини першої статті 43 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні", статей 51-53 Закону України "Про природно-заповідний фонд України", Закону України "Про екологічну мережу України", враховуючи пропозиції Державної установи "Інституту еволюційної екології Національної академії наук України" від 02.01.2018 № 02, Великоканівської сільської ради Чорнобаївського району від 05.02.2018 № 274, згоду землевласників та землекористувачів, за поданням управління екології та природних ресурсів Черкаської обласної державної адміністрації від 02.08.2018 № 02/10-02-17/42844 з метою збереження природної різноманітності ландшафтів, водних та водно-болотних угідь, окремих ботанічних об'єктів, їх використання у виховних, наукових, природоохоронних та оздоровчих цілях, підтримання загального екологічного балансу, задоволення естетичних потреб громадян та збільшення площі природно-заповідного фонду області, обласна рада в и р і ш и л а:

1. Затвердити пропозиції Черкаської обласної державної адміністрації щодо оголошення територій та об'єктів природно-заповідного фонду згідно з додатком.
2. Запропонувати землекористувачам та землевласникам спільно з місцевими радами, у віданні яких знаходяться території та об'єкти природно-заповідного фонду, протягом року розробити документацію з встановлення меж відповідних територій в натурі (на місцевості).
3. Управлінню екології та природних ресурсів Черкаської обласної державної адміністрації внести відповідні зміни і доповнення до переліку територій та об'єктів природно-заповідного фонду області.
4. Контроль за виконанням рішення покласти на постійну комісію обласної ради з питань екології, використання природних ресурсів та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.

Голова

відділ
виконавчого
апарату

УКРАЇНА

Управління екології та природних ресурсів
Черкаської обласної державної адміністрації
« 02 » 10 2018
Вхідний № 2132/02/10-01-11

О. Вельбівець

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш 103
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

Перелік
територій та об'єктів, що мають природоохоронне та естетичне значення і підлягають особливій охороні

№ з/п	Найменування об'єкту	Категорія заповідності	Площа, га	Місце знаходження	Коротка характеристика	Землекористувачі та землевласники
1	2	3	4	5	6	7
1	Ганничі	Гідрологічний заказник місцевого значення	30,0	Чорнобайський район, с. Малі Каніви	На території представлений типовий комплекс болотної рослинності: болото утворюється з характером річища р. Іркліт, в заплаві якого воно утворилося; спостерігаються процеси зміни рослинних угруповань, зокрема й у зв'язку з недостатньою забезпеченістю підземними й поверхневими водами.	Великоканівська сільська рада Чорнобайського району
2	Багатівкові дерева дуба звичайного	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення	0,01	м. Сміла, на розі вулиць Перемоги та Соборна	Чотири дерева дуба звичайного (<i>Quercus robur</i> L.): Дуб № 1: орієнтовний вік 193 роки, обхват стовбура 3,38 м, висота 16 м. Дуб № 2: орієнтовний вік 182 роки, обхват стовбура 3,21 м, висота 16,5 м. Дуб № 3: орієнтовний вік 213 років, обхват стовбура 3,70 м, висота 17 м. Дуб № 4: орієнтовний вік 190 років, обхват стовбура 3,35 м, висота 15,5 м. Становлять природоохоронну, історико-культурну цінність, мають туристичне значення.	Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 3 коледжум

3	Графський дуб-красень	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення	0,01	м. Сміла, вул. Родзин Бобринських, 123	Дерево дуба звичайного (<i>Quercus robur</i> L.). Орієнтовний вік 310 років, обхват стовбура 5,30 м, висота 17,5 м. Становить природоохоронну, історико-культурну цінність, має туристичне значення.	Смілянська міська рада
4	Віковий дуб імені Якова Водяного	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення	0,01	м. Сміла, Північний вокзал Шевченківської дирекції залізничних перевезень Одеської залізниці	Дерево дуба звичайного (<i>Quercus robur</i> L.). Орієнтовний вік 220 років, обхват стовбура 3,92 м, висота 16,5 м. Становить природоохоронну, історико-культурну цінність, має туристичне значення.	Одеська залізниця
5	Софійські дуби	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення	0,01	м. Сміла, на розі вулиць Соборна та Софійська	Два дерева дуба звичайного (<i>Quercus robur</i> L.): Дуб № 1: орієнтовний вік 178 років, обхват стовбура 3,14 м, висота 17 м. Дуб № 2: орієнтовний вік 160 років, обхват стовбура 2,85 м, висота 17,5 м. Становить природоохоронну, історико-культурну цінність, має туристичне значення.	Смілянська міська рада

30,04 га

Керівник секретаріату обласної ради

Б. Панішев

План організації меж парку культури та відпочинку, пам'ятки
садово-паркового мистецтва в м.Сміла
масштаб 1:5000

Начальник управління архітектури,
регулювання забудови та
земельних відносин міста

С.М.Браунер

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		105

ТЕРАСОВА СІМІАНСЬКА РАДА НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ
ІНФОРМАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Р І Ш Е Н Н Я

№ 21.11.84 " 354

м. Черкаси

про мережу територій
і об'єктів природно-
заповідного фонду
області

У відповідності з постановою Ради Міністрів Української РСР від 22 липня 1983 р. № 311 "Про класифікацію та мережу територій і об'єктів природно-заповідного фонду Української РСР" виконком обласної Ради народних депутатів в и р і ш и в:

1. Прийняти пропозиції обласної Інспекції Державного комітету УРСР по охороні природи, обласного управління лісового господарства і лісозаготівель, управління сільського господарства обласного комітету, розглянувши про:

- розмежування мережі територій і об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення згідно діючої класифікації (додаток № 1-4);

- припинення заповідних територій і об'єктів місцевого значення із складу природно-заповідного фонду області в зв'язку з невідповідністю з діючою класифікацією (додаток № 5);

2. Прийняти до відома, що Радой Міністрів УРСР, Держкомприроди УРСР в області організовані території і об'єкти природно-заповідного фонду республіканського значення (додаток № 6).

3. Відділам, управлінням обласного комітету, обласним управлінням, виробничим об'єднанням, комбінатам, трестам, організаціям і підприємствам, у віданні яких знаходяться території і об'єкти природно-заповідного фонду:

- забезпечити належно їх утримання і охорону, передбачити виділення для них підлеглих необхідних асигнувань і матеріальних ресурсів;

- розробити проект положень на кожний державний заказник місцевого значення на основі Типового положення, затвердженого постановою Держзаконі Державного комітету СРСР по науці і техніці від 27 жовтня 1981 року № 106, Типового положення з обласною Інспекцією Державного комітету УРСР по охороні природи представити в місячний строк на затвердження обласному;

- виділити до 01.05.1985 року в натурі межі територій і об'єктів природно-заповідного фонду з встановленням гранично-господарських стовпів, типових охоронних знаків та інформаційних вивісників, нанести їх контури на планово-картографічні матеріали землекористувачів, оформити необхідні облікові справи.

					2025
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата

Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»

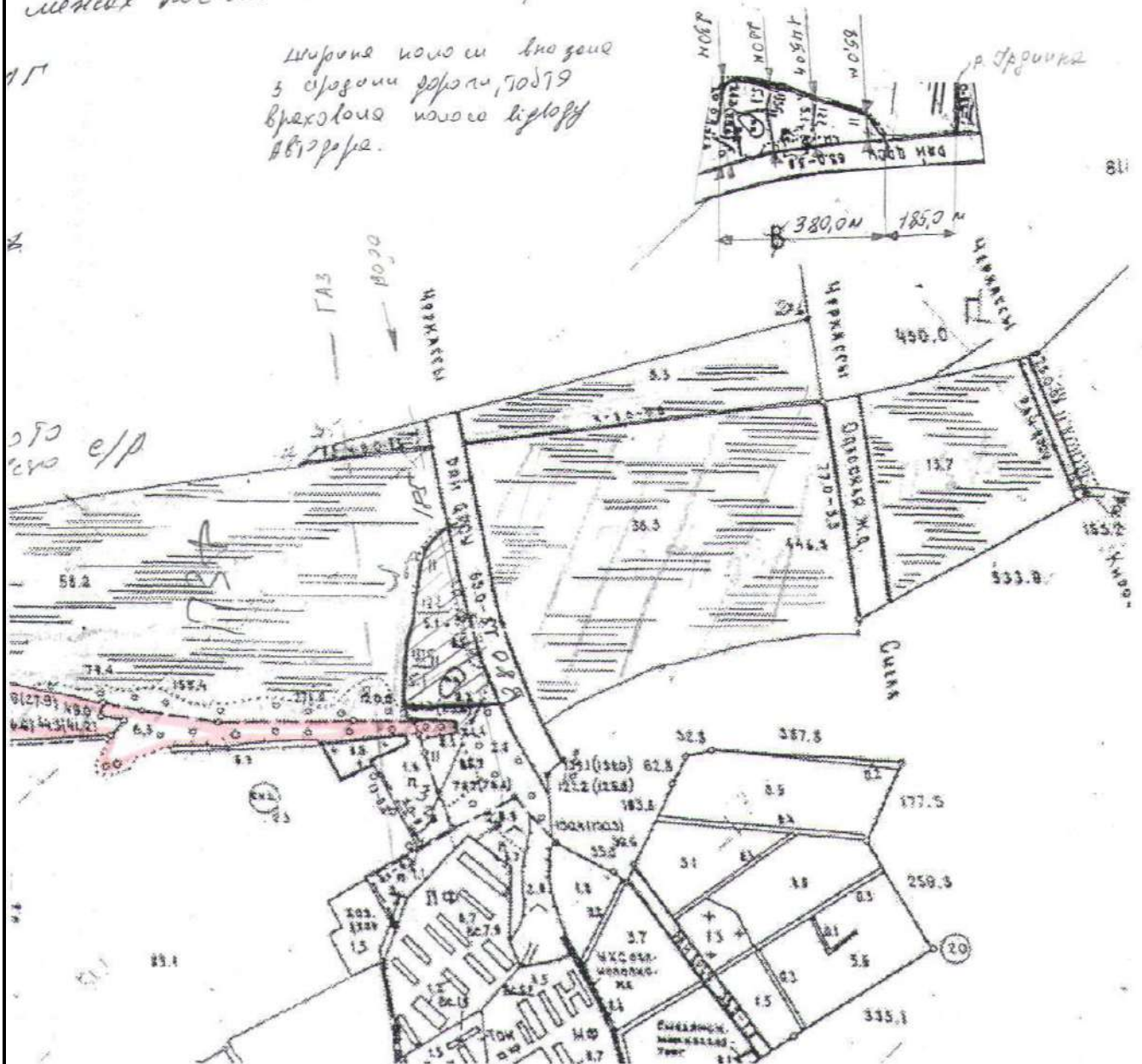
Аркуш

106

17. Парк	40.0	Околиця Монастирища, Монастирищенське лісництво Уманського лісгоспзагу, кв.58	Старовинний парк з ставком площею 4 га, тіністі алеї, оригінальний рельєф. В лісному насадженні вікові дерева дуба, місце відпочинку жителів селища.	Уманського лісгоспзагу	Рішенням обласного виконкому від 27.06.1972 р. № 367
<u>Смілянський район</u>					
18. Міський парк	33.2	м.Сміла, лівий берег р.Південний	Красивий ландшафт. Насадження цінних лісових порід дерев. Місце відпочинку трудящих міста.	Комітату комунальних підприємств мілкоупногопу УРСР	" - "
<u>Монобайський район</u>					
19. Колтосенний дендронарк	1.5	с.Васютинці	Цінна колекція рослин-екзотів 180 видів.	Кравдіна колтосну "Дніпро"	Рішенням обласного виконкому від 12.01.1982 р. № 12
20. Шкільний дендронарк	0.5	с.Васютинці	Шкільний дендронарк. Цінна колекція дерев і чагарників, екзотів. Місце практики учнів.	Васютинської середньої школи	Рішенням обласного виконкому від 27.06.1972 р. № 367
21. Велико-Буріський парк	105.8	с.Велика Бурілка	Лісовий масив-парк, заснований в 30-роках ХХІ ст. на правому березі р.Сули. Красивий ландшафт. Місце відпочинку.	Золотоніського лісгоспзагу, Пленрадгоспу "В.Буріський" міськоїгоспу УРСР	" - "

75

широкие колес и вращаю
з. срезали роторы, 70579
вращающего колес враща
Автомобиль.

Земляна ділянка, замітрівана зеленим коловором, є перешко-
дитвою для забудови, при умови дотримання вимог загон-
ного зв'язу з об'єктами пожегнення із Насамптітніва
Спасного району.

См. также разд. 10

Спасибо за работу
Спасибо за работу
13.10.2007 г.

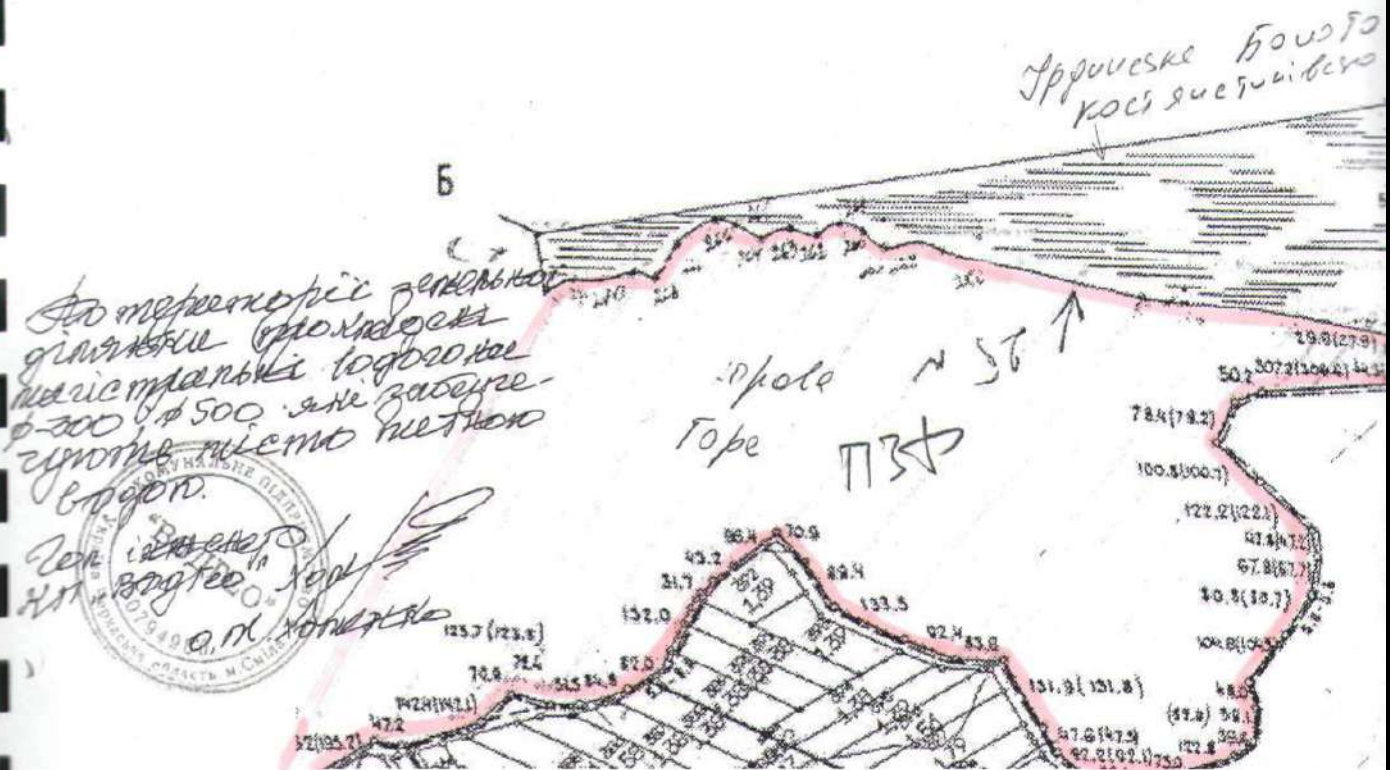
13.10.2007 p.

5-246 Pa

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							108
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

Експлікація

- ПЗФ місцелого значення "Грудиске болото" в с. Гр. м.
- ПЗФ "місцелого значення "Юрале Гора" (місцевості ДЛГ
- Газифікація високого тиску (охоронна зона 100м)
- Ворітні 438 та 400 м. півного водозабірної мережі
- Земельна ділянка якої не підлягає до об'єктів ПЗФ

Ділянка, заштрихована зеленим кольором з держлісфонду не
 належить до об'єктів ПЗФ
 О.І. Школяр

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		109

ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСНА РАДА НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ
ВИСНОВАНИЙ КОМІТЕТ

Р І Ш Е Н Н Я

від 21.11.84 " 354

м. Черкаси

Про мережу територій
І об'єктів природно-
заповідного фонду
області

У відповідності з постановою Ради Міністрів Української РСР від 23 липня 1983 р. № 311 "Про класифікацію та мережу територій І об'єктів природно-заповідного фонду Української РСР" виконком обласної Ради народних депутатів в р і ш и в:

1. Прийняти пропозиції обласної Інспекції Державного комітету УРСР по охороні природи, обласного управління лісового господарства І лісозаготівель, управління сільського господарства облвиконкому, райвиконкомів про:

- затвердження мережі територій І об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення згідно діючої класифікації (додатки № 1-4);

- виключення заповідних територій І об'єктів місцевого значення із складу природно-заповідного фонду області в зв'язку з невідповідністю з діючою класифікацією (додаток № 5);

2. Прийняти до відома, що Радой Міністрів УРСР, Держкомприродою УРСР в області організовані території І об'єкти природно-заповідного фонду республіканського значення (додаток № 6).

3. Відділам, управлінням облвиконкому, обласним управлінням, виробничим об'єднанням, комбінатам, трестам, організаціям І підприємствам, у віданні яких знаходяться території І об'єкти природно-заповідного фонду:

- забезпечити належне їх утримання І охорону, передбачити виділення для цих цілей необхідних асигнувань І матеріальних ресурсів;

- розробити проект положень на козний державний заказник місцевого значення на основі Типового положення, затвердженого постановою Держплану І Державного комітету СРСР по науці І техніці від 27 квітня 1981 року № 77/106, І після погодження з обласною Інспекцією Державного комітету УРСР по охороні природи представити в місячний строк на затвердження облвиконкому;

- виділити до 01.05.1985 року в натурі межі територій І об'єктів природно-заповідного фонду з встановленням гранично-господарських стовпів, типових охоронних знаків та інформаційних ашилягів, нанести їх контури на планово-картографічні матеріали землекористувачів, оформити необхідні облікові справи.

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш 110
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

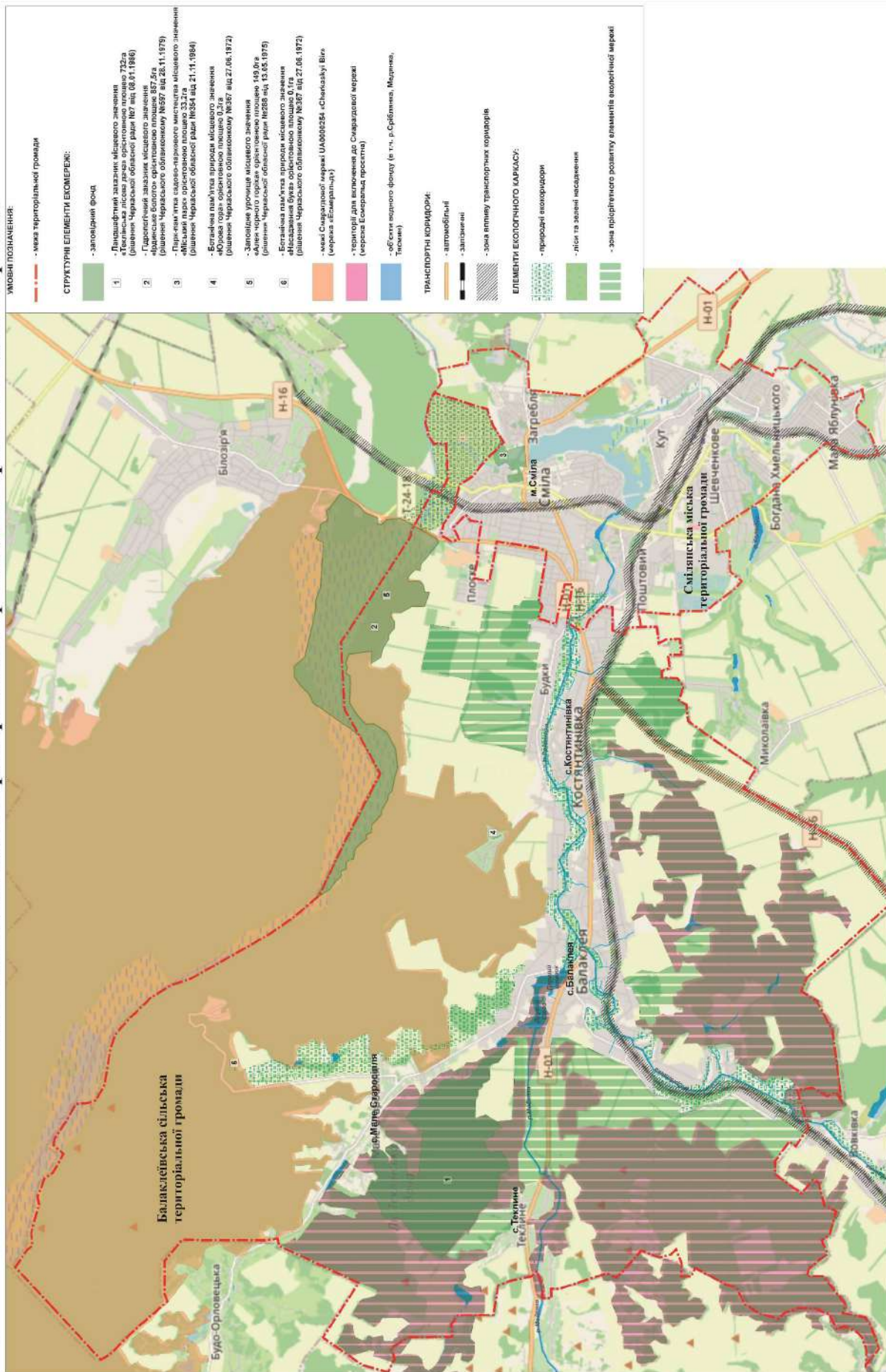
17. Південне Татанчанське	1173.0	Південна околиця с.Татанча. Татанчанське лісництво Корсунь-Шевченківського лісгоспзагу, кв.11-16,18-20, 22, 28-32.	Корсунь-Шевченківський район	Підприємство "Здобуток Хлібний"	Рішенням об- виконкому від 13.05. 1975 р. № 28
18. Різаний яр	233.0	Околиця с.Виграїв Лісові масиви Корсунського лісництва К-Шевченківського лісгоспзагу	Смілянський район	Смілянського лісгоспзагу	
19. Юрова гора	149.0	Смілянське лісництво Смілянського лісгоспзагу, кв.28, 35, 41	Гористий рельєф з насадженнями листяних порід, які мають грунтозахисне значення на крутосхилах. Історичне місце.	Смілянського лісгоспзагу	
20. Діброва Ф.І.Дубковецького	30.4	Околиця м.Тальне	Тальнівський район	Колгоспу "Здобуток Хлібний"	

41

Схема елементів екомережі на території Смілянської міської територіальної громади та прилеглих до неї громад

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							112
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

Схема елементів екомережі на території Смілянської міської територіальної громади та прилеглих до неї громад

М 1:20000

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш 113
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

Довідка про консультації

№ з/п	Уповноважений орган	Редакція частини проєкту ДДП/звіту про СЕО, до якого висловлено зауваження (пропозиції)	Зауваження/пропозиція	Спосіб врахування (враховано/не враховано/враховано частково)	Обґрунтування
-------	---------------------	---	-----------------------	---	---------------

1.	Управління екології та природних ресурсів Черкаської ОДА (лист за №02/10-04-24/1516/02/10-04-24/11820 від 06.05.2025)	Проєкт ДДП «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік», у т.ч. звіт про його стратегічну екологічну оцінку	До звіту про СЕО		
			На стор. 11 наведено інформацію щодо наявності на території м. Сміла об'єкту природно-заповідного фонду – гідрологічної пам'ятки природи місцевого значення "Джерело" площею 0,03 га. За даними, наявними в Управлінні, вищезазначений об'єкт відсутній у Переліку територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного та місцевого значення на території Черкаської області. Перелік об'єктів природно-заповідного фонду, розташованих на території м. Сміла, надано листом Управління від 19.03.2025 № 02/10-04-18/1025/02/10-04-24/7406.	Враховано	
			Необхідно надати характеристику прогнозних змін поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, для складових довкілля (атмосферне повітря, водні, земельні ресурси, природоохоронні території та об'єкти) у випадку, якщо документ державного планування не буде затверджено. Під час проведення аналізу змін слід використовувати адміністративні дані, статистичну інформацію та результати досліджень, проведені під час розробки Програми та складання Звіту.	Враховано	
			У розділі 3 необхідно надати характеристику наслідків для складових довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я після реалізації рішень Програми (використовуючи адміністратив-	Враховано	

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							114
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

			ні дані, статистичну інформацію та результати досліджень, проведені під час розробки проєкту Програми та складання Звіту), відповідно до вимог частини 3 пункту 2 статті 11 Закону.		
			До розділу 4 необхідно додати адміністративні дані, статистичну інформацію та результати досліджень, проведені під час розробки проєкту Програми та складання Звіту.	Враховано	
			У розділі 5: - зазначено, що зобов'язання та заходи у сфері охорони довкілля та сталого розвитку використання природних ресурсів на загальнодержавному та місцевому рівнях встановлюються, зокрема, Національним планом управління відходами до 2030 року, затвердженим розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.02.2019 № 117-р, який відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 27.12.2024 № 1353-р "Про затвердження Національного плану управління відходами до 2033 року та визнання такими, що втратили чинність, деяких актів" втратив чинність; - наведено інформацію щодо Плану реалізації Стратегії розвитку Черкаської області на період 2021 - 2023 роки (рішення Черкаської обласної ради від 19.02.2021 № 5-17/VIII зі змінами), термін дії якого закінчився; - необхідно відкоригувати інформацію щодо Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 07.12.2016 № 932-р, яка втратила чинність. Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30.05.2024 № 483-р схвалено	Враховано	

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							115
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

			Стратегію формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року і затверджено операційний план заходів з її реалізації У 2024-2026 роках. - на стор. 37 Звіту не вірно наведено посилання на нормативно-правовий акт, яким регулюються повноваження у сфері управління відходами, а саме на Закон України "Про відходи". Разом з тим, з 09.07.2023 введено в дію Закон України "Про управління відходами", який регулює правові, організаційні, економічні засади діяльності щодо запобігання утворенню, зменшення обсягів утворення відходів, зниження негативних наслідків від діяльності з управління відходами, сприяння підготовці відходів до повторного використання, рециклінгу і відновленню з метою запобігання їх негативному впливу на здоров'я людей та навколишнє природне середовище. - до текстової частини розділу (стор. 37) пропонуємо включити Методичні рекомендації щодо врахування кліматичного компонента в документах державного планування та під час здійснення стратегічної екологічної оцінки, затверджені наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 31.10.2024 № 1382, які слід враховувати при виконанні стратегічної екологічної оцінки.		
			У розділі 7 пропонуємо визначити заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Програми на складові довкілля (атмосферне повітря, водні, земельні ресурси, природоохоронні території та об'	Враховано	

					єкти).		
					У розділі 7 необхідно передбачити заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання рішень Стратегія розвитку на атмосферне повітря, водні, земельні ресурси та природоохоронні території та об'єкти.	Враховано	
					Рекомендуємо у Звіт включити інформацію про використання літератури.	Не враховано	Розділи звіту представлені відповідно до вимог Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», де не передбачено додаткового розділу про використану літературу. Одночасно, інформація про джерела даних наведена в розділах 1 та 5 даного звіту CEO
					До проєкту документа державного планування		
					Враховуючи, що до складу Смілянської міської територіальної громади увійшло с. Ірдинівка, пропонуємо у проєкт Програми додати інформацію, завдання та пріоритети розвитку для с. Ірдинівка.	Враховано частково	Програму передбачає реалізацію заходів в межах всієї територіальної громади, зокрема і с.Ірдинівка
					До розділу I пропонуємо включити інформацію про стан навколишнього природного середовища на території громади (атмосферне повітря, водні, земельні ресурси, природоохоронні території та об'єкти) у 2024 році.	Не враховано	Зазначена інформація представлена в розділі2 звіту CEO, який є невід'ємною частиною даного проєкту
					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	
	Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата	Аркуш
							117

[illegible]

						- у колонці "Очікувані результати у 2025 році" пропонуємо додати словосполучення: "зниження індексу забруднення атмосферного повітря, зменшення викидів парникових газів в атмосферне повітря". Пункт 4: - пропонуємо доповнити словосполученням "реалізація проєктів з відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану річок"; - у колонці "Основні заходи для забезпечення виконання визначених цілей" пропонуємо доповнити словосполученням "відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану водних об'єктів"; - у колонці "Очікувані результати у 2025 році" пропонуємо додати словосполучення: "покращення стану водних об'єктів громади, що сприятиме адаптації до зміни клімату".		
						Крім того, перелік проєктів, робіт та заходів програми економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік пропонуємо доповнити заходами, які передбачається вжити для: - встановлення меж прибережних захисних смуг та водоохоронних зон; - зменшення викидів парникових газів, збільшення потенціалу поглинання парникових газів та сприяння адаптації території громади до негативних наслідків зміни клімату; - виявлення, ідентифікації самозаліснених земельних ділянок та переведення їх до земель лісгосподарського призначення.	Враховано частково	Враховано частково з урахуванням вірогідності відсутності відповідного фінансового ресурсу для реалізації всіх рекомендованих заходів до 2025 року
						Пропозиції: При реалізації рішень Програми пропонуємо використо-	Враховано	

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							119
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

					увати: - Земельний кодекс України; - Водний кодекс України; Закон України "Про водовідведення та очищення стічних вод" (далі - Закон), яким визначено правові, економічні та організаційні засади функціонування системи водовідведення, спрямовані на створення сприятливих умов життєдіяльності людини та захист навколишнього природного середовища від негативного впливу стічних вод. Зокрема, статтею 12 Закону визначені повноваження органів місцевого самоврядування у сфері водовідведення, зокрема: - затвердження та виконання місцевих програм у сфері водовідведення (місцеві правила приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення населеного пункту, місцеві правила приймання поверхневих стічних вод до систем водовідведення поверхневих стічних вод населеного пункту, місцеві правила збирання, транспортування та очищення стічних вод); - участь у розробленні та виконання відповідних державних, регіональних і місцевих програм; - надання згоди на розміщення на відповідній території нових або реконструкцію наявних об'єктів; - впровадження централізованого водовідведення в населених пунктах, популяційний еквівалент яких становить 2 тисячі і більше. Механізм визначення популяційного еквівалента населеного пункту встановлює Порядок визначення популяційного еквівалента населеного пункту, затверджений наказом Міністерства екології та при-		
					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							120
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

			родних ресурсів України від 14.01.2019 № 6, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 05.02.2019 року за № 125/33096. Статтями 16, 19 Закону визначено, що стічні води, які після очищення скидаються у водні об'єкти, повинні відповідати вимогам екологічним нормативам якості води масивів поверхневих вод. Відповідно ст. 30 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" до власних, самоврядних повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад у сфері житлово-комунального господарства належить вирішення питання щодо водовідведення, очищення стічних вод. - Державні будівельні норми ДБН В.2.5-75:2013 "Каналізація. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проєктування" (далі - ДБН). Згідно пункту 10.8 ДБНу стічні води малих населених пунктів повинні відводитися централізовано системою господарсько-побутової каналізації на очисні споруди населеного пункту. чисні споруди населеного пункту. - Порядок проведення оцінки стану водовідведення та очищення стічних вод, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 14.05.2024 № 548; - Державні будівельні норми України ДБН В.2.5-74:2013 "Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проєктування"; - Закон України "Про управління відходами"; - Закон України "Про регулювання містобудівної діяльності";				
					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							121
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

						- Закон України "Про систему громадського здоров'я". Державні будівельні норми ДБН Б.2.2-12:2019 "Планування і забудова територій"; - Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.1996 № 173. - Державні будівельні норми ДБН В. 1.1-31-2013 "Захист територій, будинків і споруд від шуму"; - Державні будівельні норми ДБН В.1.2-4:2019 "Інженерно-технічні заходи цивільного захисту"; - Державні будівельні норми ДБН Б.1.1-5:2007 "Склад, зміст, порядок розроблення, погодження та затвердження розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту на мирний час у містобудівній документації".		
						Відповідно до статті 17 Закону замовник у межах своєї компетенції здійснює моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, один раз на рік оприлюднює його результати на своєму офіційному вебсайті у мережі Інтернет, вносить до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення. Основні вимоги організації та здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення визначені Порядком здійснення моніторингу наслідків виконання документа	Враховано	

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							122
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

					державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2020 № 1272.			
					За результатами громадського обговорення замовник готує довідку про громадське обговорення, в якій підсумовує отримані зауваження і пропозиції та зазначає, яким чином у документі державного планування та звіті про стратегічну екологічну оцінку враховані зауваження і пропозиції (або обґрунтовує їх відхилення), а також обґрунтовує обрання саме цього документа державного планування у тому вигляді, в якому він запропонований до затвердження, серед інших виправданих альтернатив, представлених до розгляду. До довідки додаються протокол громадських слухань (у разі 6 проведення) та отримані письмові зауваження і пропозиції (частина 9 статті Закону). Довідка 12 про громадське обговорення є публічною інформацією та вноситься замовником до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки. Форма довідки про громадське обговорення наведена в додатку 5 Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування, затверджених наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 № 296 зі змінами. Частиною 7 статті 12 Закону визначено, що усі зауваження і пропозиції до проекту документа державного планування та звіту про стратегічну екологічну оцінку, одержані протягом встановленого строку, підлягають обов'язковому розгляду замовником і вносяться ним до	Враховано		
					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»		Аркуш
								123
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата			

			Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки. За результатами розгляду замовник враховує одержані зауваження і пропозиції або мотивовано їх відхиляє.		
			За результатами консультацій замовник готує довідку про консультації, якій підсумовує отримані зауваження і пропозиції та зазначає, яким чином документі державного планування та звіті про стратегічну екологічну оцінку враховані зауваження і пропозиції, а також обґрунтовує обрання саме цього документа державного планування у тому вигляді, в якому він запропонований до затвердження, серед інших виправданих альтернатив, представлених до розгляду. До довідки додаються отримані письмові зауваження і пропозиції. Довідка про консультації є публічною інформацією та підлягає внесенню замовником до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки. Форма довідки про консультації наведена в додатку 6 Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування, затверджених наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 № 296.	Враховано	
			Відповідно до статті 16 Закону замовник протягом п'яти робочих днів дня затвердження документа державного планування розміщує на своєму офіційному веб сайті та вносить до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки затверджений документ державного планування рішення про його затвердження, заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування, і письмово	Враховано	

[illegible]

						зміщувати в промислових та комунально-складських зонах населених пунктів та за їх межами або на території полігону твердих побутових відходів за умови організації санітарно-захисної зони відповідно до вимог санітарного законодавства. Розташування об'єктів сортування та утилізації побутових відходів на рекреаційних територіях у зонах санітарної охорони джерел водопостачання та прибережних смугах водойм, охоронних зон курортів забороняється. Окрім того, мають бути враховані вимоги ДБН В.2.4-2-2005 «Полігони твердих побутових відходів. Основні положення проектування. Зі змінами № 1 та № 2».		
Проект ДДП та звіту CEO								
						У Проекті та Звіті рекомендуємо врахувати наявність: Національного плану управління відходами до 2033 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27.12.2024 № 1353-р; Державної стратегії управління лісами України до 2035 року з операційним планом її реалізації у 2022 – 2024 роках, затверджених розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29.12.2021 № 1777-р; Водної стратегії України на період до 2050 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 09.12.2022 № 1134; Операційного плану заходів з реалізації у 2024-2026 роках Стратегії формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30 травня 2024 р. № 483-р; Стратегії зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року, затвердженої розпоря-	Враховано	Враховано в звіті CEO
					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш	
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		126	

						дженням Кабінету Міністрів України від 14.08.2019 № 688-р; Плану заходів з реалізації Стратегії зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21.10.2020 № 1567-р.		
						У Звіті потрібно додатково опрацювати наведення повної та взаємоузгодженої між окремими розділами інформації щодо визначення, опису та оцінювання наслідків для всіх передбачених статтею 1 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» (далі – Закон) складових довкілля - флори, фауни, біорізноманіття, надр, ґрунту, клімату, повітря, води, ландшафту, природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодії цих факторів. Зокрема, у розділі 2 Звіту не наведена інформація щодо фауни, біорізноманіття, ландшафту, безпеки життєдіяльності населення, матеріальних активів та об'єктів культурної спадщини. Розділ 3 Звіту потребує доповнення інформацією про характеристику всіх складових довкілля, визначених Законом.	Враховано	
						Інформацію щодо природоохоронних територій та об'єктів, впливу на них і наслідків для них пропонуємо уточнити, з урахуванням визначення згідно з пунктом 9 додатку до Закону України «Про національну інфраструктуру геопросторових даних» («Природоохоронні території та об'єкти – функціональні та	Враховано	
					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»		Аркуш
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата			127

			охоронні зони територій та об'єктів природно-заповідного фонду, території, зарезервовані з метою наступного заповідання, водноболотні угіддя міжнародного значення, біосферні резервати програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера», об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО»). Відомості щодо територій та об'єктів екомережі, слід наводити з урахуванням переліку складових структурних елементів екомережі, який визначений статтею 5 Закону України «Про екологічну мережу України».		
			Беручи до уваги, що на території громади розташований гідрологічний заказник місцевого значення «Ірдинське болото», пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Міський парк культури та відпочинку», гідрологічна пам'ятка природи місцевого значення «Джерело», заповідне урочище «Юрова гора» та наявний об'єкт Смарагдової мережі Cherkaskyi Bir UA0000254, тому рекомендуємо: забезпечити врахування вимог статей 7, 26, 30, 38 та ін. Закону України «Про природно-заповідний фонд України» щодо дотримання режимів існуючих територій та об'єктів природно-заповідного фонду; врахувати питань охорони дикої флори та фауни і природних середовищ існування на території Смарагдової мережі (Cherkaskyi Bir UA0000254), дотримання вимог Бернської конвенції (у т.ч. резолюцій 4, 6 її Постійного комітету)	Враховано	
			Щодо наявного об'єкту Смарагдової мережі Cherkaskyi Bir UA0000254: - у розділі 3 Звіту оцінити ймовірні ризики впливу від	Враховано	

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							128
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

			реалізації Проєкту на територію Смарагдової мережі; - у розділі 6 Звіту описати ймовірні наслідки від реалізації Проєкту для територію Смарагдової мережі; - розділ 7 Звіту доповнити інформацією про заходи, які заплановано вжити для зменшення або запобігання впливу на територію Смарагдової мережі.		
			Серед іншого рекомендуємо враховувати необхідність забезпечення збереження у довгостроковій перспективі природних оселищ та видів природної фауни і флори, що підлягають особливій охороні в Європі та вказані у стандартних формах даних територій Смарагдової мережі, що розміщені на офіційному сайті Ради Європи: https://www.coe.int/en/web/bern-convention/emerald-viewer.	Враховано	
			Рекомендуємо розділ 7 Звіту доповнити інформацією про заходи, які заплановано вжити для зменшення, запобігання та пом'якшення негативного впливу для всіх складових довкілля визначений Законом.	Враховано	
			Інформація розділу 9 Звіту має бути приведена у відповідність до вимог пункту 5 Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2020 № 1272.	Враховано	
			Звертаємо увагу, що у Звіті є посилання на нормативно-правові акти, що втратили чинність, а саме: - розпорядження Кабінету	Враховано	

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							129
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

			Міністрів України від 20.02.2019 № 117-р «Про затвердження Національного плану управління відходами до 2030 року» втратило чинність на підставі розпорядження Кабінету Міністрів України від 27.12.2024 № 1353-р «Про затвердження Національного плану управління відходами до 2033 року та визнання такими, що втратили чинність, деяких актів»; - розпорядження Кабінету Міністрів України від 07.12.2016 № 932-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року» втратило чинність на підставі розпорядження Кабінету Міністрів України від 30.05.2024 № 483-р «Про схвалення Стратегії формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року і затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2024-2026 роках».		
			Ураховуючи вищевикладене, Звіт потребує приведення у відповідність до норм чинного законодавства	Враховано	
			Насамкінець нагадуємо, що замовник має забезпечити інформування про затвердження Проекту відповідно до вимог статті 16 Закону, при цьому просимо зазначити реєстровий номер справи	Враховано	
3.	Міністерство охорони здоров'я України	Проект ДДП та Звіт про СЕО	Зауважень/пропозицій не надходило	Враховано	п.3 ст.13 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку»

За підсумками отриманих зауважень і пропозицій, з урахуванням розгляду виправданих альтернатив, які розглядалися звітом СЕО, внесені відповідні доповнення та коригування до проєкту ДДП та СЕО і зазначений проєкт обраний для затвердження в тому вигляді, який оприлюднено на офіційному веб-сайті замовника.

Письмові пропозиції і зауваження, отримані в процесі стратегічної екологічної оцінки документу державного планування наведені нижче.

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							131
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ
ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

вулиця Вернигори, 17, м. Черкаси, 18008, тел./факс: (0472) 63-36-55

E-mail: 38715482@ck.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 38715482

№ _____

на № _____ від _____

Управління економічного розвитку
виконавчого комітету Смілянської
міської ради

вул. Незалежності, 37,
м. Сміла, Черкаський район,
Черкаська область, 20701

Про надання зауважень і пропозицій

Управлінням розглянуто матеріали Звіту про стратегічну екологічну оцінку та проєкту "Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік" (далі – Програма, реєстраційний номер справи в Єдиному реєстрі № 12-03-13988-25). За результатами розгляду повідомляємо.

Відповідно до статті 8 Закону України "Про стратегічну екологічну оцінку" (далі – Закон) надаємо зауваження і пропозиції до Звіту про стратегічну екологічну оцінку (далі – Звіт) та проєкту Програми.

Зауваження.

1. У представленому на розгляд Звіті.

1.1. У розділі 2:

- на стор. 11 наведено інформацію щодо наявності на території м. Сміла об'єкту природно-заповідного фонду – гідрологічної пам'ятки природи місцевого значення "Джерело" площею 0,03 га.

За даними, наявними в Управлінні, вищезазначений об'єкт відсутній у Переліку територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного та місцевого значення на території Черкаської області.

Перелік об'єктів природно-заповідного фонду, розташованих на території м. Сміла, надано листом Управління від 19.03.2025 № 02/10-04-18/1025/02/10-04-24/7406.

- необхідно надати характеристику прогностичних змін поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, для складових довкілля (атмосферне повітря, водні, земельні ресурси, природоохоронні території та об'єкти) у випадку, якщо документ державного планування не буде затверджено. Під час проведення аналізу змін слід використовувати адміністративні дані, статистичну інформацію та результати досліджень, проведені під час розробки Програми та складання Звіту.

Черкаська обласна державна адміністрація
№ 02/10-04-24/1516/02/10-04-24/11820 від 06.05.2025

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							132
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

1.2. У розділі 3 необхідно надати характеристику наслідків для складових довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я після реалізації рішень Програми (використовуючи адміністративні дані, статистичну інформацію та результати досліджень, проведені під час розробки проєкту Програми та складання Звіту), відповідно до вимог частини 3 пункту 2 статті 11 Закону.

1.3. До розділу 4 необхідно додати адміністративні дані, статистичну інформацію та результати досліджень, проведені під час розробки проєкту Програми та складання Звіту.

1.4. У розділі 5:

- зазначено, що зобов'язання та заходи у сфері охорони довкілля та сталого розвитку використання природних ресурсів на загальнодержавному та місцевому рівнях встановлюються, зокрема, Національним планом управління відходами до 2030 року, затвердженим розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.02.2019 № 117-р, який відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 27.12.2024 № 1353-р "Про затвердження Національного плану управління відходами до 2033 року та визнання такими, що втратили чинність, деяких актів" втратив чинність;

- наведено інформацію щодо Плану реалізації Стратегії розвитку Черкаської області на період 2021 – 2023 роки (рішення Черкаської обласної ради від 19.02.2021 № 5-17/VIII зі змінами), термін дії якого закінчився;

- необхідно відкоригувати інформацію щодо Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 07.12.2016 № 932-р, яка втратила чинність. Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30.05.2024 № 483-р схвалено Стратегію формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року і затверджено операційний план заходів з її реалізації у 2024-2026 роках.

- на стор. 37 Звіту не вірно наведено посилання на нормативно-правовий акт, яким регулюються повноваження у сфері управління відходами, а саме на Закон України "Про відходи".

Разом з тим, з 09.07.2023 введено в дію Закон України "Про управління відходами", який регулює правові, організаційні, економічні засади діяльності щодо запобігання утворенню, зменшення обсягів утворення відходів, зниження негативних наслідків від діяльності з управління відходами, сприяння підготовці відходів до повторного використання, рециклінгу і відновленню з метою запобігання їх негативному впливу на здоров'я людей та навколишнє природне середовище.

- до текстової частини розділу (стор. 37) пропонуємо включити Методичні рекомендації щодо врахування кліматичного компонента в документах державного планування та під час здійснення стратегічної екологічної оцінки, затверджені наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 31.10.2024 № 1382, які слід враховувати при виконанні стратегічної екологічної оцінки.

1.5. У розділі 7 пропонуємо визначити заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							133
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

Програми на складові довкілля (атмосферне повітря, водні, земельні ресурси, природоохоронні території та об'єкти).

1.6. Рекомендуємо у Звіт включити інформацію про використану літературу.

2. У представленому на розгляд проєкті Програми:

2.1. Враховуючи, що до складу Смілянської міської територіальної громади увійшло с. Ірдинівка, пропонуємо у проєкт Програми додати інформацію, завдання та пріоритети розвитку для с. Ірдинівка.

2.2. До розділу I пропонуємо включити інформацію про стан навколишнього природного середовища на території громади (атмосферне повітря, водні, земельні ресурси, природоохоронні території та об'єкти) у 2024 році.

2.3. Підпункт 3.8 "Охорона навколишнього природного середовища" пункту 3 "Якість життя" розділу II "Пріоритетні напрями розвитку Смілянської міської територіальної громади у 2025 році":

2.3.1. Пункт 1:

- пропонуємо викласти в такій редакції: "забезпечення екологічної безпеки у сфері управління відходами";

- у колонці "Очікувані результати у 2025 році" пропонуємо додати словосполучення: "запобігання забрудненню навколишнього природного середовища, зменшення викидів парникових газів в атмосферне повітря, що сприятиме адаптації до зміни клімату, попередження утворення стихійних сміттєзвалищ".

2.3.2. Пункт 2:

- пропонуємо викласти в такій редакції: "розбудова та модернізація інфраструктури управління відходами (створення пункту збирання відходів та центру із збирання відходів для їх ремонту з метою повторного використання, будівництво сміттєсортувальної лінії (заходи передбачені проєктом Регіонального плану управління відходами в Черкаській області);

- у колонці "Очікувані результати у 2025 році" пропонуємо додати словосполучення: "розвиток інфраструктури управління відходами, реалізація якої сприятиме адаптації до зміни клімату".

2.3.3. Пункт 3:

- у колонці "Основні заходи для забезпечення виконання визначених цілей" пропонуємо додати захід "встановлення пунктів спостережень та ведення спостереження за рівнем забруднювальних речовин в межах м. Сміла";

- у колонці "Очікувані результати у 2025 році" пропонуємо додати словосполучення: "зниження індексу забруднення атмосферного повітря, зменшення викидів парникових газів в атмосферне повітря".

2.3.4. Пункт 4:

- пропонуємо доповнити словосполученням "реалізація проєктів з відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану річок";

- у колонці "Основні заходи для забезпечення виконання визначених цілей" пропонуємо доповнити словосполученням "відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану водних об'єктів";

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							134
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

- у колонці "Очікувані результати у 2025 році" пропонуємо додати словосполучення: "покращення стану водних об'єктів громади, що сприятиме адаптації до зміни клімату".

Крім того, перелік проєктів, робіт та заходів програми економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік пропонуємо доповнити заходами, які передбачається вжити для:

встановлення меж прибережних захисних смуг та водоохоронних зон;
зменшення викидів парникових газів, збільшення потенціалу поглинання парникових газів та сприяння адаптації території громади до негативних наслідків зміни клімату;

виявлення, ідентифікації самозаліснених земельних ділянок та переведення їх до земель лісгосподарського призначення.

Пропозиції.

1. При реалізації рішень Програми пропонуємо використовувати:

- Земельний кодекс України;
- Водний кодекс України;
- Закон України "Про водовідведення та очищення стічних вод" (далі – Закон), яким визначено правові, економічні та організаційні засади функціонування системи водовідведення, спрямовані на створення сприятливих умов життєдіяльності людини та захист навколишнього природного середовища від негативного впливу стічних вод.

Зокрема, статтею 12 Закону визначені повноваження органів місцевого самоврядування у сфері водовідведення, зокрема:

затвердження та виконання місцевих програм у сфері водовідведення (місцеві правила приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення населеного пункту, місцеві правила приймання поверхневих стічних вод до систем водовідведення поверхневих стічних вод населеного пункту, місцеві правила збирання, транспортування та очищення стічних вод);

участь у розробленні та виконання відповідних державних, регіональних і місцевих програм;

надання згоди на розміщення на відповідній території нових або реконструкцію наявних об'єктів;

впровадження централізованого водовідведення в населених пунктах, популяційний еквівалент яких становить 2 тисячі і більше.

Механізм визначення популяційного еквівалента населеного пункту встановлює Порядок визначення популяційного еквівалента населеного пункту, затверджений наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 14.01.2019 № 6, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 05.02.2019 року за № 125/33096

Статтями 16, 19 Закону визначено, що стічні води, які після очищення скидаються у водні об'єкти, повинні відповідати вимогам екологічним нормативам якості води масивів поверхневих вод.

Відповідно ст. 30 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" до власних, самоврядних повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад у сфері житлово-комунального господарства належить вирішення питання щодо водовідведення, очищення стічних вод.

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							135
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

- Державні будівельні норми ДБН В.2.5-75:2013 "Каналізація. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проєктування" (далі – ДБН).

Згідно пункту 10.8 ДБНу стічні води малих населених пунктів повинні відводитися централізовано системою господарсько-побутової каналізації на очисні споруди населеного пункту.

- Порядок проведення оцінки стану водовідведення та очищення стічних вод, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 14.05.2024 № 548;

- Державні будівельні норми України ДБН В.2.5-74:2013 "Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проєктування";

- Закон України "Про управління відходами";

- Закон України "Про регулювання містобудівної діяльності";

- Закон України "Про систему громадського здоров'я".

- Державні будівельні норми ДБН Б.2.2-12:2019 "Планування і забудова територій";

- Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.1996 № 173.

- Державні будівельні норми ДБН В. 1.1-31-2013 "Захист територій, будинків і споруд від шуму";

- Державні будівельні норми ДБН В.1.2-4:2019 "Інженерно-технічні заходи цивільного захисту";

- Державні будівельні норми ДБН Б.1.1-5:2007 "Склад, зміст, порядок розроблення, погодження та затвердження розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту на мирний час у містобудівній документації";

2. Відповідно до статті 17 Закону замовник у межах своєї компетенції здійснює моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, один раз на рік оприлюднює його результати на своєму офіційному вебсайті у мережі Інтернет, вносить до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення.

Основні вимоги організації та здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення визначені Порядком здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2020 № 1272.

3. За результатами громадського обговорення замовник готує довідку про громадське обговорення, в якій підсумовує отримані зауваження і пропозиції та зазначає, яким чином у документі державного планування та звіті про стратегічну екологічну оцінку враховані зауваження і пропозиції (або обґрунтовує їх відхилення), а також обґрунтовує обрання саме цього документа державного планування у тому вигляді, в якому він запропонований до затвердження, серед інших виправданих альтернатив, представлених до розгляду. До довідки додаються протокол громадських слухань (у разі

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							136
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

проведення) та отримані письмові зауваження і пропозиції (частина 9 статті 12 Закону).

Довідка про громадське обговорення є публічною інформацією та вноситься замовником до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки.

Форма довідки про громадське обговорення наведена в додатку 5 Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування, затверджених наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 № 296 зі змінами.

Частиною 7 статті 12 Закону визначено, що усі зауваження і пропозиції до проекту документа державного планування та звіту про стратегічну екологічну оцінку, одержані протягом встановленого строку, підлягають обов'язковому розгляду замовником і вносяться ним до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки. За результатами розгляду замовник враховує одержані зауваження і пропозиції або мотивовано їх відхиляє.

4. За результатами консультацій замовник готує довідку про консультації, в якій підсумовує отримані зауваження і пропозиції та зазначає, яким чином у документі державного планування та звіті про стратегічну екологічну оцінку враховані зауваження і пропозиції, а також обґрунтовує обрання саме цього документа державного планування у тому вигляді, в якому він запропонований до затвердження, серед інших виправданих альтернатив, представлених до розгляду. До довідки додаються отримані письмові зауваження і пропозиції.

Довідка про консультації є публічною інформацією та підлягає внесенню замовником до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки.

Форма довідки про консультації наведена в додатку 6 Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування, затверджених наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 № 296.

5. Відповідно до статті 16 Закону замовник протягом п'яти робочих днів з дня затвердження документа державного планування розміщує на своєму офіційному веб сайті та вносить до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки затверджений документ державного планування рішення про його затвердження, заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування, і письмово повідомляє про це Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України.

6. Наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 28.10.2020 № 213 (zareestrovano в Міністерстві юстиції України 04 січня 2021 р. за № 9/35631) затверджено Критерії визначення наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Ці Критерії є підставою для прийняття рішення про необхідність здійснення стратегічної екологічної оцінки незначних змін до документа державного планування, щодо якого раніше здійснювалася стратегічна екологічна оцінка.

Начальник

Віталій ПЕТРОВ

Наталія Стоноженко, 63-36-55

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							137
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

**МІНІСТЕРСТВО ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ
(МІНДОВКІЛЛЯ)**

вул. Митрополита Василя Липківського, 35, м. Київ, 03035, тел.: (044) 206-31-00, (044) 206-31-15,
факс: (044) 206-31-07, E-mail: info@merp.gov.ua, ідентифікаційний код 43672853

На № _____

**Смілянська міська рада
Черкаської області**

Про стратегічну екологічну оцінку

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України розглянуло внесений до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки (справа № 12-03-13988-25) проєкт документа державного планування «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік» (далі – Проєкт), звіт про стратегічну екологічну оцінку (далі – Звіт) та надає наступні зауваження і пропозиції.

Пропонуємо розглянути доповнення до Проєкту завданнями та заходами щодо:

відтворення лісів, створення нових та реконструкції існуючих полезахисних лісових смуг та інших захисних насаджень;

відновлення антропогенно змінених екосистем, консервації деградованих, малопродуктивних та техногенно забруднених земель.

Відповідно до матеріалів Проєкту на території громади передбачена розбудова та модернізація інфраструктури управління відходами (створення центрів з сортування твердих побутових відходів, перевантажувальних пунктів) тому зазначаємо, що відповідно до пункту 11.2.2 ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій», об'єкти сортування та утилізації побутових відходів допускається розміщувати в промислових та комунально-складських зонах населених пунктів та за їх межами або на території полігону твердих побутових відходів за умови організації санітарно-захисної зони відповідно до вимог санітарного законодавства. Розташування об'єктів сортування та утилізації побутових відходів на рекреаційних територіях у зонах санітарної охорони джерел водопостачання та прибережних смугах водойм, охоронних зон курортів забороняється.

УІВ
Міндовкілля
№25/7-21/6266-25 від 06.05.2025
КЕП: Семенюк О. С. 06.05.2025 16:42
3FAA9288358EC00304C00000F6CC2F00B7CEE100
Сертифікат дійсний з 13.03.2025 00:00 до 12.03.2027 23:59

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							138
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

Окрім того, мають бути враховані вимоги ДБН В.2.4-2-2005 «Полігони твердих побутових відходів. Основні положення проектування. Зі Змінами № 1 та № 2».

У Проекті та Звіті рекомендуємо врахувати наявність:

Національного плану управління відходами до 2033 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27.12.2024 № 1353-р;

Державної стратегії управління лісами України до 2035 року з операційним планом її реалізації у 2022 – 2024 роках, затверджених розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29.12.2021 № 1777-р;

Водної стратегії України на період до 2050 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 09.12.2022 № 1134;

Операційного плану заходів з реалізації у 2024-2026 роках Стратегії формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30 травня 2024 р. № 483-р;

Стратегії зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.08.2019 № 688-р;

Плану заходів з реалізації Стратегії зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21.10.2020 № 1567-р.

У Звіті потрібно додатково опрацювати наведення повної та взаємоузгодженої між окремими розділами інформації щодо визначення, опису та оцінювання наслідків для всіх передбачених статтею 1 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» (далі – Закон) складових довкілля - флори, фауни, біорізноманіття, надр, ґрунту, клімату, повітря, води, ландшафту, природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодії цих факторів. Зокрема, у розділі 2 Звіту не наведена інформація щодо фауни, біорізноманіття, ландшафту, безпеки життєдіяльності населення, матеріальних активів та об'єктів культурної спадщини. Розділ 3 Звіту потребує доповнення інформацією про характеристику всіх складових довкілля, визначених Законом.

Інформацію щодо природоохоронних територій та об'єктів, впливу на них і наслідків для них пропонуємо уточнити, з урахуванням визначення згідно з пунктом 9 додатку до Закону України «Про національну інфраструктуру геопросторових даних» («Природоохоронні території та об'єкти – функціональні та охоронні зони територій та об'єктів природно-заповідного фонду, території, зарезервовані з метою наступного заповідання, водно-болотні угіддя

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							139
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

міжнародного значення, біосферні резервати програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера», об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО»).

Відомості щодо територій та об'єктів екомережі, слід наводити з урахуванням переліку складових структурних елементів екомережі, який визначений статтею 5 Закону України «Про екологічну мережу України».

Беручи до уваги, що на території громади розташований гідрологічний заказник місцевого значення «Ірдинське болото», пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Міський парк культури та відпочинку», гідрологічна пам'ятка природи місцевого значення «Джерело», заповідне урочище «Іорова гора» та наявний об'єкт Смарагдової мережі Cherkaskyi Bir UA0000254, тому рекомендуємо:

забезпечити врахування вимог статей 7, 26, 30, 38 та ін. Закону України «Про природно-заповідний фонд України» щодо дотримання режимів існуючих територій та об'єктів природно-заповідного фонду;

врахувати питань охорони дикої флори та фауни і природних середовищ існування на території Смарагдової мережі (Cherkaskyi Bir UA0000254), дотримання вимог Бернської конвенції (у т.ч. резолюцій 4, 6 її Постійного комітету).

Щодо наявного об'єкту Смарагдової мережі Cherkaskyi Bir UA0000254:

у розділі 3 Звіту оцінити ймовірні ризики впливу від реалізації Проекту на територію Смарагдової мережі;

у розділі 6 Звіту описати ймовірні наслідки від реалізації Проекту для територію Смарагдової мережі;

розділ 7 Звіту доповнити інформацією про заходи, які заплановано вжити для зменшення або запобігання впливу на територію Смарагдової мережі.

Серед іншого рекомендуємо враховувати необхідність забезпечення збереження у довгостроковій перспективі природних оселищ та видів природної фауни і флори, що підлягають особливій охороні в Європі та вказані у стандартних формах даних територій Смарагдової мережі, що розміщені на офіційному сайті Ради Європи: <https://www.coe.int/en/web/bern-convention/emerald-viewer>.

Рекомендуємо розділ 7 Звіту доповнити інформацією про заходи, які заплановано вжити для зменшення, запобігання та пом'якшення негативного впливу для всіх складових довкілля визначений Законом.

Інформація розділу 9 Звіту має бути приведена у відповідність до вимог пункту 5 Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2020 № 1272.

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							140
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

Звертаємо увагу, що у Звіті є посилання на нормативно-правові акти, що втратили чинність, а саме:

розпорядження Кабінету Міністрів України від 20.02.2019 № 117-р «Про затвердження Національного плану управління відходами до 2030 року» втратило чинність на підставі розпорядження Кабінету Міністрів України від 27.12.2024 № 1353-р «Про затвердження Національного плану управління відходами до 2033 року та визнання такими, що втратили чинність, деяких актів»;

розпорядження Кабінету Міністрів України від 07.12.2016 № 932-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року» втратило чинність на підставі розпорядження Кабінету Міністрів України від 30.05.2024 № 483-р «Про схвалення Стратегії формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року і затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2024-2026 роках».

Ураховуючи вищевикладене, Звіт потребує приведення у відповідність до норм чинного законодавства.

Насамкінець нагадуємо, що замовник має забезпечити інформування про затвердження Проєкту відповідно до вимог статті 16 Закону, при цьому просимо зазначити реєстровий номер справи.

Заступник Міністра

Олександр СЕМЕНЕЦЬ

Юлія Томко 594 91 01

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							141
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

Довідка про громадське обговорення

№ з/п	Автор зауваження/ пропозиції (юридична або фізична особа)	Редакція частини проекту ДДП/ Звіту про СЕО, до якої висловлено зауваження (пропозицію)	Зауваження/ пропозиція	Спосіб врахування	Обґрунтування
До проекту ДДП та звіту СЕО					
1.	-	-	-	-	-

За результатами проведення громадських обговорень пропозицій та зауважень від громадськості не надходило. Документ державного планування зі звітом про СЕО, обраний для затвердження в тому вигляді, який оприлюднено на офіційному веб-сайті замовника.

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							142
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

ПРОТОКОЛ
громадських слухань щодо розгляду проекту звіту про стратегічну екологічну
оцінку документу державного планування «Програма економічного і соціального
розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»

06 травня 2025 року

м. Сміла

Місце проведення: м. Сміла, вул. Незалежності, 37, Малий зал засідань Смілянської міської ради.

Присутні: 12 учасників (копія реєстру додається);

Замовник – Управління економічного розвитку виконавчого комітету Смілянської міської ради, в особі начальника Матвєєнко Л.В.

Розробник – ФОП Дронь М.С.

Порядок денний:

1. Відкриття громадських слухань щодо необхідності розроблення Звіту про стратегічну екологічну оцінку документу державного планування «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік».

2. Доповідь Розробника Звіту СЕО до документу державного планування та презентація.

3. Запитання до основних доповідачів та їх відповіді. Дебати.

І. СЛУХАЛИ:

Матвєєнко Л.В., яка коротко повідомила присутнім щодо процедури проведення громадських слухань

Інформаційне повідомлення про проведення громадських слухань в рамках громадського обговорення щодо врахування громадських інтересів під час розроблення документу державного планування зі звітом про стратегічну екологічну оцінку розміщено на офіційному сайті 12.03.2025 за посиланням <https://smila-rada.gov.ua/ekonomika-mista/strategichna-ekologichna-ocinka>

Додаткове інформаційне повідомлення розміщене на офіційному сайті 10.04.2025 за посиланням:

<https://smila-rada.gov.ua/content/dodatkovye-informatsiynye-povidomlennya-pro-provedennya-gromadskiyh-sluhan-v-ramkah-gromadskogo>.

Дронь М.С.:

Інформувала учасників щодо порядку подачі пропозицій/зауважень до проекту звіту про стратегічну екологічну оцінку документу державного планування «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік».

СЛУХАЛИ:

2. ДРОНЬ М.С. Донесено інформацію, що необхідність розробки звіту СЕО визначена вимогами Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», яким передбачено, що документи державного планування, зокрема стратегії, плани, загальнодержавні програми, державні цільові програми та інші програми і програмні документи, які розробляються та/або підлягають затвердженню органом державної влади, органом місцевого самоврядування, підлягають стратегічній екологічній оцінці.

Також ознайомила присутніх зі проектом звіту про стратегічну екологічну оцінку

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш 143
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

документу державного планування «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»

Розробник запропонувала перейти до запитань в ході громадського обговорення.

III. СЛУХАЛИ

1. Учасники громадських обговорень в процесі розмови піднімали питання утилізації твердих побутових відходів і будівництва сміттєспалювального заводу, рахуючи вірогідність неспроможності наразі громади зі здійснення зазначених заходів з урахуванням економічної складової громади, відсутності інвестиційних активів та недостатніх обсягів твердих побутових відходів для їх спалювання.

Розробником Мариною ДРОНЬ повідомлено, що наразі, окрім таких об'єктів утилізації твердих побутових відходів, як сміттєспалювальний завод, існують інші типи об'єктів утилізації відходів: сміттєпереробні заводи, сміттєсортувальні станції, полігони, що також необхідно розглядати як альтернатива щодо здійснення заходів з утилізації твердих побутових відходів.

2. Учасниками громадських обговорень поставлено питання щодо заходів, які необхідно передбачити на об'єктах для забезпечення їх інклюзивності.

Розробником повідомлено про вимоги ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд», яким передбачено необхідність врахування вимог щодо інклюзивності до всіх об'єктів будівництва. Існуючі об'єкти вимагають приведення їх до цих вимог шляхом влаштування пандусів та застосування тактичного мощення тощо.

3. Учасницею громадських слухань висловлене прохання щодо отримання роз'яснення поняттю Смарагдової мережі, нанесеної на демонстраційний графічний матеріал.

Розробником Мариною ДРОНЬ повідомлено, що Смарагдова мережа (інша назва – мережа Emerald) – це мережа природоохоронних територій європейського значення, яка створюється на виконання положень Бернської конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі. Україна ратифікувала цю конвенцію, взявши на себе зобов'язання створити мережу Emerald. Передбачено, що наша держава має завершити створення мережі Emerald згідно з Угодою про асоціацію між Україною та ЄС.

Мережа має мету зберегти види та екосистеми, які були визнані рідкісними на рівні всієї Європи.

Пропозиції громадськості:

Щодо представленого Звіту про стратегічну екологічну документу державного планування «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік» і зауважень та пропозицій не надходило.

Резолюція громадських слухань:

1. Взяти Звіт про стратегічну екологічну оцінку документу державного планування «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік» за основу.

2. Рекомендувати проект Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік» до подальшого затвердження.

Головуючий

Л.МАТВЕСЕНКО

Секретар

Л.Глухова

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							144
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

Список присутніх презентації Звіту СЕО до Програми економічного і
соціального розвитку на 2025 рік
06.05.2025 року

№ п/п	П.І.Б.	Назва організації (управління, відділу, підприємства)	Підпис
1	ЛИСЕНКО Олександр	перший заступник міського голови, голова робочої групи	
2	ДАЛІБОЖАК Валентина	заступник начальника управління - начальник відділу економічного розвитку, інвестицій, торгівлі, підприємництва та захисту прав споживачів управління економічного розвитку, депутат міської ради - секретар робочої групи	
3	МАТВЄЄНКО Лариса	начальник управління економічного розвитку	
4	ЛОГАЧОВА Ольга	головний спеціаліст відділу економічного розвитку, інвестицій, торгівлі, підприємництва та захисту прав споживачів управління економічного розвитку	
5	ГЛУХОВА Лариса	головний спеціаліст відділу економічного розвитку, інвестицій, торгівлі, підприємництва та захисту прав споживачів управління економічного розвитку	
6	ЖУРАВЕЛЬ Максим	в.о. головного лікаря КНП «ЦІМСД» СМР (за згодою)	
7	ОЗІРСЬКИЙ Олександр	в.о. директора КНП «Смілянська міська лікарня» СМР, депутат міської ради (за згодою)	
8	ТРИГУБЧАК Олег	в.о. директора КНП «Смілянська міська стоматологічна поліклініка» СМР (за згодою)	
9	РОГАЧ Світлана	провідний спеціаліст відділу організаційної роботи та діловодства	
10	ДЕМ'ЯНЕНКО Ігор	Управління житлово- комунального господарства – заступник начальника управління-начальник відділу	

					2025	Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Програма економічного і соціального розвитку Смілянської міської територіальної громади на 2025 рік»	Аркуш
							145
Змін	К-сть	Аркуш	Док	Підпис	Дата		

